

Den norske og den finske grensekommisjon

GRENSEOPPGANGEN NORGE–FINLAND GRENSEPROTOKOLL

2025

RIKSGRENSA MELLOM NORGE OG FINLAND

GRENSEPROTOKOLL

2025

Den norske og den finske grensekommisjon

RIKSGRENSA MELLOM NORGE OG FINLAND

GRENSEPROTOKOLL

Den norske og den finske grensekommisjonen har i perioden 2022 – 2025 gjennomført den alminnelige grenseoppgangen Norge – Finland 2025 i henhold til felles instruks. Grenseoppgangens dokumentasjon består av en grenseprotokoll på norsk og en grenseprotokoll på finsk, en grensemerkeprotokoll, en serie av 37 riksgrensekart og digital riksgrense.

Norges og Finlands grensekommisjoner anser kommisjonenes arbeid med den alminnelige grenseoppgangen Norge – Finland 2025 som fullført ved underskriving av denne protokollen. Basert på artikkel 1 i avtalen av 27. februar 2007 mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om skjøtselen av riksgrensa mellom de to land, vil grenseoppgangens dokumentasjon bli sendt til regjeringene i Norge og Finland til godkjenning.

I områder på land går riksgrensa i rett linje mellom riksrøysene. Informasjon om riksrøysene er vist i grensemerkeprotokollene. Riksgrensa er i samsvar med grensa fra grenseoppgangen år 2000, og det blir derfor ikke noen endringer i grenseforløpet i områder på land. I Tanavassdraget fra riksrøys 342A til riksrøys 343 følger grensa djupålen i vassdraget. Djupålen er fastsatt ut fra målinger i vassdraget utført av grensekommisjonene i 2023 og 2024 på grunnlag av de nyeste flybildene og ekkolodding. Det felles forslaget fra grensekommisjonene om plassering av grensa både på land og i vassdraget er presentert i detalj i det utarbeidete grensekartet. Kommisjonene foreslår at hele riksgrensa mellom Norge og Finland blir stadfestet slik som den er beskrevet i dokumentene fra grenseoppgangen for de neste 25 år. Originalen til grenseoppgangens dokumentasjon skal arkiveres hos Utenriksdepartementet.

Beskrivelse av riksgrensas forløp med tilhørende dokumenter trer i kraft fra dato for siste note mellom statene, der partene underretter hverandre om at de interne prosedyrer som er nødvendige for ikrafttredelse, er oppfylt.

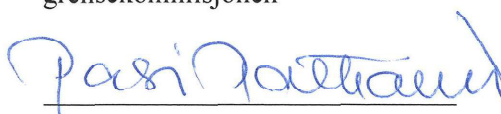
Utferdiget i Oslo 22. august 2025 i fire eksemplarer, to på norsk og to på finsk, der begge tekster har samme gyldighet.

På vegne av den norske
grensekommisjonen

Johnny Welle,
Grenseoverkommissær

På vegne av den finske
grensekommisjonen

Pasi Patrikainen,
Leder i den finske grensekommisjonen

INNHALDSFORTEGNELSE

1. GRENSETRAKTATER OG -AVTALER	6
1.1. Strømstadtraktaten av 1751	6
1.2. Konvention av 14./2. Mai 1826 angaaende fastsettelse av Grændsen mellem Norge og Russland. (Lovdata, 2025)	30
1.3. Deklarasjon av 1. juni/20. Mai 1847 om periodisk revisjon av grensene mellem Norge og Russland (Lovdata, 2025)	35
1.4. Konvensjonen av 1924, artikkel VII, som omhandler grenseoppgangens 25-årige periode.....	36
1.5. Beskrivelsesprotokoll av 3. desember 1947 over det område hvor riksgrensene mellom Norge, USSR og Finland møtes, med protokoll for grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara)	36
1.6. Protokoll av 7. februar 1953 om vedlikehold av grensemerket på Krokfjellet (Muotkavaara), hvor riksgrensene mellom Norge, Finland og Sovjetunionen møtes.....	38
1.7. Skjotselsavtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om skjotselen av riksgrensa mellom de to land	41
1.8. Enighet i 2017 om koordinatene og høyden på Treriksrøysa (Krokfjellet/Muotkavaara)	43
2. TIDLIGERE GRENSEOPPGANGER - OVERSIKT OG SAMMENDRAG	43
2.1. Innledning	43
2.2. Grenseoppgangen 1764–66.....	44
2.3. Grenseoppganger 1786, 1794–95 og 1805–06	44
2.4. Grenseoppgangen 1826–27.....	44
2.5. Grenseoppgangen 1846	45
2.6. Grenseoppgangen 1871	45
2.7. Grenseoppgangen 1896–97.....	45
2.8. Grenseoppgangen 1925	45
2.9. Grenseoppgangen 1950	46
2.10. Grenseoppgangen 1975–76.....	47
2.11. Grenseoppgangen 2000	48
3. GRENSEOPPGANGEN 2025	49
3.1. Innledning	49
3.2. Møtereferater	50
3.2.1. <i>Referat fra det første offisielle møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025, Hønefoss, Norge, 27. april 2022</i>	<i>51</i>
3.2.2. <i>Protokoll fra inspeksjon av Treriksrøysa, 18. august 2022</i>	<i>70</i>

3.2.3.	<i>Referat fra feltinspeksjon i oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland 2025.....</i>	<i>74</i>
3.2.4.	<i>Referat fra det tredje møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025.....</i>	<i>77</i>
3.2.5.	<i>Referat fra det fjerde møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025.....</i>	<i>85</i>
3.2.6.	<i>Referat fra det femte møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025.....</i>	<i>91</i>
3.2.7.	<i>Referat fra det sjette møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025.....</i>	<i>99</i>
3.2.8.	<i>Referat fra det sjuende møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025.....</i>	<i>107</i>
3.2.9.	<i>Referat fra det åttende møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025.....</i>	<i>114</i>
3.2.10.	<i>Referat fra det niende møtet om oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland 2025.....</i>	<i>120</i>
3.3.	<i>Feltarbeid og dokumentasjon - Grenseoppgangen 2025.....</i>	<i>125</i>
3.3.1.	<i>Målsetting og grunnlagsmateriell.....</i>	<i>125</i>
3.3.2.	<i>Kartlegging.....</i>	<i>125</i>
3.3.3.	<i>Feltarbeid</i>	<i>126</i>
3.3.4.	<i>Posisjonsbestemmelse av grensemerkene</i>	<i>127</i>
3.3.5.	<i>Prinsipper for grensemerkene betegnelser.....</i>	<i>128</i>
3.3.6.	<i>Riksgrensas definisjon</i>	<i>129</i>
3.3.7.	<i>Riksgrensa i Tanavassdraget.....</i>	<i>139</i>
3.3.7.1.	<i>Kartlegging av djupålen ved ekkolodding</i>	<i>141</i>
3.3.8.	<i>Treriksrøysene</i>	<i>158</i>
3.3.9.	<i>Digital riksgrense som offisiell dokumentasjon av riksgrensa</i>	<i>159</i>
3.3.10.	<i>Historiske grensemerker</i>	<i>160</i>
3.3.11.	<i>Skjotselsavtalen</i>	<i>161</i>
3.3.12.	<i>Grenseoppgangen 2025 oppsummert</i>	<i>161</i>

1. GRENSETRAKTATER OG -AVTALER

1.1. Strømstadtraktaten av 1751

Traktat om grensen mellom Norge og Sverige (Lovdata, 2025)

Art 1.

Da den i 1661 Aars Grendse-Reglerings Tractat udsatte Grendse Linie for en Deel af Aggershus Stift i Norge og Bahuus Lehn i Sverrig, endes paa Hisøe eller Hengsøe i Korn Siøen, hvor Dals Land begynder, saa bliver samme Punct paa Hisøe den Begyndelses Bunet, hvorfra Rigs Linien nu kommer til at udsettes, hvilken ogsaa bliver saaledes, som herefter følger:

Fra dette nu værende eenige Rigs Mærke paa Hisøe eller Hengsøe, skal Linien gaa Vesten om Rompøe, midt igjennem Hisøe Sund indtil den norske Præensions Linie, hvilken siden følges indtil den eenige Punct Norden for Hisøe i Korn Siøen, saa at saaledes Granøen og Rompøen samt en tvistig Klippe uden Navn paa den svenske Side forblive; og den Deel af Hisøen, som har været tvistig, paa den norske Side.

Fra forbenævnte Punct i Siøen Norden for Hisøe skal Linien gaae igjennem Lyks Vigen eller Lyksvands Vigen, Sundsbroesund, Kiærringesund, Biørnesund, Abborsund og Kraakesund; Saa igjennem Nordre Korn Siøen til Hallerød eller Bog-Elvens Indløb; siden midt igjennem bemeldte Elv, og den derved liggende Hold Dam eller Hallerød Dammen til Bogsjøen; Derfra over Bogsjøen til Kull eller Kaal Holmen, Graaemæren eller Hvite Stenen, Taagholmen, hvor Grændsen vender sig til og efter Bodals Vigen til Siøens Ende; Siden derfra efter en Bek og en Dahl kaldet Bue Dahlen, til Lyse Vandets Søndre Ende. Derfra gaar Linien igjennem bemeldte Siø til Grøtesboe-Bekkens udløb; Siden efter Vasdraget og Grøtesboe-Bekken til Grøte-Kiernet, samt igjennem samme Kiern og Grøtes-Bekken, som gaar deraf til Ulve-Vandet og det Norske Ulve-Vands Os, derfra igjennem Ulve-Vandet til det Svenske Ulve-Vands Oos og Norske Ulve-Vands Dam ved Røholmen: af hvilken Dam de Svenske Torseruds Opsiddere skulle for den halve Deel blive Eiere, imod at betale den halve Deel af Dammens Bygning efter dens værende Beskaffenhed ved Tiltrædelsen, samt siden til lige Deel at vedligeholde.

Fra bemeldte Ulve-Vands Dam gaar Linien til Skille-Funen samt Klovstens Aasen, saa til Raa-Steenen og over Lang-Aas-Axelen til Allingsmur, derfra til Raa-Stenen paa den svenske Præensions Linie, siden til Moestenen og til Krogs Kiernsholmen.

Derfra over en Myr og Fager til Kiernet til Hede-Stenen, saa over en lang Myr til Siuls Boe eller Bokkehytte Dahl, siden til Giøpebergs eller Biekule Røss, derfra igjennem en Dal til Vestre-Dyvelen, saa til Østre-Dyvelen igjennem Sydre Biurvand, siden igjennem Nordre Biurvandet samt efter en Bek til og igjennem Rødvandet; Derfra efter en Bek igjennem en Dal kaldet Sloerne paa Norsk, siden over Bierget til Røskierns Røss. Derfra over Røskiernet til en Punct, som maa tages midt imellem de prætenderende

Linier, ved den Østre Side af Røskiernet, derfra til Røsset paa Salholmen, saa igjennem Store Lee Vand til den yderligste Østerligste Odde paa Biskopsholmen eller Mosvigs-Øen, videre efter bemeldte Siø til den svenske antagne Punct paa Trolldøen; Saa over Trolldøen til den forhen eenige Punct Røsset paa Kønannebbe, samt derfra *linea recta* til det svenske Skjær i Lysekiernet; Siden midt imellem det norske og svenske Skiær i Bre-Mose, *linea recta* imellem den Norske Slahelle-Moe og svenske Tverhelle-Moe, saaledes at dette Grændse-Merke passes paa det nærmeste midt imellem begge Moe-Torpers Eiendele, som der ere beliggende, saa at hver beholder sine. Derfra til et Merke imellem den Norske Moe-Fors og den svenske Moe-Kiem, siden midt imellem de norske og svenske Merker i Berge Kierns-Sund, saa midt imellem Hulbekke Broerne i Sommer- og Vinter-Veyene til et Merke midt imellem Slakleven paa den Norske og Høgsædet paa den svenske Præensions Linie i bemeldte Kiern. Saa midt imellem begge Skiær i Mose; derfra i det norske Roun-Kierns Punct; Saa i den Østre Svenske Klofsten og derfra til en Punct imellem den svenske Joare Knatte og den norske Joare Knatte-Steen, saa i den forhen eenige Punct paa Galtedalshøiden.

Derfra *linea recta* til den eenige Punct i Mørkesund; Saa til Raamerket paa den eenige Linie imellem Mørkesund og Grindfors, siden til Grindfors og den Ao. 1739 der opsatte Viser-Steen. Derfra til Sydre Langevads Bond, saa igjennem samme til og i den norske Dæmning i Langevads Bekken, derfra til det forhen eenige Merke Oxen i Oxkiernet, samt til Dyvlingsholm eller den Norske Gaaseholm og derfra til en Punct midt imellem bemeldte Holm og den svenske Gaaseholm, da Røset kommer til at settes ved den Østre Side af Siøen Romungen, derfra directe til Holmen i Grindfors, saa til Sten i Mosehalsen, derfra drages en Linie *linea recta* til en Punct midt imellem den norske og svenske Furumoe, hvorfra den norske kaldes Faremoe og den svenske Graven paa Furumoen; derfra gaar Linien udi og over det mellemste Porskiern til det svenske Røss ved Tverbekken, saa til den svenske Punct i Bleker Kiernet, hvorfra Linien drages Direkte til Tuven i Siøen Taaken, som paa norsk kaldes Hiertet i Holm eller Taak-Siøen. Derfra følges Longebekken, som paa Norsk kaldes Lange-Gobben, til det svenske Fierebeks Kiern, saa efter bemeldte Bek til Rødvandet, og igjennem samme Siø til Strøe Kiernet; Hornsiøen, Krogvandet eller Lange Gropen, Groensjøen, Fieldboe-Siøen, Fieldboe Dølperne, Holm-siøen, Begge Lindbroe Vandene, en liden Siø paa svensk Taaken paa norsk Hyne Kiernet kaldet, efter sammes Bek til Fiskwandet, hvorudi er en Holm kaldet Grener Holm, saa igjennem Grener Fors til Krokfors og saa til Holmen i store Tan-Siøen kaldet paa Norsk Røseholmen, saa igjennem samme Siø til Ruds eller Leer-Vigen, derfra *linea recta* til det svenske Merke Rødehald, siden efter den gamle Skiegaards Tomt til Buvands eller Høisetters Elv, og videre igjennem samme Elv i Syder til den Sted, hvor Gaarden i Hougens optagne Ager og Egn i saadan Strekning endes. Derfra gaar Linien direkte til den norske Punct imellem begge Knegebergers Holmene i Helge Siøen, saa til den syder Ende af det svenske Bleker-Kiern; Derfra til en Punct ved Sydre Kiørpungs

Kiernet saaledes, at de 2de Nordre Kiørpungs Kierns Sættre, som nu af de Norske Opssideres, med deres Huusbygninger, samt Ager og Eng, paa den norske Side forblive, og den ødelagde Sæter Tomt, som den norske Gaard Østbøl med Svenske Tilladelse, forhen haver brugt, paa den Svenske Side forbliver. Derfra skal Linien gaa til den nordre Side af Aare Kiernet, som den nærmest ret linig passer sig med de 2de foregaaende Puncter. Saa til Skaargaards Røset, derfra over Nordre Leer-Siøen til Orre eller Ørebakken, saa til Abbor Kiernos Røset; Derfra *l i n e a r e c t a* til en Punct midt imellem den norske Lange Gropens Ende i Wrangs Elven, og det Sted, hvor den svenske Præensions Linie gaaer over samme Elv imellem Qvist paa Magnor-Kast og den svenske Linne eller Longegrop, samt fra denne Punct *l i n e a r e c t a* til den svenske Kloften i Bil-Elven.

Da de Svenske Bønder paa Morast formedelst denne Linie fra Aare-Kiernet til Wrangs Elven kommer til at miste en omtvistet Skoug Kiøbe- eller Leersjø Skougen kaldet, hvilken de af Norske Folk, for lang Tiid siden have tilhandlet sig, saa er herved betinget og for Ret befundet, at bemeldte Bønder af vedkommende Norske skal godtgjøres og tilbage leveres Kiøbe-Summen som er Otte og Tresindstyve Rigsdaler dansk Courant, efter den Værdi, som Skoven var i 1664, da Svenske Bønder tilkiøbte sig denne Skov, hvilke Penge skal betales, naar Linien sammesteds bliver redresseret.

Fra den svenske Klovsten i Bil-Elven skal Linien gaae directe til den Svenske Merke Storøen i Udgerds Siøen, derfra til en Punct midt imellem det norske Merke Rødmyrens Sydre Ende og den svenske Stenholmen i samme Rødemyr; Saa til en Punct midt imellem den norske Murteleken i Holm Siøen og Sæter Kiernet paa den svenske Linie; derfra til det svenske Skaalsjø Oos, saa til Staken i Siøen Værelen eller Varald Siøen, som er en høy Steen i Vandet ved den nordre Side af bemeldte Siø nær ved Landet. Siden gaar Linien directe til det Cronhald eller Ronhald ved Dus eller Tys-Kiernet. Derfra til en Punct imellem det Norske Merke Maase-Klutte, og det svenske Maase-Klette, saaledes at den Svenske Gaards Langsiøhøjdens Qvern kommer til at ligge paa den Svenske Side; Saa *l i n e a r e c t a* til den forhen eenige Punct Stenene paa Rotnesmoe.

Herfra gaar Linien til det Svenske eller Nordre Askogs Bierg, saa til en Punct i Nykle eller Mykle Vandet midt imellem det Svenske Merke Holmen i Kongs-Vigen og det Norske Merke Bod-Holmen i samme Siø, da Røsset settes paa Landet i den Linie, som gaar derfra *l i n e a r e c t a* til den Norske Mold-houg Klindt eller Store Mold Dusen, i den Punct, hvor det 5 Stene Røss forhen har staaet. Derfra *l i n e a r e c t a* til det Norske Merke Nordre Bag Siøe-berget og følges den norske Præensions Linie derfra til Røjdeholmen i Siøen Nordre Røiden saa lige til det Svenske Raaberget, hvorved Fald-Torpet bliver paa den Svenske Side beliggende; Fra Raaberget gaar Linien til den Norske eller Østre Punct paa Elge- eller Adler-Klintene, siden til en Punct midt imellem den Norske og Svenske Midskougs Kilde, derfra til en Punct midt imellem den Østre og Vestre Høkling, siden til den forhen eenige Punct Holmen i Krogsiøen, saa til Østre Diup-bergshette, derfra til Røset paa Skarp Diupberg, saa til det Norske Gaase-kierns Sund,

siden efter den Norske Linie til den Norske Muldhougen, saa p e r l i n e a m r e c t a m til den Svenske eller Vestre Bagge eller Bak-Klindt og dernæst til den forhen eenige Punct i Bag-Ooset. Herfra drages Rigs Linien over det Svenske Høgefald til en Punct midt imellem Gryte og Strupe Forsene samt derfra til Storberget, hvorpaa Puncten saaledes tages, at det til Aspeberget henhørende gamle Sæter-Stæd med sine Enge-Slætter paa den Svenske Side bliver beliggende. Fra en saadan Punct paa Storberget drages Linien til Sandkilde Forsen, hvor Puncten tages i den Nordre Ende af den Holme, som derudi er beliggende, saa over Laxebygningen i den Østre Elve Gren til den norske Sandkilde.

Herved er betinget, for at forekomme Uenighed imellem begge Rigers Undersaatter om det i Sandkilde-Forsen værende Laxe Fiskerie, som nu bliver felles for begge Sider, at den eene Laxe Skinning det eene Aar skal bruges af de Norske, og det andet Aar af de Svenske og saa v i c e v e r s a til Aare-Skifte, saasom her skal være 2 Laxe Skinninger een i hver Elve Green paa begge Sider af Holmen.

Fra benævnte Punct i den norske Sand-Kilde drages Linien igjennem heele Kilde Graven til den forhen eenige Punct paa den Nordre Side deraf. Siden gaar Linien til en Punct midt imellem Wind-kilden paa den Norske og Tandaaenæs Puncten paa den Svenske Linie; Derfra til en Punct midt imellem lille Møbergs Røset paa den Norske og saadan en Punct udi den Svenske Prætensions Linie paa Næsvald-Field, som bliver liggende retlinig imellem Tandaaenæs Puncten og Flævaldstøds Puncten paa samme Svenske Linie. Derfra i Waatudalsyun og til en Punct midt imellem det Østre og Vestre Faxe-Field, som formodentlig treffer ind paa det mellemste Faxe-Field. Fra det mellemste Faxe-Field drages Grendse Linien til Brat-Field, derfra følges den Svenske Prætensions Linie, som indeholder følgende Merker, nemlig Qvarn Kilde, Mørte Tuva paa Driv-Fieldet, Midskougs Knallen, Lisle-field og Hvidhaagnerne til det Svenske Merke Herjehaagna derfra l i n e a r e c t a til Wonsiøe Gusten, saa til Muren paa Ruten, norske Haftorstøten, Skarvdøren, Stor-Sola, Store-Gluggen, Skiør eller Skurdals Porten og Halsiøe Ruven; Siden følges den Norske Linie over Storsjøe Sundet til Findwollen og Nordre Skiærvands Ende til Straadals Forsen; Derfra til Straadals Klumpens Viser, til Skiekken Elvs Viser, Børke-Vattns Fields Viser og Nyamojoks Viser samt Høgsædet; Derfra l i n e a r e c t a til det forhen eenige Røss paa Holdershatten; Siden følges den Norske Prætensions Linie til Jævsjøehatten og Jutahatten, samt der forbi og til den Vestre Side af Nordre Kingsjøen, derfra til Penning-Keisene, saa l i n e a r e c t a til Elven, som kommer af Mur-sjøen neden for Qvædlie Sjøen og derfra saaledes til en Punct Norden for Mursjøen, at samme Mursjø paa den Norske Side forbliver.

Fra denne Punct lidt Norden om Mursjøen drages Linien directe til en Punct ved Qvædlie-Sjøens Nordre Siøbred, saa at Qvædlie-Sjøen iligemaade paa den Norske Side forbliver og det faste Land paa den Svenske Side, og derfra direkte til Port-Fieldet; saa til en Punct i den øverste Linnebotns Ende, saaledes at Linnebotn forbliver paa den Svenske Side, samt derfra til

Nordvelds Klumpen og Jadnems Klumpen paa Børge-field. Fra dette Merke
 gaar Linien over følgende Puncter, nemlig: Først til en Punct imellem
 Fremsjock paa den Svenske og Gaudejok paa den Norske Side af Linien;
 saa til en Punct paa det slette Land Moritz Skytsky imellem Woimo-Elven,
 som rinder til Sverrig og Sosendals Elven, som rinder til Norge, siden
 mellem Are-Træsk paa den Svenske og Vorko-Træsk paa den Norske Side,
 af hvilke ethvert rinder til den Side, hvor det ligger; Saa til en Punct paa
 Bruxt-Fieldet imellem Gryte-Træsk, som rinder til Norge og Bruxt-Træsk,
 som falder til Sverrig. Derfra til en Punct imellem Raudejaure, som rinder til
 Norge og Raukanjaure som falder til Sverrig. Saa til en Punct paa
 Skautkievari, oven for det Vestre Ende af det store Uma-Vand, som rinder
 til Sverrig, og Græsvandet samt Akels Jauri paa den Nord-Nord-Vestre Side
 ved Skaurkievari, som løber til Norge. Siden til en Punct ved Jaus Jaures
 Udløb til Norge, videre til en Punct imellem Kierkejaure som fører Vandet
 til Altes Træsk og Sverrig samt Børichs Træsk og Rikas-jaure som rinder til
 Norge, og sluttelig i Baanesfield, imellem begge Baanæs-jaure, hvoraf den
 eene falder til Vindel Elven og Sverrig, og det andet til Vire Træsk og
 Ranfierdings Elven i Norge. Videre gaar Linien til den Svenske Punct i
 Vestre Nassafeld, saa imellem begge Svangeskiern og derfra directe til det i
 Aaret 1745 opsatte Grændse Røsse paa Streitiskiak. Siden *l i n e a*
r e c t a til Joxetiok og derfra til Skarjahégorri i Dorriswag, hvorfra følges
 den Norske Linie til Saulotiok paa Berget Nord Saulo og saa til den Norske
 Punct i Stendalen ved den Østre Ende af Østre Lomi Vand, som er
 beliggende derimellem og Pieska eller Pithajauri, siden til Nordre
 Suljetielma, derfra til Olmajallogaikna, Tulpageikna, Gautilis, Hurri, Sautas
 eller Tiokolis, Tiorro, Letnawardo, Pernitjok, Pauda, Store-Rida Tioki,
 Mærfas, Vestre Jova Tiorra, og Ivarsten; Saa *l i n e a r e c t a* til Kalamjoic
 imellem Kamas Vara og Suggi Field; Fra Kalamjok direkte til en Bek, som
 kommer fra Allagals Field under Suggi Field og giver Vand til begge
 Rigerne; Fra denne Bek og det Stæd, hvor Vandet deeles, drages Linien til
 en Punct midt imellem begge Linierne paa Kadderoifvi og derfra til den
 forhen eenige Punct paa Store Reuri Field. Siden følges den heele Svenske
 Præensions Linie som gaar efter Field Ryggen fra Reuri Field over
 Vuotiatza og Keudnojaure til et Punct midt imellem Polno Træskene.
 Derfra *l i n e a r e c t a* til Hiertet paa Duoderichs Field eller Døderichs
 Field, som iligemaade til et bestandigt Grændse Skiel skal antages, derfra
 følges den Norske Linie til Koitevara eller Koivarak derfra til den Svenske
 Punct i Vuoskonmodka og saa efter samme nysgivne Linie paa til den
 norske Linie paa Kiepanvara, da denne *l i n e a r e c t a* stryger midt imellem
 det Svenske Merke lille Kamasvara og den Norske Linie til Kiepanvara, saa
 følges samme Norske Linie til Tارفelvara, derfra til Kaagke eller
 Tiaudevara, Haukawuosma eller Haukejaure Modka, og saa til Raude-
 kiolma, Rostosund og Moskonmodka, saa tvers over til Moskonwara paa
 den Svenske Linie som siden følges til Tiørrokaitza og over Japajaure til
 denne forhen eenige Punct i Koskimmodka. Fra bemeldte Koskimmodka
 gaaer Field Ryggen og Rigs Linien over følgende Merker nemlig: til
 Kalkogaab, Marselkwara, Tollihupuk, 2de Fielberg efter hverandre Goeting
 kaldede; ligesaa en Punct i Field-Ryggen, betegnet paa Cartet med det Ord

Field-Ryg, hvor Vandet skiller sig til Norge og Sverrig; derfra til Ortismørkisoifvi eller Ortisoifve, Kaudaskais, Halde eller Haltianilto, Somasoifve, Wardoifve, Birte eller Skierte-Vara, Tennismodkis, Korsevara, Akisvara, Nerrevara, Possesvara, Urevara, Marselkorre Pitsiskiolme, Kieldevado, Salvaslopel, Salvasvado, Soiversvare, Termensvardo eller Tirmesvare, Beversmodka, Raudoifve, Maderifve, Saltoifve, Aletvara, Motasoifve, og Kalkowado; Videre imellem Kalkolobel og Rauda-autzi, hvor Vandet deeler sig til begge Riger; Saa imellem begge Raude Jaurene til Ausvupudakjaure og imellem det Svenske Soikisautzi, midt imellem begge Keitemjaure til Raudoifve, samt et Grændse Merke i Anledning af Vasdraget uden Navn, derfra til Maselautzi og et andet Grændse Merke uden Navn imellem Kaldjaure som rinder til Sverrig og et andet Vand uden Navn, som rinder til Norge, og saa til Ladegeiuoife eller Beldovadda, hvor Field Ryggen endes.

Derfra skal Rigs Skiellet gaae i Nord til Skiekkemjok, samt efter samme Jok eller Bek, indtil at den falder udi Enara-Elv, som ogsaa kaldes Øfre Tana-Elv. Samme Elv forbliver en Rigs Grændse, indtil at den sammenstøder med Karasjocki Elv, hvor den store eller rette Tana- eller Teno-Elv begynder, som iligemaade forbliver en Rigs Grændse, alt til det Sted, hvor Skolajocki Bek falder ind i bemelde Tana-Elv. Derfra drages Grændse Linien i Øster til Fieldet Harrimatskaidi, saa over et Land imellem 2de Bekker til Træsket Polmat-jaure; siden til Vuomovarast, Pitsusmarast, og endelig til Fieldet Kolmisoifvi Madakietza.

Art 2.

Da nu saaledes Rigs-Grendsen mellem Kongerigerne Norge og Sverrig paa den Maade, som forestaaende 1ste Articul udviser, er bleven foreenet og fastsat, saa bliver herved alle Prætensioner, af hvad Navn de være maa, som noget af Rigerne eller Deres Undersaatter, har formeent sig at have ind over denne Grendse, aldeles ophævede og døde. I følge heraf, tilkommer Kongeriget Norge allene, at tage, og nyde Skat, samt at exercere Aandelig og Verdslig Jurisdiction over Kautokeino og Afjovara, som dets Eenskylte Land, og dets Eenraadige Herre-Vælde undergivet. Og Kongeriget Sverrig tilkommer Eensidig og alleene at opbære Skat af Utziocki og Teno Lapper, saavel som Norges tilforn havde Opbørsel af Enara-Lapper.

Art 3.

Ingen af Cronerne skal nu eller fremdeles tilegne sig nogen Skat, Opbørsel eller anden Rettighed, af hvad Egenskab den og maa være ind over Grendsen, det være sig, i følge af det Stettinske Fordrag eller andre forhen giorte Overeenskommelser.

Men som begge Siders Lapper behøve begge Rigers Land til deres Rehns-Dyrs Ophold; saa har man i Henseende til dennem kommet overeens om saadanne Indretninger, som udi denne Grendse-Tractats første Codicill eller Tillæg indeholdes.

Art 4.

Paa det, at Rigs-Grendsen maa blive saa meget sikkrere, og de angrendsende paa begge Sider derom saa meget nøjere underrettede, saa skal den samme af visse dertil Committerede fra begge Sider paa nye opgaaes og med Grendse Røsser besettes paa saadan Maade, som man derom i denne Tractats 2det Codicil eller Tillæg er kommet overeens.

Art 5.

Da Redresseringen og Rigs-Liniens Røszsettelse vil medtage nogle Aar og begge Høje Sider dog alligevel ere berettigede strax at komme i Possession af hvad Dem tilkommer paa de Stæder, hvor det bekvemmelig kand lade sig gjøre, saa er man derfor kommet overeens, at efterfølgende til Opbørsel for næstkommende Aar skal tages i Possession; nemlig: Kongeriget Sverrig opbær foruden dets egen gamle Skat af Enara og Utziocki ogsaa den Skat, som Kongeriget Norrige forhen haver nydt; Likesaa bekommer Sverrig baade Sin og den Norske Skat af Uma, Wapst, Ran og Granbyens Lapper, som have Skatte-Land paa den Svenske Side af Rigs-Linien og Field-Ryggen. Iligemaade tager Sverrig Possession og Skat af Fald-Torpet fra 1752 Aars Begyndelse, som Norge forhen haver haft.

Herimod tilkommer Kongeriget Norge, for nestkommende Aar og stedse siden at oppebære ald Skat af Koutokeino og Afjovara Districter som ogsaa at besørge Præstens Løn i Koutokeino, ligeledes at tage ald Skatten af saadanne Lapper udi Nordlandene, som have Skatte-Land paa den Norske Side af den nu fastsatte Grendse-Linie, endskiønt Sverrig tillige forhen har taget Skat af dennem. Og Skulle følgerig vedkommende Øvrigheds Betientere paa begge Sider strax efter Ratificationens Udvexling, saa snart de derom kunde blive beordrede, komme overeens om en vis Tiid, da enhver Side skal tages i Possession, det som i denne Articul er anført, og til den anden Side overlevere de dertil henhørende Skatte-Mand-Taller og øvrige publice Documenter.

Art 6.

For videre at forekomme saadan Skade, Ulæmpe og Volds-Verk, som hidtil er blevet begge Rigers Grendse Undersaatter tilføyet, ved det at de ind over Grendsen har hugget Skoug og gjort hverandre adskillig anden Forfang; saa er man kommen overeens, at hvilken af begge Rigers Undersaatter, som herefter fordrister sig paa nogen Maade at forfordeele og forurolige den anden Side, ind over denne nu fastsatte Rigs Grændse, skal erstatte Skaden og arbejde en vis Tiid paa nærmeste Festning, alt efter Sagens Omstændighed.

Art 7.

Da man ved Grendsens Opmaalning har erfaret, at de forrige Tiders Grændse Røszter, paa adskillige Steder, til deels have været med deres Visere og Ledere forandrede, til deels reent udkastede og adspredde, hvorved meget Ont og U-leylighed for Grendse-Bønderne er foraarsaget, som og den ønskelige Rolighed, og Naboelige Venskab imellem begge Riger og Undersaatter sammesteds forstyrret; Saa er kommet overeens, at den, der

herefter understaaer sig, ved saadan Haandgierning at bryde denne til Begge Rigers Beste og Sikkerhed fastsatte Grændse-Linie, med at forandre eller reent udkaste noget Grændse Røsz, skal til Skrek og Afskye for andre saa ildesindede, paa Giernings-Stedet ophænges.

Art 8.

Denne Grændse-Tractat, med dens tilhørende 2de Codiciller eller Tilleg, hvilke ere af samme Gyldighed, som de her udi Tractaten, Ord for Ord, vare indførte, skulle af Deres Kongelige Majestet, Kongelig Majestet ratificeres, og Ratificationen her i Strømstad vedbørlig udvexles 4re Uger at regne, fra denne Dato eller før, om giørligt er.

Til ydermeere Vished er dette in Duplo udfærdigede instrument, af Hans Kongelig Majestet til Dannemark og Norge, og Hans Kongelig Majestet til Sverrige Befuldmægtigede Commissarier undertegnet og forseglet;

Som skeede i Strømstad Aar efter Christi Fødsel Et Tusinde, Syv Hundrede Halvtredsindstyve og Et, den 21. September/2. October.

Første Codicill og Tillæg Til Grændse-Tractaten imellem Kongerigerne Norge og Sverrig L a p p e r n e betreffende.

Paa det Lappernes sædvanlige Over-Flytninger, samt den derfor betalende Leye og Jurisdictionen over de fremmede Lapper under bemeldte Over-Flytnings Tid, herefter ikke skal give nogen Anledning til Trette og Misforstaaelse, og man klarlig kand vide, hvilke herefter som Norske eller Svenske Lapper blive at ansee, samt hvorledes man dennem udi alle Tilfælde reciproce skal omgaaes, ere de udi forestaaende Grændse-Tractat benevnte og her undertegnede Commissarier om visse hertil henhørende Puncter komne overeens, som følger:

§ 1.

Den siden Aar 1742 og under denne Grændse-Commissions Tiid, de privative Svenske Lapper paa visse Stæder udi Nordlands Amt paalagde nye Norske Lappe-Skat, og de derved indførte Sommer-Lands Stedsler, og Overdragelser til bemeldte Svenske Lapper for aarlig Skat, bør, saasom stridige med endeel af de nedenstaaende betingede Articler og til nye Urigtigheder i Lappe-Væsenet contribuerende, afskaffes og ophøre, hvor imod saadan Indretning, som her neden for paa sine Steder anføres, skal settes i Verk.

§ 2.

Ingen Lap maa herefter eye Skatte- eller Bøxel-Land udi meere end Eet Rige, paa det al Anledning til Fellesskat, udi Undersaatter og Land herefter kan undflyes.

§ 3.

Til Underretning for nærværende Tiid betinges, at efterdi fra Børge-Field til Bonnæs-Field, der er udi Begyndelsen af Nordlands Amt, og for Helgelands Fogderie paa den Norske Side, men for Ångermanlands og Uma Lap-Marker paa den Svenske Side, Field-Ryggen til Grendse er fastsat, og man saaledes paa begge Sider derved mister de gamle Skatte-Land og Undersaatter, som man hidtil ind over Field-Ryggen har haft, skal de Lapper med deres Familier, som Skatte-Land sammesteds for nu værende Tiid, paa den Svenske Side af Grendsen have, eragtes for Svenske Undersaattere og være samme Side følgagtige, u-anseet af hvilken Side de samme Skatte-Land forhen have bøxlet og til hvilken Side de deraf have betalt Skat; ligesom og de Lapper med deres Familier, som for nu værende Tiid have gammelt Bøxel-Land paa den Norske Side af Grendsen sammesteds, skal tilhøre Norge.

§ 4.

Dersom nogen Lap, for nu værende Tiid findes, at have et paa begge Sider af Grendsen beliggende gammelt Norsk eller Svensk Sommer-Skatte-Land, det er saadant et Land, hvoraf før 1742 til Norge eller Sverrig Skat haver været betalt, da have han Frihed at velge, hvilken Sides Undersaat han herefter vil være, alt saa fremt han intet Vinter-Skatte-Land paa nogen af Siderne haver.

Haver han Vinter-Skatte-Land paa nogen af Siderne, Norsk eller Svensk, da tilhøre han den Side, paa hvis Territorio han saadant Vinter-Skatte-Land haver.

§ 5.

Dersom nogen Lap paa den Strekning imellem Bonnæs-Field og Halde, hvor Koutokeino Grendser begynder, det er paa den norske Side for hele Saltens, Senjens og endeel af Tromsens Fogderier udi Nordlands Amt; Men paa den Svenske Side, for hele Pita og Lulla, samt endeel af Torne Lapmarker, findes at have saadant Sommer Skatte-Land paa den Norske Side af Grendsen, hvoraf før 1742 Skat til Norge har været betalt, men derimod at eye Vinter Skatte-Land paa den Svenske Side af Grendsen, da have han Frihed at vælge, enten han vil være herefter Norsk eller Svensk Undersaat, da han fremdeles bestandig beholder det Skatte-Land han haver paa samme Side af Grendsen; men mister det Skatte-Land han haver haft paa den anden Side af Grendsen.

§ 6.

Paa det man kand vide, hvilke ere Norske eller Svenske Undersaatter, skal de under forestaaende 4de og 5te §§ omrørte Lappers Frie-Vall skee i de Committeredes Nærværelse ved Røsz-Setningen, saa snart mueligt, uden nogen Hindring, Tillokkelse, eller Tilskyndelse, Skienk og Gavers Givelse, ey heller ved Løfte af en taaleligere Skat, eller paa hvad Maade det ellers være maa, og af privative Jord-Eyere eller andre paa nogen af Siderne forsøges kunde; men de maa have et aldeles frit og utvunget Vall.

§ 7.

De Lapper, som herefter saaledes, efter at denne Convention er sat i Verk, befindes at have baade Sommer- og Vinter-Skatte-Land, eller ikkuns et af Delene, nemlig: enten Sommer- eller Vinter-Skatte-Land paa den Svenske Side af Grendsen, skal med deres Familie, det er, Børn eller de, som ere i Børns Sted, saasom Foster-Børn og Slegtninge udi et og det samme Mad-Laug, item Tienere og Huusmænd, eragtes for Svenske Undersaatte. Det samme er og at forstaae om de Lapper med deres Familier, som have gammelt Bøxel-Land paa den Norske Side af Grendsen. Hvorved man herefter kand adskille, hvis Sides Undersaat han er, saasom ingen Lap faaer have Skatte eller Bøxel-Land paa begge Sider, ey heller anderledes kan faae det, end som det i denne Convention findes foreskrevet.

§ 8.

Dersom nogen Svensk Lap gifter sig med en Norsk Lappe-Hustru, som udi Norge har sit eget Skatte-Land eller flere Rehner, end han, have han Frihed, uden nogen Hindring eller Afgift af hans Formue, at blive en norsk Lap; Da han sig derom hos den Svenske Foged anmelder og gjør en saa dan Beskaffenhed beviislig, hvorpaa Fogden skal meddele ham en skriftlig Tilladelse til Overflytning og samme i Opbørsels Bogen antegne, samt hannem fra den Svenske Skat udslette; saaledes forholdes vice versa med en Norsk Lap udi lige Tilfælde; Udi andre Omstændigheder følge Hustruen Manden.

§ 9.

Dersom en Lap vil forlade sit Land og blive et andet Riges Undersaat, forholdes med hannem, som med andre Norske og Svenske Undersaatte i lige Tilfælde, nemlig at betale 6te og 10de Penge af ald sin Formue til den Side, hvorfra han vil flytte, og bringe Beviis med sig til den Side, hvorhen han flytter, at han har betalt hans Afgift og erholdet Tilladelse at flytte over.

§ 10.

Saasom Lapperne behøve begge Rigers Land, skal det efter gammel Sædvane være dennem tilladt, Høst og Vaar, at flytte med deres Rehn-Hiorder over Grendsen ind i det andet Rige. Og herefter som tilforn, lige med Landets Undersaatte, undtagen paa saadanne Steder, som her neden meldes, at betiene sig af Land og Strand til Underholdning for deres Dyr og sig selv, da de venligen skal imodtages, beskyttes og hielpes til Rette, endogsaa udi Krigs-Tider, hvilke udi Lappe-Væsenet aldeles ingen Forandring skal gjøre; Og allermindst skulde de fremmede Lapper blive exponerede for Plyndring eller nogen Slags Tvang og Overvold, som Krigs-Tider medbringe, men altid blive som egne Undersaatte anseede og haandthævede paa hvilken Side de sig da som fremmede opholde.

§ 11.

Ingen Lap, som behøver at flytte med sine Dyr over Grendsen, maa udi Krigs Tider begaae nogen fiendtlig Gieming, betreffes han dermed, forholdes ikke med ham efter Krigs Brug, men han straffes saaledes, som om hans Misgierning i fredelig Tiid var begaaet.

§ 12.

Hvor Fred-Lyste Kobbe-Veider og Fugle-Vær findes paa den Norske Side, for hvilke visse Undersaatter aarlig Skat betale, skal det under saadan Straf, som den Norske Lov for Norske Undersaatter tilholder, være de Svenske Lapper forbuden, noget Skiøtterie sammesteds at bruge eller paa anden Maade Skade at gjøre; Paa alle andre Steder bliver dennem saadant, og alt andet Skiøtterie og Fiskerie, lige med Norske Undersaatter tilladt; Likesom de Norske Lapper ogsaa have samme Frihed i Lapmarken paa den Svenske Side.

§ 13.

De svenske Lapper, som vel flytte med deres Dyr over Grendsen ind paa Norsk Grund, men dog ikke komme til Havet eller Fiordene, og sammesteds noget Fiskerie eller Kobbe-Skytterie bruge, betale udi Leye for hvert 20de Dyr, som i deres Følge er, stort og smaat af begge Kiøn, undtagen de Kalve, som udi samme Vaar ere fødte, hvilke ikke regnes; Een Skilling Danske eller en Styver Svensk, i Kobber-Mynt, mere ikke. Bruge de Fiskerie eller Kobbe-Skytterie i Havet eller Fiordene paa den Norske Side, betale de for hvert 20de Dyr, dobbelt saa meget, som oven er meldt, det er 2 Skilling Danske, eller 2 Styver Svensk i Kobber-Mynt. Alt saaledes at samme Aars Vaar-Kalve ikke regnes; meere maa af de Svenske Lapper ikke tages, under hvad Navn eller Skin det være vil, ey heller maa de med noget personligt Arbeide eller Tieneste belegges.

§ 14.

De Norske Lapper, som om Høsten flytte med deres Dyr over Grendsen ind paa den Svenske Side, betale for hvert 20de Dyr, som i deres Følge er, stort og smaat, af begge Kiøn, samme Aars Vaar-Kalve med indberegnete, Toe Skilling Danske eller Toe Styver Svensk i Kobber-Mynt, efterdi bemeldte Lapper sammesteds den længste Tid af Aaret forblive, og Vaar-Kalvene paa den Tiid, samme Underholdning, som de øvrige Dyr behøve; Ville de tillige bruge Fiskerie og Skytterie i Lapmarken, betale de dobbelt saa meget, det er 4 Skilling Danske eller 4 Styver i Kobbermynt; Mere maa af de Norske Lapper ikke tages, under hvad Navn eller Skin det kaldes kand, ey heller maa de med nogen personlig Tieneste eller Arbeyde belegges.

§ 15.

Udi ethvert District, hvor overflyttende Lapper ere, skal beskikkes en Lappe-Lænsmand og 2 Laug Rettes Mænd, som for deres Overflytninger intet skal betale.

§ 16.

Lappe-Lehns mændene og Laug-Rettes Mændene skulle reciproc besørge, at de overflyttende Lapper for deres Dyr nyde tilrekkelig Underholdning, dog saaledes, at Lappen selv, som for Landet skatter, ikke af de fremmede Lapper fortrænges og lider Mangel, til saadan Ende skulle Lappe-Læns mændene og Laug Rettes Mændene vel kiende Beskaffenheden af Skatte-Landene paa deres Side, saa og vide de Dyrs Antal, som Lappen eyer, der for Landet skatter, paa det de fremmede Lapper, om fomødiges og forlanges, paa beqvemme Steder kunde anvises. Og skulle paa begge Sider de fremmede Lapper nøye tage sig i agt, at de ikke ved deres Flytnings Færd gjøre Landets egne Indbyggere nogen Skade, enten Vinter eller Sommer, paa Skoug, Ager eller Eng, Multe-Bær eller Hiort Ron-Myrer eller noget andet, under Straf efter Loven; og bør Skaden strax erstattes efter uvillige Mænds Kiendelse.

§ 17.

Førend nogen Lap, Norsk eller Svensk, med sine Dyr flytter over Grendsen, skal han for sin egen Lappe-Lænsmand og Laug-Rettes Mænd angive Tallet paa de Dyr, som i hans Følge ere, det er saavel paa hans egne som paa hans Børns, Tieneres og Huusmænds, og Leyen til bemeldte Lænsmand levere imod Beviis, saavel for Angivelsen som for Leyen; Iligemaade skal han da ogsaa angive, om han vil bruge Fiskerie og Skiøtterie, hvorefter Leyen bliver proportioneret og betalt, samt paa Angivelsen og Beviset antegnet. Med dette ovenmeldte Beviis passerer han siden uden Hindring og videre Tiltale frem og tilbage.

§ 18.

Førend Lappe-Læns-Mændene med deres Lapper flytter over Grendsen, skal de tilstille den anden Sides Lappe-Læns mænd en af dem og Laug-Rettes Mændene underskreven specificeret Fortegnelse paa de Skatte-Lapper og Dyr af deres District, som samme Aar vil flytte over Grendsen, da de tillige Leyen til bemeldte fremmede Lappe-Læns mænd levere, imod Beviis for berørte Fortegnelse og Betaling. I Mangel af Lappe-Læns mænd, som berørte Fortegnelse og Betaling af den fremmede Side kan imodtage, beskikker den eller de, som Leyen tilkommer, en Fuldmægtig, som paa saa beqvemt et Sted, som mueligt er, skal opholde sig, nemlig udi nærmeste indtil Grendsen beliggende Lappe-Sogn, paa den Svenske Side, og paa den Norske Side, udi en af de nærmeste Indfiorder og paa det faste Land.

§ 19.

Lapperne skal, om det forlanges, hvert Aar engang for alle, og ikke oftere, paa den Sides T e r r i t o r i o , som Leyen tilhører, for bemelte Sides Lappe-Læns mænd, eller hvem Eyeren af Leyen dertil skriftlig committerer, være forpligtede, at forevise alle de Dyr, som udi deres Følge ere, og samme at lade optelle til Beviis paa Rigtigheden af deres Angivelse; Negte de saadant, eller bemelte Personer med Ord eller Gierning ilde behandle, da bøde en Svensk Lap allene for sin Opsætsighed, første Gang 12 Daler Silvermynt, og en norsk Lap 4 Rigsdaler Dansk, halve Delen til bemeldte forurettede

Personer, og den anden halve Deel til Kongen. For hver Gang saadan Forseelse skeer, fordobles Straffen; forgriber Lappen sig paa bemelte Personer videre, end det til simpel Opsetsighed kand regnes, straffes han desuden derfor efter Loven.

§ 20.

Dersom nogen Lap, Norsk eller Svensk, findes falskeligen at have angivet Tallet paa sine Dyr, saaledes, at han haver 20 Dyr fleere og derover, end anmeldt er, betale han for hvert 20de Dyr udi den hele Flok 2 gange saa meget, som oven er meldt, betreffes han anden Gang med saadan U-rigtighed, betale han dobbelt saa meget, som første Gang, og saaledes fremdeles, saa at Straffen hver Gang fordobles, altsammen udi lige Deelee til Angiveren og den, som Leyen tilhører. I Mangel af anden Angiver beholder Eyeren af Leyen alt.

§ 21.

Dersom Lappe-Læns mændene eller Laugs Rettes Mændene findes at have colluderet med Lapperne udi deres urigtige Angivelser, eller deres egen Fortegnelse at have forfalsket, og noget at have indeholdt af den Leye, som de have indcasseret; betale de første Gang 3 gange saa meget, som Vedkommende derved ere eller kunde have blevet besvegne, halvedeelen til Angiveren og den anden halve Deel til den eller de, som Leyen tilhører. Anden Gang settes de fra deres Embede og straffes som Tyve.

§ 22.

Naar nogen Trette indfalder imellem Lapper fra en og den samme Side, angaaende enten deres Overflytninger og Stedet, hvor de under deres Overflytnings Tiid prætenderer at opholde sig, eller om bortkomne Rehner, Slagsmaal, smaa Gields Sager, som ikke stige over 12 Daler Silvermynt eller 4 Rigsdaler Danske, alle Skifter efter de Afdøde eller andre smaa Sager, Lappe-Væsenet *in specie* og Lapperne Sædvaner betreffende, kan saadanne Sager, naar de ikke kand foreliges, af samme Sides Lappe-Lænsmand og hans 2de Laug-Rettes Mænd, strax af gøres; Og, saafremt Vedkommende til Bøjde-Retten ikke vil appellere, sammesteds exeqveres, u-anseet, paa hvad *Territorio Factum* er skeet eller Sagen paatales. Men ere saadanne Sager imellem Parter af adskilte Nationer eller en Norsk og en Svensk Lap, da tilkommer, uden Hensigt paa *Jus Territorii*, Klagerens Lænsmand og Laug-Rettes Mænd strax deri at dømme, og Dommen, naar ikke appelleres, at exeqvere dog saaledes, at Retten tillige besettes med 2de Laug-Rettes Mænd fra den anklagedes Side, og at den anklagedes Lappe Lænsmand, som hans Forsvar, skal være berettiget, derved at være tilstæde, om forlanges, altsammen uden Betaling for bemelte Betiendte udi begge Tilfælde. Naar en af Partene med denne Lappe Rets Forretning er misnøyet, og med Sagen vil gaae videre, skal Appellationen skee til den Bøjde- eller Herreds-Ret, paa hvis *Territorio Factum* er begaaet, eller, om det er Arve-Skifter betreffende, da hvor den Afdøde i sin Leve-Tiid har henhørt.

§ 23.

Alle andre Sager imellem Lapper, enten af en og den samme Nation eller af adskildte Nationer, henhøre til de sædvanlige Bøjde og Herreds Retter, samt paatales, dømmes, og dersom de ikke til høyere Ret indstevnes, sammesteds exeqveres, alt paa det T e r r i t o r i o hvor Gierningen er skeet, allene med den Forskiel, som i næstforegaaende § er anført, nemlig, at naar en af Parterne er en fremmed Undersaat, eller F a c t u m paa fremmed Undersaat eller Gods er begaaet, skal udi Laug Retten tiltages 2 Laug-Rettes Mænd fra den fremmede Side, hvilke udi alle Maade skal have samme Anseelse, Ret og Myndighed, som de andre Laug-Rettes Mænd; Og skal den fremmede Lappe Lænsmand være berettiget, derved at være tilstæde, som Forsvar og Fuldmægtig for Vedkommende fra samme Side; naar beviisligt er, at berørte 2de fremmede Laug-Rettes Mænd til saadan Ret at besidde lovligen ere varslede, og dog ikke indfinde sig, kand i deres Sted 2 andre fornuftige og ærlige Lapper fra samme Side antages; kand saadanne ikke erholdes, forbliver det ved den sædvanlige Lang-Ret; Og skal da Dommen paa Stedet forkyndes, og Acten gives Vedkommende tilstædeværende fra den fremmede Side, enten Lappe-Lænsmanden eller Laug-Rettes Mændene udi Vidners Paasyn, eller imod deres Beviis, uden Betaling beskrevet; Paa det man paa samme Side kand vide, hvorledes Justicen behandles. Forseer sig nogen Dommer imod nogen af de i denne Convention foreskrevne Omstændigheder; have han forbrudt sit Embede.

§ 24.

Vedkommende fra den fremmede Side, saavel Parter som Vidner, skulle, naar de lovligen ere stevnte, være forpligtede, for denne combinerte Ret at møde, og til Sagen at svare, eller deres Vidnesbyrd at aflegge. Møder den svarende ikke, eller hans u-omgiængelige Forfald og Hindring til samme Tiid, som han er indstevnt, for Retten lader anmelde og bevise; Og det dog beviislig findes, at han lovligen er stevnt, fortares ligefuldt med Sagen, som om han virkelig var tilstæde; Da efter Klagemaal eller Stevningen og de tilstædeværende Beviser dømmes og exeqveres. Kand den svarende ved neste Ting gjøre sit Forfald beviisligt, baade at han selv ikke har kundet komme, ey heller kundet lade samme for Retten bekiendtgjøre paa den Dag, han burde for Retten have compareret, saa maa Sagen i gien optages og afdømmes. Men, udeblive Vidnerne fra det første Ting, da skal den opsettes til næste Ting, om Sagen uden dennem ey kand oplyses, og bøde Vidnet en Rigsdaler Danske eller 3 Daler Silvermynt for Udeblivelsen til den Crone, hvis Undersaat det er.

§ 25.

Ingen Execution eller Udpantning, undtagen efter den udi den 22 § omrørte Lappe-Rets Kiendelse, maa udi nogen fremmed Lappes Boe foretages, uden efter skriftlig Dom, og imod Beviis for Betalingen, som til Lappen, udi hvis Boe Executionen eller Udpantningen foretages, strax paa Stedet leveres, forseer sig nogen herimod, straffes som for Volds Verk.

§ 26.

Rømmer nogen Lap for Halsløs Gierning over det Riges Grendse, hvor Gierningen er begaaet, forholdes med hannem, som med andre Norske eller Svenske Undersaatter i lige Tilfælde.

§ 27.

Alle Lappe-Sager skulle paa slet og ustemplet Papiir afhandles og beskrives, naar en fremmed Lap udi Sagen er interesseret.

§ 28.

Indbyggerne udi Utziocki, som nu ved Grendsens Forening ere blevne privative Svenske Undersaatter, skulle i alle Maader, Handelen betreffende, saavel med Landets Producter, som med de Vahre, der bringes til Landet, blive behandlede lige med de Kongelige Norske Undersaatter der i Landet; og lige med dem nyde, saavel den nærværende, som den herefter udgivende Octroy og anden Handelens Indretning got ad; saa at, hvad de til de Norske Kiøbmænd overbringe, skal dennem efter Octroyen blive betalt, og i ligemaade skal dennem efter Octroyens Priis overlades, hvad de sig ville tilhandle, dog skal Compagniet ey være forbunden til, at give disse Svenske Undersaatter den Credit, som det i visse Tilfælde, i følge Octroyen, maa give de Norske.

§ 29.

Alle vedkommende Kongelige Betientere paa begge Sider, i Særdeleshed Lands-Høfdingerne og Amtmændene, skulle flitteligen efterforske, hvorledes de fremmede Lapper blive behandlede, og troligen besørge, at dennem vederfares hvad Ret er, og de efter denne Convention bør nyde; Iligemaade skulle de, naar de Landet igjennem reyse og paa Embedets Vegne besøge, betimelig lade samme fremmede Lapper advare, paa hvilken Tiid og Sted, de udi Nærheden ere at finde, paa det Lapperne, i Fald de have noget at klage, kunde personlig sig hos dennem indfinde og deres Tarv andrage.

§ 30.

Endelig finder man fornøden herved at declarere, at disse forhen stipulerede Over-Flytninger, med videre deraf dependerende Indretninger ingenlunde saaledes ere at forstaae, som: at Konge-Rigerne, Norge eller Sverrig, derved nogen Jurisdiction eller anden Rettighed, af hvad Navn det være kand, ind over Grendsen i det andet Rige tilstaaes, men alleneste, saasom en Tolerantz og reciproqve Føyelighed, der ikke vel kand undgaaes, saafremt ellers Lapperne paa begge Sider skal staa ved Magt og in P o l i t i c i s holdes i tilbørlig Skik og Orden. Altsaa bliver den udi Grendse-Tractaten udnevnte og fastsatte Grendse Linie, saavel i Henseende til Lapperne og deres Districter, som ellers betreffende de øvrige Norske og Svenske Undersaatter og deres Districter, aldeles ved sin fulde Kraft, saa at hverken Tidens Ælde, vedkommende Betienteres og Undersaatters Forsømmelser, Collusioner og Indgreb, eller nogen Hævd og Brug ind over samme Grendse (blive den saa

gammel samt af hvad Art og Beskaffenhed den vil) herudi nogen Forandring
kand eller skal gøre; Men hvert Rige skal herefter paa sin Side af benevnte
Grendse alleene og ubeskaaret være berettiget, alle R e g a l i a og J u r a
M a j e s t a t i s , saavel i Geistlige som Verdslige Sager, at øve og bruge.

Dette Codicill eller Tilleg til Grendse-Tractaten skal udi alle sine Puncter
være af samme Kraft, som ovenberørte Grendse-Tractat i sig selv, aldeles
saaledes, som det Ord for Ord derudi var indført. Til ydermere Vished ere
heraf 2de Exemplaria forfattede, som af Deres Kongelige Majestets,
Kongelige Majestets befuldmægtigede Commissarier ere underskrevne og
med deres sædvanlige Signeter bekræftede; som skeede i Strømstad Aar
efter Christi Fødsel, Et Tusinde, Syv Hundrede, Halvtredsindstyve og Et,
den 21. September/2. October.

Andet Codicill eller Tilleg
Til Grendse-Tractaten, angaaende Grendse-Liniens Redressering,
Udhugning, og Røsleggelse ved Grendse Rørsers Opsettelse samt hvad
videre derved bliver at i Agt tage.

Siden alle Grendse Tvisterne, saavel som hvad Lapperne betreffen, saaledes, som forestaaende Grendse-Tractat og dens 1ste Codicill forklarer, ere ved Guds Bistand, venligen blevne afgiorde og forliigte, ere de udi bemeldte Tractat benevnte og her undertegnede Commissarier, angaaende Tractatens videre Execution og Iverksettelse, saaledes komne overens: At, paa det ikke ovenmeldte Grendse Tvisters lykkelige Foreening og de paa denne Grendse-Commission anvendte merkelige Omkostninger til Deels skal være uden Virkning og Nytte, vil det blive fornøden, at Grendse-Linien ved virkelig Udhugning og Grendse Rørsers Opreisning for vedkommende Grendse Undersaatter gjøres synbar og bekiendt, og at desuden derved saadan Forsynlighed bliver at iagttage, at man om dette Verkes Varagtighed og Bestandighed fuldkommeligen kand være forsikkret. Til saadan Ende, ere følgende Puncter betingede.

§ 1.

Til Grendsens Røszsettelse skal herefter, lige saa vel som det hidindtil til Grendsens Opmaalning har været brugelig, fra hvert Riges Side en Secretaire og 2de Ingenieurer eller Land-maalere beskikkes.

§ 2.

Næstkommende Aar 1752 den 1ste Junii St. N o v i skulle begge Siders ovenmeldte Committerende mødes paa den Sted, hvor Grendse-Linien, efter Grendse-Tractaten for Bahuus Lehn, dateret den 26de October 1661, endes, nemlig paa Hisøe, som ogsaa kaldes Hemmings eller Hengsøe i Nordre Kornsiøen, hvor Skiellet mellem Aggershuus Stift i Norge og Bahuus Lehn samt Dals Land i Sverrig støder sammen, og der begynde med Grendse Merkernes og Røssernes Opsettelse, saa og continuere dermed, saa langt ind paa Høsten, som mueligt kand være og i det mindste til den 16de September St. N o v i.

§ 3.

Aar 1753 og 1754 skal Begyndelses Terminen for Røszsetnings Forretningens Continuation ogsaa være den 1ste Junii St. N o v i. Men de følgende Aar den 27de Junii St. N o v i.

§ 4.

Denne Røszsettelse skal uden Ophold eller Afbrydelse, aarlig continuere paa den hele Grendse, i det allermindste, indtil det her udnevnte sidste Røsz paa Kolmisoifvi Madakietza er opsat.

§ 5.

Røszsetningen maa aarligen saa længe ud paa Høsten fortsettes, at den hele Grendse indtil Kolmisoifvi Madakietza kan blive udi 7 Aar fuldkommelig med Røszser udmørket, efter den her neden for beskrevne Methode, om det er mueligt, u-agtet den foreenede Grendse er henimod 200 Mile lang og saaledes udfordrer noksom baade Tiid, Fliid og Arbeidsomhed, om den 1758 skal kunde blive til Ende bragt.

§ 6.

Saasom alt Arbeide c o n j u n c t i m af begge Rigers Secreterere og Ingenieurer bør forrettes, saa maa de og dagligen være tilsammen, hvorfor det og bliver nødvendigt og deres indbyrdes skyldige Pligt, med Høflighed at begegne hinanden og forholde sig saaledes, at de kunde leve udi Venskab og Fortroelighed. Og at en saadan Omgang til Forretningens Befordring maa kunde erholdes, saa skal man paa begge Sider udvelge saadanne Personer, som ere skikkelige og dertil bekvemme. End ydermere til at befordre en behagelig og venlig Omgængelse imellem begge Siders Secreterere og Ingenieurer, hvilket ved et saa angelegen Verk er høyt nødvendigt; Saa har man saaledes foreenet sig, at om alle 3de Committerede paa den eene Side finde sig misnøyd med nogens Opførsel paa den anden Side, og det bliver Commissarien paa samme Side fra den anden Side tilkiendegivet, saa skal en anden Person, Secretair eller Ingenieur, i det seeneste næstfølgende Aar udi den Anklagedes Sted blive beskikket.

§ 7.

Eftersom ved Grendsen er tungt at faae hvad som behøves, fra den eene Side allene, saa er man kommen overeens, at de ved denne Forretning conjungerede Secreterere og Ingenieurer indbyrdes skulle tiene hverandre, med hvad der kan fornødiges, og fra den ene Side bedre, end fra den anden erholdes.

§ 8.

Saasom udi nogle Tvister Puncterne til Rigsmerkerne paa Grendsen ere midt imellem begge Præensions Linierne udsatte; saa maa der, for rigtig at udfinde samme, drages Tver-Linier imellem samme Præensions Linier, og de derpaa udsatte Præensions Merker, hvilket en af hver Sides Ingenieurer maa gjøre, da de andre 2de Ingenieurer redresserer Rigs Linien i sig selv imellem de saaledes udtagne og paa Marken udmerkede Puncter.

§ 9.

Ved Rigs Liniens Redressering i Skougen er at i Agt tage, at Linien udhugges til 16 Alners Bredde, 8 Alen paa hver Side af Linien, hvorved Grendsen bliver saa meget sikkrere og Røszserne saa meget synligere; Den Skoug, som saaledes nedfældes, kand de angrendsende Eyere paa begge Sider disponere over og til deres Nytte anvende, samt strax at borttage, saa at Linien bliver reen for de nedfældede Træer, samt deres Topper og Qvister.

§ 10.

Førend Rigs-Linien redresseres og udhugges, maa begge Siders Secreterere og Ingenieurer være eenige om, at den paa Marken ved Tver-Linien udfundne og siden udmerkede Punct er den rette og samme, som Commissarierne have foreenet sig om, og Deres Kongelige Majestet, Kongelige Majestet have approberet.

§ 11.

Skulle imod Formodning nogen Dispute derved existere, saa kommer den til at bilegges, efter de flestes Meening, da der er lige mange Personer tilstæde paa begge Rigers Side; Hænder det sig, at alle 3 Committerede blive stridige imod samtlige paa den anden Side, om en saadan Puncts rette Sted, da som en saadan Dispute er af ringe Consequence, efterdi alle Ting forhen paa det nøyeste er determineret, saa kommer den ved Lodtrekning at decideres, og Puncten derefter strax at udsettes, samt siden at indberettes til de Kongelige Grendse Commissarier.

§ 12.

Om paa nogen af Siderne en Person blev syg, eller ved anden Leylighed var fraværende ved en saadan existerende Dispute, da skulle de nærværende 2de Personers Stemmer gjelde lige saa meget, som de 3de paa den anden Side; efterdi den ene Sides Secretaire og Ingenieurer, naar de ere eenige imellem sig, ey kunde være den anden Side i Stemmer overlegen, men der maa altid en fra den anden Side bifalde den Meening, som skal blive d e c i s u m .

§ 13.

Hender det sig igjen, at begge Siders Committerede bliver u-eens imellem sig selv saaledes, at en Norsk er af lige Mening med 2de Svenske, og en Svensk med de øvrige 2de Norske, saa gielder den Mening af hvilken 3de Ingenieurer forklarer sig at være.

§ 14.

Røszerne kommer til at opsettes ikke alleene udi de Puncter, som nu af Commissarierne ere udnevnte; Men og der imellem, hvor Distancen er Lang, og Puncterne ikke saaledes situerede, at man kand see fra den eene til den anden, som herefter udtrykkelig formeldes.

§ 15.

Rigsmerkerne eller Røsserne bør settes paa Høyder, hvor de findes udi Linien, for des bedre at kunde sees; Og hvor Commissarierne ikke har udnevnt Puncten i sig selv, maa ved Røszsettelsen Udvelges baade Punct og Sted, hvilke Røszzer maa kaldes Mellem-Røszzer; saasom de settes imellem de Puncter, som Commissarierne til Rigsmerker og Rigs Røszzer have udnevnt og paa Carterne udmerket.

§ 16.

Dals og Wermelands Grendser, som paa begge Sider meest er beboet, og om hvilke paa begge Sider den største Stridighed imellem Undersaatterne har været, bør paa hver fjerdedels Miil med et Røsz udmerkes, saafremt Distancen imellem de udnevnte Puncter strekke sig til en halv Mil; Men fra Killegraven og siden op efter kand de adskilles paa $\frac{1}{2} \frac{3}{4}$ og en heel Mil, dog ikke længere, endskiønt de og længere vare synlige.

§ 17.

Om nogen af de nu af Commissarierne udnevnte Rigs Puncter, naar de paa Marken udtages, treffede i et Vand, eller saa blød Myr, at intet Røsz der kunde opsettes, hvilket lettelig kand hende; efterdi Tviste Pladsernes Indhold ikke paa Carterne, ved den forrige Opmaaling, saa nøye kunde anlegges, og saaledes blive ubekendt, saa skal alligevel Redresserings Linien drages did til, saa nær som skee kand, og Røszet opsettes paa begge Sider af Vandet, hvor Linien gaaer til og fra en saadan Punct, som paa Marken og i Vandet ikke kand udmerkes.

§ 18.

Mellem-Røszerne bør helst passes saaledes, at de settes paa Berg eller Steen-Heller, saa at Liniens Strekning efter Compas-Streget baade til og fra Røszet til et evigvarende Kiendetegn derpaa kan udhugges; Findes ingen Leylighed til en fast Steen-Helle udi Linien, saa tages en flad Steen, og legges ind i Jorden, hvorover Røszet settes, og i hvilken Steen Compas-Stræget udhugges tillige med et Par Bogstaver, som betegner sammes Navn; Har man dog ikke en saadan flad og bred Steen, saa legges i Jorden en Rad af smaa Steener udi en saadan Linie, som Compas-Stræget ellers skulde udhugges, og der under legges Kuli og Kride; Skal Røszet nødvendig settes udi et Myragtigt Land, da legges først Kuli og Kridt paa steden og der ovenpaa et Lav med Stokker helst af Fyrre, hvorudi Compas-Stræget ogsaa udhugges eller udskiæres med Linier og Bogstaver hos; Paa disse Stokker settes siden Steen Røszet i sin behørigte Ordning, som nedtrykker Stokkene i Myren til Røszets bestandige Conservation for Efter Verden.

§ 19.

Paa hver Miil fra Hisøen eller Hengsøen at regne, bør, saa fremt det kan lade sig gjøre, et stort Fem-Stenig Røsz opsettes, enten det da er et Mellem-Røsz eller et saadant Rigs-Røsz, som Commissarierne have udnevnt. Paa Hierte-Steenen udi dette Femstenige Røsz, skal udhugges paa den Side, som vender til Norge, Hans Kongelige Majestets af Dannemark og Norge Navn, og paa den anden Side Hans Kongelige Majestets af Sverrig Navn, og over begge Navne en Kongelig Krone; samt paa enhver saadan Steen settes Aars-Tallet, da Røszet er opsat under de Kongelige Navne paa begge Sider, saavel som Røszets Nummer fra Hengsiø Røszet at regne.

§ 20.

Alle disse Femstenige Røszet bør opmures runde, 3 Alen høye og 9 Alen i Circumference. Enten Linien brydes eller ikke i dette Røsz, saa forsees det

dog omkring Hierte-Stenen med tvende Vidner og tvende Udliggere, som med deres hvasse Kant, en paa hver Side af Hierte-Stenen, viser Linien ind og ud fra Hierte-Stenen, desuden settes, 30 Alner derfra en Steen i Jorden, paa hver Side af Røszet, hvilke tydelig udmærke Linien til og fra Røsset.

§ 21.

Om der paa noget Sted ey skulle være saa mange Steen at faae, at Røszet til en saadan nysbeskreven Høyde og Vide kunde opmuures, nedsettes i det Sted et sædvanlig Femstenig Røsz saaledes: Hierte-Stenen settes midt udi $1\frac{1}{2}$ Alen i Jorden, som bør være med Kongernes Navne udhuggen i Følge den 19 § og i det mindste 1 Alen over Jorden; Der hvor Linien gaaer ind og ud, til og fra denne Hierte-Steen settes i 4 Kanten en stor Steen 3 Qvarter i Jorden, som haver en hvas Kant paa sig; De andre 2de Steener, som udgiør de andre 2de Hjørner af 4 Kanten, skulle ogsaa være saa dybt nedsatte i Jorden, som de med de hvasse Kanter, men ovenpaa skulle disse Steene være gandske runde, til Forskiel paa dem, som vise Linien, saasom disse runde Stener ere allene Vidner til de hvasse Steners rigtige Viisning. Disse 2de Visere med deres runde Vidner bør være $\frac{3}{4}$ Alen i det mindste over Jorden og enhver af dem saa tung, at en Mand ikke kan bortbære dem. Under alle 5 Stener bør Steen-Heiler legges; Men Compas-Streget for Linien til og fra Hierte-Stenen udhugges og udmerkes allene under Hierte-Stenen.

§ 22.

Midt imellem ovenmeldte Femstenige Røszet, naar det med Puncterne indtreffer, eller og som det i det nærmeste passer sig, opsettes Røszet til 9 a 10 Qvarters Høyde og 9 Alners Circumference med Hierte-Steen og 2de Visere, da paa Hierte-Stenen tillige udhugges Aars-Tallet, naar det er opsat saavel som dets Nummer.

§ 23.

De Røszet, som for Dals og Wermelands Grendser, i Følge den 16de §, kommer ungefær paa hver $\frac{1}{4}$ Deels Miil at opsettes, saa vidt Distancen vil passe sig med de af Commissarierne udnevnte Puncter og andre Omstændigheder, skulle gøres, ligesom de øvrige, 9 Alen i Circumference, men ikkun 6 Qvarter høye, med en eeneste Steen udi.

§ 24.

Foruden de i 19de § ommeldte Fem-stenige Røszet med Kongelig Navn paa, skal altiid Femstenige Røszet opsettes, hvor Linien bøyer sig, enten der ellers for Længdens Skyld burde være $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ Deel Mils Røszet, paa det at Rigs Grendsens Krogning sammesteds saa meget lettere maa kunde vises; Saa skal de ogsaa forses med Ledere 30 Alen fra Røszet paa begge Sider.

§ 25.

Til at opmure Røszetne skal 2de vel øvede og beqvemme Karle tages, hvilke skulde nyde daglig En Daler og 16 Styver Silver Mynt, eller 48

Skilling Danske i Forflegning og Skyds-Penger, saa længe de til dette Arbeyde bruges, som og paa Reysen til og fra Grendsen.

Iligemaade skulle 2de Steenhuggere følge med for at udhugge de Kongelige Navne paa Hierte-Stenerne, samt Compas-Streger under Røszerne, hvilke skulde have Toe Daler og 16 Styver Silvermynt eller Firesindstyve Skilling Danske hver om Dagen, samt en fri Skyds Hest hver til Grendsen: Hvilken ovenmeldte Bekostning paa disse 4 Personer, begge Croner komme til at betale udi lige Andeel, som og at til lige Deel at bekoste de Steners Anskaffelse og Opsøgning, som kan være tienlige til de Hierte-Stener som skulle udhugges, saasom det undertiden torde hende sig, at de ey vare at finde udi Nærheden af de Stæder, hvor Røszerne skulle opsettes.

§ 26.

Til at samle Steen og at udhugge Grendse Linien, saavelsom og at gaae Ingenieurerne tilhaande ved Tvær-Liniernes Optagelse, skal, hvor Skougen er tyk, Tolv Mand fra hver Side daglig være tilstæde, men ellers alleneste 8 Mand og, saa snart Børgefield opnaaes, kand 6 Mand paa hver Side være tilrekkelige.

§ 27.

Hvert 10 Aar skal Grendse Linien, hvor Skoug findes, af begge Siders Almue oprenskes, og alle nye voxne unge Træer afhugges; da bør og tillige eftersees, om Rigs Røszerne ere i behørig Stand og u-skade; Findes nogen Feil, da giver hver Side saadant sin Foged eller Herreds-Høvding tilkiende, hvilke conjunctim have at besørge deres rigtige og tilbørlige Forbedring, ved Hielp og Nærværelse af de angrendsende Bønder paa begge Sider; da det siden gives paa høyere Steder tilkiende.

§ 28.

De under Grendse-Maalingen opsatte Interims Røszere optages og ændres ved denne almindelige Rigs Grendsens Røszsettelse samt indrettes ligesom de øvrige, i Følge hvad der foran om Grendse Røszerne er foranstaltet.

§ 29.

Foruden det at Ingenieurerne udfinde de af Commissarierne udnevnte Puncter, ved Hielp af Tver-Liniernes, og redressere Grendse-Linien, samt indrette Grendse Røszerne; Saa bør de og tillige formere et accurat Carta med en kort Beskrivelse, for hvert Aar over den Røszsatte Grendse og det in duplo, hvilket af dem samtlig tillige med Secretererne underskrives, til en bestandig og sikker Underretning paa begge Sider, saasom hver Side beholder deraf et Exemplar.

§ 30.

Secreterernes Pligt bliver derimod besynderlig, at hver paa sin Side, holder en rigtig Protocol, og der udi antegner alle Røszere under deres Nummer og dem omstændelig beskriver, samt dennem under visse Navn betegner, og

Distancen imellem Røszerne tillige med Compas-Stregen anføre, som af Cartet og Land-Maalernes *D i a r i o* udtages, hvorved nøye maa blive iagttaget, det Grendse-Puncternes og Røszernes Navne baade paa Carterne og i Beskrivelserne over Linien, blive egal anførte og skrevne. Ved hvert Aars skilsmisse skal en saadan Røsze-Beskrivelse af samtlige paa begge Sider forordnede Secreterer og Ingenieurer undertegnes. Desforuden skulle begge Secretererne, til Vedkommendes desto sikkrere Underretning under deres Hænder og Signeter meddele enhver Sogne-Kirke, som støder til Grendsen, et Extract af denne Røszsetnings Beskrivelse, for saa lang Strekning af Grendsen, som samme Sogn tilkommer. Og for hvert Fogderies- eller Herreds-Grendse bør Secretererne afgive et lige saadant Extract til Fogden paa den Norske og Herreds-Høfdingen paa den Svenske Side, som forvares udi Herredets Kiste eller Archiv, paa det at man ved Bøyd-Tingene kand have sikker Underretning om Grendsen for fremtiden, om noget Røsze skulde blive beskadiget, eller nogen anden U-læmpe paakomme. Ydermere paa det, om ogsaa, saadanne Extracter, baade i Herreds Kisterne og Grendse Kirkerne skulle forkomme, man dog kunde faae sikker Underretning om Grendsen, saa skal, naar Dal og Wermeland er afgjort, et Exemplar af den hele Grendses Røszsetnings Beskrivelse afskrives, og af samtlige Sekreterere og Ingenieurer paa begge Sider underskrives, og til Kongelig Majestets samt Rigets Giøtha Hof-Ret afsendes og der forvares. Den øvrige Grendse Streknings Beskrivelse meddeles paa samme Maade, til den Kongelig Svea Hof-Ret, saasom alle Grendse-Provincerne fra Killegraven sortere under bemeldte Kongelig Svea Hof-Ret.

Iligemaade afgives saadanne Exemplaria af begge Siders Secreterere og Landmaalere underskrevne, efter de Norske Stifters Inddeling, til vedkommende Kongelige Norske Stift-Amtmænd eller Amtmænd.

§ 31.

Da Norges Eenraadige Land sluttelig bliver i Kolmisoifvi Madakierza ved Rigs Merker og Røszsetning fra Sverrig adskilt, paa hvilket Sted det Norske med Rusland felles havende Land Neiden eller Neugdama begynder, som imod Sverrige nu blevne ensidige Land Utziocki og det til Sverrig cederede Enara Land er angrendsende; Saa var det got, at samme Norske med Rusland felles Land ligesaa vel som det eensidige Norske Land fra Sverrig ved Rigs-Merker og Grendse-Røszter blev adskilt, hvorved heele Grendsen imellem Norge og Sverrig kunde blive eenig og derved forekommes ald den U-leylighed, som en u-afgjort Grendse kand medbringe; Derfor er man kommet saaledes overeens, at forinden man nærmer sig de ovenmeldte Steder med Røszsetningen, da skal herom videre være corresponderet og Ordre fra begge Høye Hoffer indhentet.

§ 32.

Skulde det ved Rigs-Liniens Opgaaelse, og Røszsettelse imellem begge Riger findes nødigt, at gjøre nogen Ændring og Forbedring udi det, som nu her ovenfor er anordnet og fastsat; Saa have begge Siders Commissarier

derom at correspondere og komme overeens, hvilket siden bliver de paa Grendserne committerede Secreterere og Landmaalere til samme Efterretning, som denne Afhandling i sig selv. At saaledes er aftalt, overenskommet og besluttet, bliver ved Navn og Signeters Undersettelse bekræftet, som skede i Strømstad, Aar efter Christi Fødsel Et Tusinde, Syv Hundrede, Halvtredsindstyve og Et, 21. September/2. October.

Første separate Articul.

Da Hans Kongelige Majestæts af Danmark og Norge saavel som Hans Kongelige Majestæts af Sverrig, befuldmægtigede Commissarier til begge Høye Siders Ratification, haver under denne Dags Dato oprettet en Grendse-Tractat tillige med dens 2de Codiciller eller Tillæg; Og Hans Kongelige Majestæt af Sverrig, til ydermere Beviis paa Hans venlige Tilbøjelse og Attraae, til at bidrage paa ald giørlig Maade, at formeere indbyrdes Naboelig Fortroelighed, og at befordre Undersaatternes fælles Beste, vil have tilladt Indbyggerne udi Serne, Hede og Idre Bøyder, af de derunder henhørende Skouge, som til Svendske Verkers Understøttelse ikke behøves, at sælge Kull, Vedd og Tømmer til Røraas Kobber-Verkes Fornødenhed; Altsaa forklares herved, at denne separate Articul skal have samme Kraft, som forberørte Tractat, og til den Ende af Høystbemeldte Deres Kongelige Majestæter, Majestæter ratificeres; Til ydermere Vished, have begge Deres Kongelige Majestæters, Majestæters befuldmægtigede Commissarier denne separate Articul underskrevet og med deres Signeter bekræftet; Som skeede i Strømstad Aar efter Christi Fødsel, et Tusinde, Syv Hundrede, Halvtredsindstyve og Et, den 21. September/ 2. Octobris.

Anden separate Articul.

Iligemaade har og Begge Deres Majestæter, Majestæter funden for got, at declarere, at, som ved Grendse-Forretningen imellem Norge og Sverrig udi de derover oprettede Instrumenter paa et eller andet Sted de Norske og Svendske Steders, Provinders, Skiells, Grendse-Merker, Betienters og Personers Navne, uden nogen vis Orden, alt som de forefallende Omstændigheder har givet Anledning til, findes anførte; Altsaa forklares hermed, at saadant aldrig i nogen Maade skal kunne tiene til Exempel eller Beviis paa nogen Slags Fortrin, eller Precedence, eller deraf trækkes nogen Consequence, til Prejudice enten paa den eene eller anden Side. Til ydermere Vished have begge Deres Kongelige Majestæters, Majestæters befuldmægtigede Commissarier denne separate Articul underskrevet og med deres Signeter bekræftet; Som skede i Strømstad Aar efter Christi Fødsel et Tusinde, Syv Hundrede, Halvtredsindstyve og Et den 21. September/2. Octobris.

I.2. Konvention av 14./2. Mai 1826 angaaende fastsættelse av Grændsen mellem Norge og Russland. (Lovdata, 2025)

I den Hellige og Udelelige Treenigheds Navn.

Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og Hans Majestæt Keiseren af Rusland, i lige Grad besjelede af det Ønske, at lade i alle Forhold imellem deres respective Undersaatter herske den samme gode Forstaaelse, der er saa overensstemmende med det Venskabs- og gode Naboe-Forhold, som finder Sted imellem de høie Hoffer, have paa Grund heraf villet forebygge de Tvistigheder, som hidtil have kunnet opstaae, paa Grund af, at der savnedes en nøiagtig Grændsebestemmelse imellem Norge og Rusland i de, under Navn af Fælledsdistricter bekjendte, Landstrækninger i Finmarken, og have desaarsag besluttet, ved en paa gjensidig Bequemmelighed grundet Berigtigelse, at bestemme de Grændser, som for Fremtiden skulle adskille deres respective Besiddelser i de ovennævnte Districter, saavel som ogsaa det Forhold, hvori de bemeldte Grændsedistricter beboende Lapper skulle staae i til hinanden. Til den Ende have Deres Majestæter, efter først at have sendt Commissarier til Stedet, som have gjort sig bekjendte med Sagernes nuværende Stilling, og som have optaget et topographisk Kort over de saakaldte Fælledsdistricter, udnævnt til deres Befuldmægtigede, nemlig:

— — —

hvilke, efterat have udvexlet deres Fuldmagter, som befandtes i behørig Form, ere komne overeens om følgende Artikler:

Art 1.

Da den imellem Sverige og Danmark i Aaret 1751 afsluttede Tractat¹ har fastsat den Grændselinie, som skulde adskille Sverige og Norge, skal bemeldte Linie vedblive, forsaavidt den nu tjener til Grændse imellem Kongeriget Norge og Storhertugdømmet Finland, nemlig fra det Sted, hvor den nye Grændse, der er bestemt ved Grændsetractaten af 20./8. November 1810, begynder, indtil det Sted, som kaldes Kolmisoive-Madakjetsa.

¹ Se traktat 2. oktober 1751 (nr. 3). (I dette dokumentet samme som avsnitt 1.1 *Strømstadtraktaten av 1751*)

Art 2.

Fra dette Sted at regne, indtil Pasvig eller Pasrek Elv, skal Grændsen imellem Norge og Rusland forblive at være den samme, som har fundet Sted indtil nærværende Tid imellem de saakaldte Fælledsdistricter og Rusland, saaledes at den fra Kolmisoive-Madakjetsa skal gaae over Reisa-Gora og Reisa-Dive Bjergene til Gelsomio.

Derfra skal den følge Pasvig eller Pasrek Elv og de Indsøer, denne danner, indtil den paa venstre Side af bemeldte Elv liggende Kirke, St. Boris og Glebs Kirke kaldet, hvilken Kirke skal tilhøre Rusland, tilligemed en Landstrækning af en Verst i Omkreds.

En Verst Norden for denne Kirke skal Grændsen gaae over Pasvig Elv i Sydost hen til den lille Indsøe, hvorfra Lax-Elven udspringer, og derfra til det Punkt, hvor Jacobs-Elven (Woriema) dannes ved tre smaa Bækkes Sammenløb. Grændselinien skal derefter følge Jacobs-Elven indtil dens Udløb i Ishavet ved Jacobs-Viig.

Overalt hvor Pasvig- og Jacobs-Elve danne Grændsen imellem Norge og Rusland, er det disse Floders Leie, som skal tjene til Grændselinie.

I de af Pasvig-Elv dannede Indsøer, skal Linien gaae i Midten, paa det Sted, hvor Vandet har den største Dybde.

Alle de Østen for Linien liggende Små øer i bemeldte Elve, og i de af Pasvig Elv dannede Indsøer, skulle tilhøre Rusland, og de som ligge Vesten for samme Linie, skulle tilhøre Norge.

Art 3.

Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge renoncerer for bestandig, for Sig og sine Efterfølgere, paa alle de Fordringer, som i forrige Tider fra Norsk Side maatte have været fremsatte, med Hensyn til de Landstrækninger, som ligge paa den Russiske Side af den ved nærværende Convention fastsatte Grændselinie.

Hans Majestæt renoncerer ligeledes paa den forhen af Norge udøvede Ret, at indkræve Skat af de Russiske Lapper, som ere bosatte i den Deel af Fælleds-Districterne, der ved den nærværende Deling er formeligen indlemmet i det Russiske Rige.

Art 4.¹

Umiddelbart efterat nærværende Convention er ratificeret skulle fra begge Sider udnævnte Commissarier, ledsagede af et tilstrækkeligt Antal Arbeidere, begive sig til Stedet, for at afstikke Grændselinien, saaledes som den i den anden Artikel er fastsat, og for at lade opreise de Støtter, der skulle vise denne Linie.

Disse Commissariers Arbeide bør være fuldført i Løbet av Sommeren 1826. Øvrighederne i Vadsøe og Kola skulle til den Ende yde dem al Hjelp og Bistand.

1 Se deklarasjon av 1. juni (20. mai) 1847 (nr. 22). (I dette dokumentet samme som avsnitt 1.3 *Deklarasjon av 1. juni/20. Mai 1847 om periodisk revisjon av grensene mellom Norge og Russland*)

Art 5.

Det skal være de Norske Familier, som boe i det Distrikt, der, ifølge denne Grændsebestemmelse, tilfalder Rusland, ligesom de Russiske Familier, som overgaae til at høre under Norge, forbeholdt, at forblive i deres nuhavende Bopæle, eller at bosætte sig paa den anden Magts Territorium. Til den Ende tilstædes dem en Frist af tre Aar, fra den Dag at regne da Ratificationerne paa denne Convention udvexles, til at sælge deres Eiendomme, eller at flytte dem andetsteds hen, uden at disse Familier ved denne Ledighed skulle være underkastede nogen Afdrags-Ret eller nogen anden hvilkensomhelst Afgift.

Art 6.

De Russiske Lapper, som ved denne Grændsebestemmelse, ville komme under Norsk Herredømme, og de Normænd eller Norske Lapper, som derved ville komme under Russisk Herredømme, skulle, i alle Tilfælde, beholde fri Religions-Øvelse.

Det skal være de paa Norsk Grund boende Russiske Familier tilladt, ligesom hidindtil, at besøge St. Boris og Glebs Kirke, med Forpligtelse at bidrage, i samme Forhold som de hidindtil have gjort det, til de ved bemeldte Kirke ansatte Geistliges Underholdning.

Ligeledes skulle de Norske Familier, som forblive boende paa det Russiske Gebeet, have Tilladelse til at besøge de Norske Kirker, imod at bidrage til Geistlighedens Underholdning, forsaavidt som de hidindtil have gjort det, og saalænge som der ikke paa det Russiske Territorium i Nærheden af deres Bopæle gives nogen Kirke eller Kapel, hvor de kunne øve Gudstjenesten efter deres Confessions Ritus.

Art 7.

De Norske og Russiske Familier, som ved denne Grændsebestemmelse maatte komme under denne eller hiin af begge Regjeringer, skulle i et Tidsrum af sex Aar beholde Ret til at begive sig til den anden Magts Territorium, for der at drive Fiskerie og Jagt, ligesom hidindtil, dog under Forpligtelse at rette sig efter Politie- og Told-Anordningerne.

Denne Bestemmelse skal ikke være til Hinder for, at nye Norske eller Russiske Indvaanere, som have nedsat sig i disse Districter, ogsaa maae drive Fiskerie og Jagt, efter deres Bekvemmelighed og Fornødenhed. Men disse nye Indbyggere skulle holde sig inden Grændserne af det Territorium, der for Fremtiden eies af den Magt, hvis Undersaatter de ere, og de skulle ikke i noget Fald være deelagtige i den Ret, som er tilstaaet de Indfødte i bemeldte Districter, at drive Jagt og Fiskerie paa den anden Magts Territorium.

For at forebygge enhver Misbrug, skulle vedkommende Øvrigheder bære Omsorg for, at forsyne de i deres Jurisdictions-District sig opholdende Personer, som skulle nyde godt af denne Rettighed, med en skriftlig Tilladelse, som de i fornødent Fald kunne benytte, for at erholde Beskyttelse i Udøvelsen af den Ret, som ved nærværende Artikel er dem tilstaaet.

Øvrighederne paa begge Sider skulle meddele hinanden en Liste paa de Familier, som for Tiden ere bosatte i disse Districter, og en Liste paa de dertil hørende Personer, som maatte have erholdt deslige Tilladelser.

Da Bestemmelserne i nærværende Artikel alene ere foranledigede ved begge de Høie contraherende Magters Omhue for dem af deres respective Undersaatters Vel, der ere indfødte Indbyggere af de omhandlede Districter, forbeholde de sig, inden sex Aars Forløb, at tage under Overveielse, om, og i hvilken Grad, disse Bestemmelser have svaret til Høistsammes velgjørende Hensigter, og da at komme overeens om, enten fremdeles at vedligeholde den paa en vis Tid bemeldte Indbyggere tilstaaede Rettighed, eller aldeles at ophæve den. Hvis der efter sex Aars Forløb ikke maatte være taget nogen Beslutning i saa Henseende, skulle Indbyggerne i de omhandlede Districter ikke mere have Rettighed til at drive Fiskerie og Jagt paa fremmed Territorium.

Art 8.

For i Fremtiden at forebygge de Stridigheder, som de fælleds Græsgange have givet Anledning til imellem Grændsedistricternes Beboere, skal det udtrykkelig være de Norske og de Russiske Lapper forbudet, som, ved denne Deling, maatte være komne til at høre under denne eller hiin af de Høie contraherende Magter, at vedblive med at lade deres Hjorde af Rensdyr og andre Dyr græsse paa et Territorium, som har ophørt at tilhøre dem i Fælledsskab.

Enhver Overtrædelse af dette Forbud skal bringes til den Øvrighedspersons Kundskab, under hvilken den Skyldige hører. Denne skal, efterat Sagen er bleven beviist, dømmes til en efter Forseelsens Størrelse forholdsmæssig Mulct, der skal erlægges til Fordeel for den Commune, hvis Territorium er blevet krænket.

Dette er imidlertid saaledes at forstaas, at de Rensdyr og andre Huusdyr, som hændelsesviis kunne have forvildet sig og komme over paa fremmed Territorium, skulle uden nogen Vanskelighed tilbageleveres til deres Eiere.

Art 9.

Seiladsen, Træflaadningen og Fiskeriet i Jacobs-Elv og i hele den Deel af Pasvig-Elv, som danner Grændsen imellem begge Stater, ere lige frie for begge Magters Undersaatter. Det skal være enhver Baad tilladt at lægge i Land paa hvilkensomhelst af Breddene, saa ofte som det for Seiladsens

Sikkerhed, Baadenes Halen, eller Flaadningen af det Træ, som gaaer ned af Elven, ansees nødvendigt, uden at der ved saadanne Ledigheder skal erlægges nogen Afgift, eller at Eierne skulle tilføies nogensomhelst Overlast.

Seiladsen i Pasvig eller Pasrek Elv, paa det Sted, hvor den gaaer forbi St. Boris og Glebs Kirke, og hvor begge Bredder paa en Strækning af to Verster skulle tilhøre Rusland, skal ikke destomindre være fri for Norske Undersaatter, som skulle kunne paa denne Deel af Elven nedflaade deres i det Indre af Landet huggede Brænde, uden at deri skal gjøres dem nogen Hindring.

Ligeledes skal Seiladsen paa denne Elv fra det Punct, hvor den gaaer ind i Norsk Territorium, indtil dens Udløb i Iishavet, være fri for Russiske Undersaatter.

Art 10.

Saasnart nærværende Convention er ratificeret, skulle vedkommende Øvrighedspersoner derom underrette de Norske og Russiske Lapper, som beboe de Districter, hvis Deling nu er fastsat, og udtrykkelig paalægge dem at holde sig samme efterrettelig, forsaavidt den angaaer dem.

I alle Tilfælde, hvor Stridigheder opstaae imellem Grændse-Beboerne, enten paa Grund af Overtrædelse af det i ottende Artikel givne Forbud, eller af andre Aarsager, forpligte de Høie contraherende Magter sig til, at den fornærmede Part skal uden Ophold nyde fuldkommen Retfærdighed.

Art 11.

Det topographiske Kort, som de respective Commissarier, der i Aaret 1825 sendtes til Stedet, have optaget, og hvor den ved anden Artikel fastsatte Grændselinie nøiagtigen er afsat, skal, som det, der har tjent til Grund for disse Underhandlinger, vedhæftes nærværende Convention og deraf udgjøre en Deel, saaledes som samme er undertegnet af bemeldte Commissarier.

Art 12.

Nærværende Convention skal ratificeres, og Ratifikationerne skulle udvexles i St. Petersburg eller i Moskau, inden sex Uger, eller før om skee kan.

Til Bekræftelse herpaa have de gjensidige Befuldmægtigede undertegnet Conventionen, og forsynet samme med deres Segl, hvilket skedte i St. Petersburg den tiende/anden Mai, Aar efter Christi Byrd Et Tusinde, Otte Hundrede og Sex og Tyve.

1.3. Deklarasjon av 1. juni/20. Mai 1847 om periodisk revisjon av grensene mellom Norge og Russland (Lovdata, 2025)

Efterat Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og Hans Majestæt Keiseren over alle Russer, efter gjensidig Overeenskomst, ved de fra begge Sider udnævnte Befuldmægtigede have ladet undersøge den Grændse, som Conventionen af 14./2. Mai 1826 har bestemt mellem Kongeriget Norge og Keiserdømmet Rusland, ladet istandsætte de Røser, som ved Tidens Ødelæggelser eller andre Omstændigheder ere bievne beskadigede eller tilintetgjorte, og ladet oprydde Skovene overalt, hvor Trævæxten havde bevirket, at bemeldte Grændses Linie var bleven ukjendelig, have de respective Commissarier, efterat de i tvende Forretninger, der ere underskrevne, den ene i Neiden i Østfinmarken den 17./5. August 1846, den anden i Torneå den 13de October samme Aar, have givet en udførlig Beretning om deres Arbeider, overeensstemmende med de i saa Henseende modtagne Ordre, fremsat deres Formening angaaende de Tidspunkter, paa hvilke det maatte være rettest at fornye denne Undersøgelse, og da de nævnte Commissarier eenstemmig have været af den Formening, at det vilde være tilstrækkeligt at bestemme et Tidsrum af 25 Aar for det periodiske Eftersyn af Grændsen og for Udførelsen af de da paa Grændselinien nødvendige Arbeider: saa have Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og Hans Majestæt Keiseren over alle Russer, ved at antage dette deres Commissariers Forslag, efter fælleds Overlæg vedtaget for dem Selv og for deres respective Efterfølgere og Arvinger, at Grændsen mellem Kongeriget Norge og Keiserdømmet Rusland, saaledes som den er bleven bestemt ved Conventionen af 14./2. Mai 1826 og igjen opryddet i Aaret 1846, periodisk skal eftersees med Mellemrum af 25 Aar, og at Røserne og andre Mærker, der betegne bemeldte Grændse, paa samme Tid skulle istandsættes overalt, hvor saadant maatte fornødiges, og at som Følge heraf det første Eftersyn skal finde Sted i Aaret Et Tusinde otte Hundrede en og syvti.

Til Bekræftelse herpaa have vi Undertegnede, Gustaf af Nordin, Hans Majestæt Kongen af Sveriges og Norges overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister, og Greve af Nesselrode, det Russiske Riges Kantsler, som til den Ende behørigen ere befuldmægtigede af vore ophøiede Herskere, underskrevet nærværende Declaration i tvende ligelydende Afskrifter, og have derunder sat vore Vaabens Segl.

Givet i St. Petersburg den 1. Juni/20. Mai efter Vor Herres og Frelsesers Jesu Christi Byrd det Et Tusinde otte Hundrede og paa det syv og firtiende.

1.4. Konvensjonen av 1924, artikkel VII, som omhandler grenseoppgangens 25-årige periode

Grensen skal oppgås hvert femogtyvende år på den i artiklene V og VI foreskrevne måte. Såfremt det i tidsrummet mellom disse periodiske grenserydninger finnes ønskelig å etterse grensen helt eller delvis, skal dette skje efter begjæring av en av de kontraherende stater.

1.5. Beskrivelsesprotokoll av 3. desember 1947 over det område hvor riksgrensene mellom Norge, USSR og Finland møtes, med protokoll for grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara)

På grunnlag av data for merkingen av riksgrensen mellom Sovjet-Samveldet og Finland i 1947 bekrefter representanten for den Norske Regjering og representantene for den Blandete Sovjetisk-Finske Kommisjon for merking av riksgrensen mellom Sovjet-Samveldet og Finland i området Jäniskoski-kraftstasjonen og Niskakoski-dammen herved at det på Krokfjellet (Muotkavaara) er fastsatt det sted hvor riksgrensene mellom Norge, Sovjet-Samveldet og Finland møtes.

Stedet hvor riksgrensen møtes er i terrenget merket med en konisk steinrøys av høyde 2,0 m, diameter i bunnen 2,5 m og diameter i toppen 2,0 m med en trekantet betongpyramide på toppen.

På de av denne pyramides sider som vender mot de respektive land er det på norsk, russisk og finsk trykt påskrifter med landenes navn og de betegnelser som dette grensemerke har, dvs. "Norge, Krokfjellet", "S.S.S.R., Muotkavaara", "Suomi, Muotkavaara".

Den nøyaktige beliggenhet av grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara) er bestemt ved dokumenter som er vedlagt denne beskrivelsesprotokoll.

Det oppsatte grensemerke "Krokfjellet" (Muotkavaara) er påført det vedliggende topografiske kart i målestokk 1:25 000 over det området hvor riksgrensene mellom Norge, Sovjet-Samveldet og Finland møtes.

Som geodetisk grunnlag for beregning av rettvinklede koordinater for grensemerket, og for den topografiske måling har tjent punktene i den finske rikstriangulering omregnet til Bessels ellipsoide i den Gauss-Krügerske projeksjon med 6-graders sone med akse langs meridianen 27° øst for Greenwich.

Høyden av dette grensemerke er bestemt ved trigonometrisk høydemåling ut fra den finske triangulerings høyder med grunnlag i middelvannstanden i Nordishavet, med en nøyaktighet av ± 1 meter.

Fra grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara) går riksgrensene mellom Norge og Finland, Norge og Sovjet-Samveldet og mellom Finland og Sovjet-Samveldet på følgende måte:

Riksgrensen mellom Norge og Finland går i rett grensegate i nord-vestlig retning til grensemerket "Kranglefjellet" (Porttivaara) som står ca. 4225 meter fra grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara).

Riksgrensen mellom Norge og Sovjet-Samveldet, merket i 1947, går i rett grensegate i sørøstlig retning over steinet terreng over den sør-østlige skråning av "Krokfjellet" (Muotkavaara), idet den krysser myr og et tjern, til grensemerke nr. 1 som står i grensegaten og som har følgende rettvinklede koordinater:

$$x = 7\,663\,249,4 \quad y = 5\,577\,676,5$$

Avstanden fra grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara) til grensemerke nr. 1 er 805,3 meter.

Riksgrensen mellom Sovjet-Samveldet og Finland, merket i 1947, går i rett grensegate i sør-vestlig retning over bratte skrenter av "Krokfjellet" (Muotkavaara), steinete kløfter og en bekk uten navn, til grensemerke nr. A/177 som står i grensegaten på en haug uten navn, 210 m sør-vest for den førnevnte bekk, og som har følgende rettvinklede koordinater:

$$x = 7\,663\,211,9 \quad y = 5\,576\,400,8$$

Avstanden fra grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara) til grensemerket nr. A/117 er 829,0 meter.

B i l a g:

1. Kart over det område hvor riksgrensene mellom Norge, Sovjet-Samveldet og Finland møtes i målestokk 1:25 000 - på ett blad ¹⁾.
2. Protokoll for grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara) - på ett blad.

Denne beskrivelsesprotokoll trer i kraft straks den er undertegnet. Oppsatt i 9 eksemplarer, hvorav 3 på norsk, 3 på russisk og 3 på finsk. Alle tekster har samme gyldighet.

Protokoll for grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara)

Representanten for den Norske Regjering og representantene for den Blandete Sovjetisk-Finske Kommisjon for merking av riksgrensen mellom Sovjet-Samveldet og Finland i området Jäniskoski-kraftstasjonen og Niskakoski-dammen bekrefter herved at de den 5. september 1947 har satt opp denne protokoll for grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara).

Dette grensemerke står på "Krokfjellet" (Muotkavaara) - i det punkt hvor riksgrensene mellom Norge, Sovjet-Samveldet og Finland møtes og består

av en konisk riksrøys på hvis topp den 15. august 1945 ble oppsatt en trekantet betongpyramide.

Geografiske og rettvinklede koordinater for sentrum av grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara) er:

69°03'11",12 nordlig bredde og
25°55'50",32 lengde øst for Greenwich
 $x = 7\,663\,741,2$ $y = 5\,577\,038,8$

Retningsvinkelen fra grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara) til grensemerke nr. A/117 er 230°19',2.

Avstanden mellom merkene "Krokfjellet" (Muotkavaara) og nr. A/117 er 829,0 meter.

¹⁾ Utelatt her.

Fra grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara) går riksgrensene på følgende måte:

Grensen mellom Norge og Finland går i rett grensegate i nord-vestlig retning til grensemerket "Kranglefjellet" (Porttivaara) som står ca. 4225 m fra grensemerket "Krokfjellet" (Muotkavaara).

Grensen mellom Norge og Sovjet-Samveldet går i rett grensegate i sør-østlig retning over steinet terreng over den sør-østlige skråning av "Krokfjellet" (Muotkavaara), idet den krysser myr og et tjern til grensemerke nr. 1.

Grensen mellom Sovjet-Samveldet og Finland går i rett grensegate i sør-vestlig retning over bratte skrenter av "Krokfjellet" (Muotkavaara), steinete kløfter og en bekk uten navn til grensemerket nr. A/117.

Dette grensemerkes plassering i terrenget er vist på krokiet og fotografiet på baksiden av denne protokoll. ¹⁾

¹⁾ Utelatt her.

1.6. Protokoll av 7. februar 1953 om vedlikehold av grensemerket på Krokfjellet (Muotkavaara), hvor riksgrensene mellom Norge, Finland og Sovjetunionen møtes

Samveldet av Sovjetiske Sosialistiske Republikker, som ønsker å fastsette nødvendige tiltak for å holde i god orden det grensemerke som er reist der hvor Norges, Finlands og Sovjet-Samveldets riksgrenser møtes på

Krokfjellet (Muotkavaara), har besluttet i dette øyemed å inngå denne protokoll, og har derfor oppnevnt undertegnede som sine befullmektigede, som, etter å ha forevist sine fullmakter som er funnet i god og riktig form, er blitt enig om følgende:

Art.1. De kontraherende Parter forplikter seg til å holde det grensemerke som er satt opp på Krokfjellet (Muotkavaara) for å vise det punkt hvor Norges, Finlands og Sovjet-Samveldets riksgrenser møtes, i slik stand at stedet for, typen og formen, målene og malingen på grensemerket fyller alle de krav som følger av dokumentene om grensemerket på Krokfjellet (Muotkavaara) som ble underskrevet i Helsingfors 3. desember 1947 av representanten for den norske regjering og av representantene for den blandede finsksovjjetiske kommisjon for merking av riksgrensen mellom Finland og Sovjet-Samveldet i området ved kraftverket Jäniskoski og reguleringsdammen Niskakoski.

Art.2. Tilsynet med grensemerket besørges av hver av de kontraherende Parter etter tur i fem år av gangen i rekkefølgen Finland, Sovjet-Samveldet og Norge. Den første femårsperiode begynner 1. august 1953.

Art.3, 1. Besiktigelsen av grensemerkets tilstand og plass foretas etter eget skjønn av de rette myndigheter fra den kontraherende Part som besørger tilsynet med grensemerket. Dessuten skal representanter for alle de kontraherende Parters rette myndigheter hvert år i fellesskap foreta kontrollbesiktigelse av grensemerket.

2. Den felles kontrollbesiktigelse av grensemerket foretas i juli måned. Det nærmere tidspunkt for besiktigelsen avtales særskilt mellom de kontraherende Parters rette myndigheter etter at de rette myndigheter fra den Part som besørger tilsynet med grensemerket har fremsatt skriftlig forslag derom til de andre kontraherende Parters rette myndigheter.

3. Hvis det blir nødvendig å foreta en felles tilleggsbesiktigelse av grensemerket i løpet av samme år, skal de rette myndigheter fra den kontraherende Part som foreslår at det foretas en besiktigelse, skriftlig underrette de andre kontraherende Parters rette myndigheter om dette. Den felles tilleggsbesiktigelse av grensemerket foretas ikke senere enn tyve dager etter at den kontraherende Parts rette myndigheter som har tatt initiativet til slik besiktigelse, har sendt underretning herom.

4. Om resultatet av kontrollbesiktigelsen skal representantene for de kontraherende Parters rette myndigheter sette opp et dokument i ni eksemplarer, hvorav tre eksemplarer på norsk, tre på finsk og tre på russisk.

Art.4. Er grensemerket blitt skadd, ødelagt eller borte, skal de rette myndigheter fra den kontraherende Part som besørger tilsynet med grensemerket, straks treffe tiltak til å sette det opp igjen eller utbedre det, og senest ti dager før arbeidet på begynnes sende skriftlig underretning herom

til de andre kontraherende Parters rette myndigheter. Arbeidene med utbedring eller gjenreisning av grensemerket utføres på følgende måte:

- a) Den kontraherende Part som besørger tilsynet med grensemerket, skal selvstendig foreta utbedringsarbeidene. Representanter for de rette myndigheter fra de andre kontraherende Parter har rett til å være til stede ved disse arbeider.
- b) Gjenreisning av grensemerket som likeledes utføres av den kontraherende Part som besørger tilsynet med grensemerket, foretas i nærvær av de andre kontraherende Parters rette myndigheter. Det grensemerke som settes opp på ny, skal være i samsvar med de bestemmelser som er fastsatt i de i artikkel 1 nevnte grensemerkingsdokumenter. Når grensemerket er satt opp igjen, skal de kontraherende Parters rette myndigheter sette opp et dokument i ni eksemplarer, hvorav tre eksemplarer på norsk, tre på finsk og tre på russisk.
- c) Hvis det ikke finnes klare spor som viser stedet for grensemerket som er blitt borte, plikter de kontraherende Parters rette myndigheter å følge grensemerkingsdokumentene.

Art.5. Hvis noen av de kontraherende Parters rette myndigheter oppdager at grensemerket er blitt skadd, ødelagt eller borte, kan de overfor de rette myndigheter fra den kontraherende Part som besørger tilsyn med grensemerket, fremsette krav om utbedring eller gjenreisning av dette. Sistnevnte Parts rette myndigheter plikter ikke senere enn tyve dager etter mottatt skriftlig meddelelse herom å begynne arbeidet med utbedring eller gjenreisning av grensemerket.

Art.6. De kontraherende Parter vil treffe alle nødvendige tiltak for å verne om grensemerket og vil trekke til ansvar personer som er funnet skyldig i flytting, beskadigelse eller ødeleggelse av grensemerket. I disse tilfelle skal utgiftene ved grensemerkets utbedring eller gjenreisning bæres av den kontraherende Part hvis borgere er funnet skyldig i den nevnte gjerning.

Art.7. Med rette myndigheter i denne protokoll forstås: Kongeriket Norges, Republikken Finlands og Samveldet av Sovjetiske Sosialistiske Republikkers grensekommissærer, deres stedfortredere og assistenter. De vil stå i direkte forbindelse med hverandre i spørsmål som angår gjennomføringen av bestemmelsene i denne protokoll.

Art.8. Denne protokoll trer i kraft 1. juli 1953 og skal gjelde i femten år. Hvis ingen av de kontraherende Parter sier opp protokollen seks måneder før gyldighetstiden av denne protokoll utløper eller erklærer at de ønsker å foreta endringer i den, forlenges protokollens gyldighet automatisk for de følgende femten år, og videre på samme måte så lenge ingen av de kontraherende Parter innen seks måneder før utløpet av den løpende femtenårsperiode sier opp protokollen.

Art.9. Denne protokoll er satt opp i tre eksemplarer, hvert på norsk, finsk og russisk, og alle tre tekster har samme gyldighet.

Til bekreftelse av det ovenanførte har de kontraherende Parter befullmektigede undertegnet denne protokoll og forsynt den med sine segl.

Undertegnet i Helsingfors den 7. februar 1953.

1.7. Skjotselsavtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om skjøtselen av riksgrensa mellom de to land (Lovdata, 2025)

Artikkel 1

Riksgrensa mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland forløper i terrenget slik som fastsatt i de grenseoppgangsdokumenter som ved siste alminnelige grenseoppgang ble undertegnet av Norges og Finlands grensekommisjoner, og godkjent av de respektive regjeringer.

Artikkel 2

De kontraherende parter forplikter seg i tiden mellom de alminnelige grenseoppganger å ivareta grensas skjøtsel og iverksette nødvendige tiltak for å opprettholde en grensemerking som gjennomført ved den siste alminnelige grenseoppgang.

Slike tiltak kan være:

- Rydding av grensegaten i visse partier med sterk gjenvekst.
- Reparasjon av skader på grensemerkene.
- Vedlikehold av grensemerkene gulmaling og hjertestenesens inskripsjon.
- Tiltak for definisjon av riksgrensa i slike tilfeller hvor tekniske arbeid nødvendiggjør en endret eller forbedret markering innen visse begrensede område av riksgrensa.
- Nødvendige tiltak i forbindelse med eventuelle endringer av djupålens løp i Tanavassdraget som følge av tekniske inngrep eller store naturgitte forandringer.

Arbeidet skal utføres i samsvar med gjeldende instruks for den norske, respektive finske grensekommisjonen, samt «Teknisk instruks» fastsatt ved den siste alminnelige grenseoppgangen.

Artikkel 3

Grensas skjøtsel fordeles mellom de kontraherende parter på følgende måte:

1. Norge tar ansvaret for det avsnittet som Finland har hatt skjøtselsansvaret for ved siste alminnelige grenseoppgang.
2. Finland tar ansvaret for det avsnittet som Norge har hatt skjøtselsansvaret for ved siste alminnelige grenseoppgang.

3. Norge og Finland har i fellesskap ansvaret for arbeidene langs Tanavassdraget fra riksrøys 342A til riksrøys 343.

Artikkel 4

Den ene kontraherende parts rette myndigheter skal før skjøtselsarbeider igangsettes skriftlig underrette den andre kontraherende parts rette myndigheter om dette. Representanter for den andre kontraherende parts myndigheter har rett til å være til stede ved arbeidenes utførelse.

Artikkel 5

Konstaterer den ene av de kontraherende parters rette myndigheter at skjøtselsarbeidet er nødvendig innenfor den grensestrekning hvor den andre kontraherende part har ansvaret for slike arbeid, skal denne parts rette myndigheter underrettes.

Artikkel 6

For skjøtselsarbeidene skrives rapport. Kopi av rapporten tilstiles den andre kontraherende parts rette myndigheter. For skjøtselsarbeid ved Tanavassdraget skrives rapport av de kontraherende parters rette myndigheter i fellesskap. Rapportene skal tas inn i grensedokumentene for den neste alminnelige grenseoppgang.

Artikkel 7

De i denne overenskomst rette myndigheter er i Norge den utnevnte norske grense-overkommisær og i Finland den utnevnte finske grensekommisjon.

Artikkel 8

Utgifter som påløper i forbindelse med vedlikehold av grensemerker og grensegate, bekostes av de kontraherende parter for sine respektive ansvarsstrekninger.

Utgifter som påløper ved forbedret grensemerking som følge av tekniske arbeid eller store naturgitte forandringer fordeles etter nærmere avtale.

Artikkel 9

Denne overenskomst trer i kraft – 30 – tretti dager etter den dag de kontraherende parter ad diplomatisk vei har meddelt hverandre at deres respektive konstitusjonelle betingelser for overenskomstens ikrafttredelse er oppfylt.

Artikkel 10

De kontraherende parters rette myndigheter skal i god tid gjøre forberedelser til og fremme forslag for neste alminnelige grenseoppgang.

Artikkel 11

Overenskomsten er utferdiget den 27. februar 2007 i 2 – to – eksemplarer på henholdsvis norsk og finsk, slik at alle tekster har samme gyldighet.

Til bekreftelse herav har de respektive befullmektigede undertegnet denne overenskomst.

1.8. Enighet i 2017 om koordinatene og høyden på Treriksrøysa (Krokvjellet/Muotkavaara)

Kontrollmålinger av koordinatene for grensemerket Krokvjellet (Muotkavaara) ble gjennomført i terrenget i 2009 med satellittbaserte posisjonsbestemmelser og beregnet i koordinatsystemet ETRS89-UTM35 med en nøyaktighet på +/- 0.1 m. Høyden på grensemerkets fundament ble bestemt i høydesystemet NN2000 med en nøyaktighet på +/- 0.2 m. Enighet om de rettvinklede koordinatene og høyden på grensemerket Krokvjellet (Muotkavaara), ble bekreftet i note fra Russlands utenriksministerium nr. 13980/2ed og 13981 /2ed av 11. januar 2017, i note fra Finlands ambassade i Moskva MOS7W0068-24 av 27. januar 2017 og i note fra Norges ambassade i Moskva nr. 141/17 av 1. juni 2017.

Som resultat av målingen i det ovennevnte koordinatsystemet, er de rettvinklede koordinater for sentrum av grensemerket «Muotkavaara» (Krokvjellet) som følger:

$X = 7\,661\,361,3$ $Y = 576\,968,0$ $H = 145,2$.

2. TIDLIGERE GRENSEOPPGANGER - OVERSIKT OG SAMMENDRAG

2.1. Innledning

Både Strømstadtraktaten av 1751 og Grensekonvensjonen av 1826 inneholder bestemmelser om oppgang og merking av grensa, og de grenseverk som ble instituert ved de to traktater ble ikke avsluttet før de grunnleggende grenseoppganger med bygging av grenserøyser, rydding av grensegater, utarbeidelse av grensekarter og øvrige grenseforretninger var utført og godkjent, henholdsvis i 1767 og i 1826.

Strømstadtraktaten inneholder videre bestemmelse om at grensa skal gås opp hvert 10. år. Selv om dette av praktiske grunner ikke ble gjennomført - den første grenseoppgang tok således 15 år - var dog bestemmelsen gyldig helt til 1847, da det ble undertegnet en deklarasjon av 1. juni/20. mai 1847 mellom Norge og Russland (som den gang omfattet storfyrstedømmet Finland) om regelmessige grenseoppganger hvert 25. år for hele den nåværende grense mellom Norge og Finland.

2.2. Grenseoppgangen 1764–66

Som ovenfor nevnt forutsatte Strømstadtraktaten av 1751 at grensa skulle gås opp, og merkes i samsvar med gitte bestemmelser. Oppgangen begynte ved Hisøya i 1752, og i årene 1752–66 ble grensa ryddet, røys-satt og kartlagt. For Finnmarks vedkommende fant grenseoppgangen sted i 1764–1766, og det ble på strekningen fra Golddajávri til Golmmešoaivi bygget i alt 55 røyser. Den siste som ble bygget, var "Bihtošmaras"-røysa, Rr 348. Strømstadtraktatens endepunkt Golmmešoaivi, hvor det norsk-russiske fellesdistrikt Neiden (Näätämö) begynte, ble bare merket med en liten foreløpig røys.

Grensetraktaten inneholder ingen bestemmelser om grenselinjas nøyaktige forløp i Tanavassdraget (Tenon vesistö), men det fremgår av protokollen og kartene fra grenseoppgangen at djupålsprinsippet er lagt til grunn for fastsettelsen av riksgrensa i vassdraget. Dette prinsipp er senere fulgt ved alle grenseoppganger.

2.3. Grenseoppganger 1786, 1794–95 og 1805–06

Med bakgrunn i Strømstadtraktaten ble det foretatt grenseoppganger innenfor den nåværende norsk-finske grense i 1786, 1794–95 og i 1805–06. Bare om den siste av disse har nærmere opplysninger, som går ut på at strekningen mellom Rr. 309 og Rr. 342, dvs. grensa mellom Kautokeino og Enontekiö, ble gått opp og ryddet i 1805. Da båter ikke klarte å ferdes i Tanavassdraget, lyktes det først i 1806 å få gått opp og ryddet grensa fra Tana til Golmmešoaivi, og fra Rr. 309 til Golddajávri. Nye røyser ble ikke bygget ved denne grenseoppgangen.

2.4. Grenseoppgangen 1826–27

Grenseoppgangen i 1805–06 var den siste norsk-svenske oppgang på grensa mellom Norge og Finland i henhold til Strømstadtraktaten, idet storfyrstedømmet Finland ble avstått til Russland ved Fredrikshamnfreden i 1809. Mens en norsk-svensk grenseoppgang ble utført i årene 1817–19 (sør for Golddajávri) ble imidlertid ingen grenseoppgang mellom Norge og Finland igangsatt. Dette har sammenheng med undersøkelser, forberedelser og forhandlinger som foregikk mellom Norge og Russland, og som ledet til konvensjonen av 1826. Konvensjonen fastslår uttrykkelig at Strømstadtraktatens grenselinje fra Golddajávri til Golmmešoaivi anerkjennes som grense mellom Norge og storfyrstedømmet Finland. Den tilhørende grunnleggende grenseoppgang fra Golmmešoaivi til Ishavet (Jäämeri) med rydding av grensegate, bygging av grenserøyser og opptak av grensekart ble utført i 1826. I alt ble bygget 5 røyser på den nåværende norsk-finske grense fra Golmmešoaivi til Krokfjellet (Muotkevárri). Ved en særlig overenskomst ble det bestemt at også grensa vestover fra

Golmmešoaivi til Golddajávri skulle gås opp. Dette ble gjort i 1827. Ingen nye røyser ble bygget på denne strekningen.

2.5. Grenseoppgangen 1846

I 1846 ble hele riksgrensa gått opp og ryddet (fra øst mot vest). På strekningen mellom Krokfjellet (Muotkevárri) og Golmmešoaivi ble bygget 6 nye røyser, deriblant røysa på Krokfjellet (Muotkevárri). Dette sted var i 1833 blitt fastsatt som endepunktet for grensa mellom Russland og storfyrstedømmet Finland.

I forbindelse med grenseoppgangen i 1846 ble det som tidligere nevnt undertegnet en deklarasjon mellom Norge og Russland om regelmessig grenseoppgang hvert 25. år. Denne tidsperiode ble for øvrig stadfestet i den avtale av 28. april 1924 som ble inngått mellom Norge og Finland vedrørende grensa mellom Finnmark og Petsamo.

2.6. Grenseoppgangen 1871

Ved grenseoppgangen i 1871 ble utført vanlige reparasjoner (30 røyser ble bygget om og 12 hjertesteiner ble erstattet med nye) og skogsrydding, men ingen nye røyser ble bygget.

2.7. Grenseoppgangen 1896–97

Ved de forannevnte grenseoppganger var det aldri blitt undersøkt om djupålens og dermed grenselinjas forløp i Tanavassdraget på noe punkt var endret siden 1764–66. Med den voksende bosetting langs vassdraget økte imidlertid også behovet for kontroll med djupålens løp. Ved grenseoppgangen i 1896–97 ble derfor bl.a. av denne grunn bestemt at hele riksgrensa skulle kartlegges. Dette ble gjort, og for Tanavassdraget ble djupålens løp avklart, dog uten at det hverken på kartene eller i protokollene ble uttalt noe om eventuelle endringer i forhold til grensekartene fra 1764–66.

Under grenseoppgangen, som gikk fra øst mot vest, ble det ellers bygget 36 nye røyser mellom Krokfjellet (Muotkevárri) og Golddajávri, grensegaten ble ryddet i 8 m's bredde (mot tidligere 4 m), og i Golddajávri ble det nøyaktige møtepunkt mellom Norges, Finlands og Sveriges grenser fastlagt og merket med en treriksroys.

2.8. Grenseoppgangen 1925

Grenseoppgangen skulle egentlig ha funnet sted allerede i 1921, men på grunn av de grenseforhandlinger som ble opptatt mellom Norge og Finland

etter at Finland var blitt selvstendig og Petsamo innlemmet i Finland, ble grenseoppgangen utsatt og ble utført i 1925.

Ved denne grenseoppgangen, som ble gjennomført i løpet av en sommer, ble bygget i alt 36 nye røyser mellom Golddajávri og Krokfjellet (Muotkevárri) (grenseoppgangen omfattet som i 1826–27, 1846, 1871 og 1896–97 også strekningen fra Krokfjellet til Ishavet). Det samlede antall riksrøyser på den nåværende norsk-finske grense var dermed kommet opp i 138.

Mange av de gamle røysene ble bygget om og til dels forsynt med nye hjertesteiner hvorved alle røyser fikk et mer ensartet utseende enn tidligere. Der hvor hjertesteinen på finsk side hadde russisk inskripsjon, ble denne fjernet og erstattet med navnet SUOMI, og på norsk side fikk de regjerende konges monogram med krone. På begge sider ble satt året 1925 og røysas nummer. Hjertesteinene i nye røyser fikk på begge sider anført landets navn og året 1925.

Nye kart over grensa ble ikke tatt opp, men grensekartene fra 1896-97 ble korrigert på en rekke punkter. Særlig gjaldt dette Tanavassdraget, hvor bl.a. en del holmer og sandbanker som ikke var å finne på kartene fra 1897 ble inntegnet, samtidig som djupålens forløp ble avmerket.

For øvrig var det en viss uoverensstemmelse mellom den norske og den finske 1ste kommissær når det gjaldt anvendelsen og konsekvensene av djupålsprinsippet. Uoverensstemmelsen fikk dog ingen følger for godkjenningen av grenseoppgangen.

2.9. Grenseoppgangen 1950

Grenseoppgangen begynte 19. juni og ble avsluttet 2. september s.å. med en inspeksjon av den norsk-finsk-svenske treriksrøys i Golddajávri hvor foruten de norske og de finske grensekommissærer også en representant for den svenske regjering deltok. Treriksrøysa på Krokfjellet var inspisert og godkjent av representanter for Norge, Finland og Sovjetunionen i 1945 og 1947. De tekniske arbeider (stikning, rydding av grensegaten, bygging og restaurering av riksrøyser mv.) under grenseoppgangen i 1950, ble for den del av grensa som går over land, utført av to tekniske komitéer med hvert sitt arbeidsområde og etterpå inspisert av grensekommissærene. De hovedmål som var oppstilt for grenseoppgangen, nemlig å merke og rydde grensa over land, slik at det overalt kan sees fra en riksrøys til den neste riksrøys eller til en stor utligger, og å klargjøre grensas gang ved alle holmer og sandbanker i elvene, ble søkt realisert. Dessuten ble nye grensekarter utarbeidet. For landstrekningenes vedkommende ble grensekartene fra 1896-97 i målestokken 1:42 000 med de rettelser som var påført i 1925, lagt til grunn. Disse ble revidert og omtegnet i målestokken 1:40 000 og trykt i et begrenset opplag til offentlig bruk.

For Tanavassdragets vedkommende ble helt nye kartriss utarbeidet i målestokken 1:20 000 på grunnlag av flyfotografier. For selve Tanas vedkommende fantes slike fotografier som var tatt av tyskerne under krigen 1940–45, og for Skiehččanjohka (Kietsimäjoki) og Anárjohka (Inarijoki) sitt vedkommende ble fotografier tatt av Finland under grenseoppgangen brukt.

Det ble bygd 54 nye riksrøyser, foruten at 95 gamle røyser ble restaurert og over 100 nye utliggere ble bygget, slik at grensa var merket med i alt 192 riksrøyser med en gjennomsnittlig avstand på 2,3 km.

I grenseelvene ble det registrert i alt 181 holmer. Et liknende antall er avmerket på grensekartet fra 1925. Av disse tilhørte 96 Norge, 83 Finland mens 2 er delt mellom de to land.

For øvrig ble det ikke foretatt noen endringer av betydning i grensas gang i Tanavassdraget. Djupålens løp hadde nemlig ikke endret seg nevneverdig siden grenseoppgangen i 1925.

2.10. Grenseoppgangen 1975–76

Grenseoppgangen ble stort sett gjennomført i løpet av 1975 og 1976. Mindre kompletterende arbeid ble av praktiske grunner også utført i 1977. Markarbeidet ble delt mellom de to land, idet:

- Norge organiserte og utførte arbeidet på strekningen fra Tanaelva (Rr 343) til Treriksrøysa Krokfjellet, hvor Norges, Finlands og daværende Sovjetunionens grenser støtte sammen. Arbeidet ble kontrollert i marka av Finland.
- Finland organiserte og utførte arbeidet på strekningen fra Treriksrøysa Golddajávri, hvor Norges, Finlands og Sveriges grenser støtte sammen, til Tanavassdraget (Rr 342A). Arbeidet ble kontrollert i marka av Norge.
- Norge og Finland organiserte og utførte i fellesskap arbeidet i Tanavassdraget.

Arbeidet på det norske avsnittet ble utført av personell fra Norges geografiske oppmåling (fra 01.01.86 Statens kartverk). På den finske strekningen ble grensemerkebygging, - reparasjoner og rydding av grensegate utført av personell fra Gränsbevakningen, mens oppmålingsarbeidene ble utført av personell fra Lantmäteristyrelsen. Elvegrensa i Tanavassdraget ble befart i fellesskap av Norge og Finland. Befaringen dannet grunnlag for grensekommisjonenes felles forslag til elvegrensas forløp.

Som bakgrunnsmateriale under forberedelsene til grenseoppgangen forelå i første rekke en grundig utfyllende dokumentasjon fra grenseoppgangen i 1950. I tillegg forelå etter grenseoppgangen i 1950 en kartserie i målestokk 1:40 000 over landområdene og 1:20 000 over Tanavassdraget. Kartene dekket en smal stripe land på begge sidene av grensa, bortsett fra langs Tanavassdraget hvor kartet bare omfattet elvebreddene.

Helt nytt kartriss i målestokk 1:50 000 ble utarbeidet for hele grensa. Kartene ble konstruert på grunnlag av topografiske kart fra begge land, i målestokk 1:20 000 på finsk side og 1:50 000 på norsk side. I tillegg ble en såkalt flyfotomontasje for Tanavassdraget utarbeidet i målestokk 1:15 000/1:20 000. Riksgrensa i Tanavassdraget ble inntegnet både på flyfotomontasjen og grensekartene. Det ble tatt en del nye flyfoto under grenseoppgangen, og disse ble supplert med foto fra før grenseoppgangen.

Ved Rádajohka ble grensa forlenget med ca. 2.6 km, fordi tidligere grensebekk i dette området gikk i myr og sumpaktig terreng og ikke gav tilstrekkelig grunnlag for en nøyaktig definisjon av grensas forløp. Det ble bygget i alt 16 nye riksroyser og alle gamle ble restaurert. Etter oppgangen var grensa nå merket med i alt 208 riksroyser med gjennomsnittlig avstand på 2,1 km.

2.11. Grenseoppgangen 2000

Grenseoppgangen ble i hovedsak utført i løpet av åra 1999–2000. Utfyllende oppgaver langs elveavsnittet ble utført år 2001.

Markarbeidet ble delt mellom landene slik at Finland organiserte og utførte arbeidet fra Treriksøysa Golddajávri, hvor Finlands, Norges og Sveriges grenser møtes, til starten av Tanavassdraget, riksroy 342A. Norge kontrollerte markarbeidet i dette området.

Norge organiserte og utførte arbeidet på strekningen fra Tanaelva ved grensemerke 343 til Treriksøysa, Krokfjellet, hvor Finlands, Norges og Russlands grenser møtes. Finland kontrollerte markarbeidet i dette området.

Finland og Norge organiserte og utførte sammen arbeidet langs Tanavassdraget.

Finlands del av arbeidet med å sette i stand riksroyser og å rydde grensegata ble utført av personell fra Gränsbevakningsväsendet, mens oppmålingsarbeidet ble utført av personell fra Lantmäteriverket. Norges del av markarbeidet ble utført av personell fra Statens kartverk.

Grunnlagsmaterialet for utføringa av grenseoppgangen var først og fremst det fyldige materialet fra grenseoppgangen 1975–1976. Resultatet av grenseoppgangen 1975–76 var en kartserie i målestokken 1:50 000, og for avsnittet i Tanavassdraget en flyfotomontasje i målestokken 1:20000/1:15000.

Basert på flybildeopptak sommeren 2000 av hele riksgrensa, ble det produsert nye ortofotokart. For riksgrensa på land i målestokken 1:50 000 og for elvegrensa i målestokken 1:20 000. På grunn av at ortofotokart ble produsert hadde man også fått nye digitale ortofotobilder fra flybildeopptakene. I ortofotobildene foretok Finland og Norge i felleskap en dybdetolking av grensevassdraget. Det ble foretatt kontroll av

dybdetolkningen for hele grensevassdraget fra helikopter, og i tillegg ble det ved 9 utvalgte steder foretatt lodding av elva fra båt. Grensekommisjonene anså at den tolkingen som ble gjort dokumenterte grensas forløp godt.

Ei ny riksrøys ble bygd, og i tillegg ble alle de eksisterende riksrøysene satt i stand. Med dette var grensa merket med i alt 209 riksrøyser, og den gjennomsnittlige avstanden mellom riksrøysene er 2,1 km.

3. GRENSEOPPGANGEN 2025

3.1. Innledning

I samsvar med deklarasjon av 1. juni/20. mai 1847 om grenseoppganger mellom Norge og Finland hvert 25. år fant grenseoppganger sted i 1871, 1896- 97, 1925, 1950, 1975-76 og 2000. Den neste grenseoppgangen skulle således finne sted i år 2025.

I henhold til skjøtselsavtalen av 2007 mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om skjøtselen av riksgrensa mellom de to land, ble forberedelsene til grenseoppgangen iverksatt ved et fellesmøte i Helsinki 1. november 2021. Den finske grensedelegasjonen ble oppnevnt av den finske regjeringen 16. desember 2021. Generaldirektør Arvo Kokkonen ble oppnevnt som delegasjonens leder, brigadegeneral Matti Sarasmaa ble oppnevnt som delegasjonens nestleder, og som medlemmer ble oppnevnt direktør Juha Vilhomaa og sjef for topografisk kartlegging Jyrki Lämsä. Grunnet avgang med pensjon ble Arvo Kokkonen erstattet av Pasi Patrikainen som delegasjonens leder og Juha Vilhomaa erstattet av Heli Laaksonen med virkning fra sjette kommisjonsmøte (29. mai 2024). Grunnet overgang til annen jobb ble Matti Sarasmaa erstattet av brigadegeneral Mika Rytkönen som delegasjonens nestleder med virkning fra åttende kommisjonsmøte (12. juni 2025). Den norske delegasjonen ble oppnevnt i kongelig resolusjon 8. april 2022. Kartverksjef Johnny Welle ble oppnevnt som grenseoverkommissær, konstituert direktør for Landdivisjonen Anne Guro Nøkleby som grensekommissær og senioringeniør Anders Østeraas som sekretær. Utkast til fellesinstruks for delegasjonene og det tekniske arbeidet ble utarbeidet i første kommisjonsmøte 27. april 2022 i Hønefoss. Med noen justeringer ble disse godkjent av det finske utenriksdepartementet 18. august 2022 og av det norske utenriksdepartement 17. august 2023.

Den norske og finske grensekommisjonen har hatt ni fellesmøter med drøftinger og beslutninger beskrevet i etterfølgende referater med vedlegg.

3.2. Møtereferater

Referatene fra de ni gjennomførte kommisjonsmøtene samt protokollen som ble skrevet ved inspeksjonen av Treriksrøysa er lagt inn i kronologisk rekkefølge etter møtenummer i påfølgende sider i avsnitt 3.2.1–3.2.10.

Referatene fra kommisjonsmøtene gjengis på norsk, men de finnes også skrevet på finsk. Protokollen som ble skrevet ved inspeksjonen av Treriksrøysa 18. august 2022 gjengis i avsnitt 3.2.2 på så vel norsk, svensk, som finsk.

3.2.1. Referat fra det første offisielle møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025, Hønefoss, Norge, 27. april 2022

- Vedlegg 1: Agenda
- Vedlegg 2: Instruks for den norske grensedelegasjonen ved oppgangen av riksgrensen Norge – Finland 2025. Instruks vedlagt er den som ble godkjent av Utenriksdepartementet i Norge. Fra det første møtet mellom delegasjonene ble det lagt fram et felles forslag til begge lands utenriksdepartement for godkjenning. Etter mindre justeringer ble instruksene godkjent av utenriksdepartementene. Instruks til den finske grensedelegasjonen finnes i den finskspråklige versjonen av grenseprotokollen.
- Vedlegg 3: Teknisk instruks. Finnes også på finsk i den finskspråklige versjonen av grenseprotokollen.
- Vedlegg 4: Arbeidsplan

Referat fra det første offisielle møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Sted: Statens kartverk, Hønefoss

Dato: 27. april 2022, kl. 08:30 – 12:00

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær	Johnny Welle
	Grensekommissær	Anne Guro Nøkleby
	Sekretær	Anders Østeraas
Fra Finland	Generaldirektør	Arvo Kokkonen (via video samtale)
	Brigadegeneral	Matti Sarasmaa
	Direktør	Juha Vilhomaa
	Sjef topografisk kartlegging	Jyrki Lämsä

1. Åpning av møtet

Johnny Welle åpnet møtet og ønsket den finske delegasjonen velkommen.

Delegasjonene ble enige om å følge den på forhånd forberedte agendaen, vedlegg 1.

2. Oppnevnelser av delegasjoner fra Norge og Finland for oppgangen 2025

Den norske regjeringen oppnevnte medlemmer til den norske delegasjonen 8. april 2022. Medlemmene er:

Johnny Welle	grenseoverkommissær
Anne Guro Nøkleby	grensekommissær
Anders Østeraas	sekretær

Samtidig ga regjeringen Det norske utenriksdepartementet fullmakt til å utferdige instruks for den norske delegasjonen.

Den finske regjeringen oppnevnte medlemmer til den finske delegasjonen 16. desember 2021. Medlemmene er:

Arvo Kokkonen	formann
Matti Sarasmaa	viseformann
Juha Vilhomaa	medlem
Jyrki Lämsä	medlem

3. Instruks for grenseoppgangsdelegasjonene

Et utkast til instruks for delegasjonene i engelsk språk ble laget før møtet, vedlegg 2. Delegasjonene ble enige om at instruksen sendes til utenriksdepartementene i begge land som forslag. Utenriksdepartementene vil utferdige en endelig instruks. Før instruksene sendes til utenriksdepartementene, oversettes den til norsk og finsk språk.

4. Teknisk instruks

Et engelskspråklig utkast til teknisk instruks for grensedelegasjonene ble laget før møtet.

Delegasjonene ble enige om at dette utkastet er den tekniske instruks for oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025, med følgende endringer:

- a. I punkt 1.3, en setning legges til om at beslutning om bygging av nye riksrøyser fattes av begge delegasjonene i fellesskap.
- b. I punkt 1.3, blir det presisert at hjertestein i nye riksrøyser ikke skal males gul.
- c. Generelt, bruk termen GNSS i stedet for GPS.
- d. I punkt 2.2 blir det spesifisert at nøyaktigheten til målingene må være innenfor +/- 10 centimeter.

Teknisk instruks vil bli oversatt til både norsk og finsk språk.

Teknisk instruks med de foran nevnte endringer finnes i vedlegg 3.

5. Arbeidsplan for det praktiske arbeidet

Før møtet ble det laget et grovt utkast til plan for arbeidet. For framdrifta i det videre arbeidet, vil planen være et punkt på agendaen i fremtidige møter om oppgangen av riksgrensen 2025.

Delegasjonene ble enige om å legge til en kommunikasjonsplan som en oppgave i planen. Kommunikasjonsplanen vil bli laget i 2022.

Den finske delegasjonen vil starte feltarbeidet sommeren 2022 basert på instruksene, både for delegasjonene og den tekniske instruks, som det ble enighet om i dette møtet inntil utenriksdepartementene utferdiger endelig instruks for delegasjonene.

Arbeidsplan med tillagt oppgave kommunikasjonsplan finnes i vedlegg 4.

6. Bruk av eksisterende flybilder

Delegasjonene ble enige om å bruke eksisterende norske flybilder fra 2019, 2020 og 2021, som dekker riksgrensen mellom Norge og Finland. Det er to områder ved riksgrensen som ikke dekkes av nyere eksisterende flybilder, ett i den vestlige delen av riksgrensen og ett i den nedre delen av Tanaelva. For det vestlige området er det i det norske programmet for omløpsfotografering planlagt flyfotografering i 2023, som delegasjonene planlegger å bruke. For området i nedre del av Tanaelva planlegges flyfotografering av området sommeren 2022.

7. Anbudsprosess for flyfotografering og ortofotokart

For området i nedre del av Tanaelva vil det bli holdt en anbudsprosess for flyfotografering. Anbudsprosessen inkluderer etablering og måling av passpunkt og produksjon av ortofoto. Flyfotograferingen vil dekke ca. 2 km på hver side av

riksgrensen og et totalareal på ca. 400 km².

Anbudsprosessen vil også inkludere produksjon av ortofotokart for hele området som dekker riksgrensen mellom Norge og Finland. Ortofotokartene og kartbladene vil dekke det samme området som ortofotokartene fra forrige oppgang av riksgrensen i 2000. Kartenes innhold og målestokk vil også være den samme som ved grenseoppgangen i 2000.

Kartverket gjennomfører anbudsprosessen i mai 2022. Når tilbudene er mottatt, vil det bli avholdt møte mellom delegasjonene ved behov.

8. Neste møte

Neste møte er 18.-19. august 2022 (20. august som reservedato). Kilpisjärvi vil sannsynligvis være base for feltinspeksjonene. Under møtet gjennomføres feltinspeksjon av Treriksrøysa mellom Norge, Finland og Sverige, og feltinspeksjon av riksgrensen mellom Norge og Finland.

9. Avslutning av møtet

Referat fra møtet skrives både på norsk og finsk. Referatet underskrives på neste møte.

Johnny Welle avsluttet møtet.

Johnny Welle
Norsk grenseoverkommissær

Matti Sarasmaa
Visefor mann i den finske delegasjonen

Vedlegg 1 til referat fra første møte

AGENDA

The official starting meeting of the review of the State boundary between Norway and Finland 2025.

Place: The Norwegian Mapping Authority, Hønefoss

Date: 27 April 2022 at 08:30 – 12:00

1. Opening the meeting *08:30-08:35*
2. Appointed delegations from Norway and Finland for the review 2025
08:35-08:45
3. Instructions for the delegations *08:45-09:15*
4. Technical instruction *09:15-10:00 (break 10:00-10:10)*
5. Tentative plans for technical work *10:10-10:55*
6. Use of existing aerial photography *10:55-11:10*
7. Tendering process for aerial photography and orthophotomaps
11:10-11:25
8. Next meeting. Fieldinspection of Treriksøysa and the State
boundary between Norway and Finland. *11:25-11:45*
9. Conclusion of the meeting *11:45-11:55*

Participants:

Arvo Kokkonen, Director General, National Land Survey of Finland

Matti Sarasmaa, Brigadier General, Finnish Border Guard

Juha Vilhomaa, Director for Spatial Data Service, National Land Survey of Finland

Jyrki Lämsä, Head of Topographic Mapping, Northern Finland, National Land Survey of Finland

Johnny Welle, Director General, Norwegian Mapping Authority

Anne Guro Nøkleby, constituted Director for the Land Mapping Division, Norwegian Mapping Authority

Anders Østeraas, Senior Engineer, Norwegian Mapping Authority

Vedlegg 2 til referat fra første møte

I N S T R U K S

for den norske grensedelegasjonen ved oppgangen av riksgrensen Norge – Finland 2025

1. Grenseoppgangens grunnlag

Grensen fra Treriksrøysa i Golddajávri/Koltajärvi, hvor Norges, Finlands og Sveriges grenser støter sammen, til Treriksrøysa på Krokfjellet/Muotkavaara, hvor Norges, Finlands og Russlands grenser støter sammen, skal fortsatt være som bestemt i grensetraktaten av 1751 og konvensjonen av 1826. Dessuten skal legges til grunn overenskomsten som gjelder Treriksrøysa på Krokfjellet/Muotkavaara av 1953, enighet i 2017 mellom Norge og Finland og Norge og Russland om koordinatene og høyden på Treriksrøysa (Krokfjellet/ Muotkavaara) og konvensjonen av 1924, artikkel VII, som omhandler grenseoppgangens 25-årige periode.

Til grunn for dagens status for grensen og utgangspunkt for denne grenseoppgangen gjelder skjøtselsavtalen av 2007 mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om skjøtselen av riksgrensa mellom de to land, og dokumentene for den alminnelige grenseoppgangen mellom Norge og Finland 2000.

2. Grensens forløp og merking

Grenseoppgangen skal verifisere grensens forløp i marka, og sørge for at grensen over alt er merket og definert på en rettmessig og entydig måte.

Eksisterende riksrøyser skal beholde sin plass, og ved behov restaureres. Om riksrøysen er blitt utsatt for harde naturforhold, kan dens plassering endres.

Eksisterende merking suppleres om nødvendig med nye riksrøyser eller skilt. Nye riksrøyser og grenseskilt skal bestemmes geodetisk i system UTM EUREF89. Grensegate ryddes i skog.

I Tanaelva og dens bielver (Tanavassdraget) skal grensen følge djupålen i strømmende elv og midtlinja i de sjøer som elven danner, unntatt i de tilfeller hvor annen avtale treffes under grenseoppgangen av den norske og finske grensedelegasjon. Der det kan være tvil om djupålens forløp, og hvor tvilen antas å ha betydning, skal djupålen søkes fastlagt ved lodding.

Selv om djupålsprinsippet generelt skal legges til grunn for grensens forløp i Tanavassdraget, bør prinsippet ikke strengt følges i tilfeller hvor ubetydelige endringer i djupålens leie vil få uforholdsmessig store økonomiske og praktiske konsekvenser. I slike tilfeller presenterer grenseoverkommisjonen saken for Utenriksdepartementet.

Arbeidet med grensemerkene og rydding av grensegaten skal være ferdig innen utgangen av 2024.

3. Grenseoppgangsdokumenter

- Hoveddokument inneholdende:
 - Grenseoppgangens grunnlag
 - Møtereferat som inneholder
 - Felles drøftelser og beslutninger i forberedelsene og under grenseoppgangen.
 - Spesielle spørsmål og beslutninger om grensens bestemmelse, merking og dokumentering.
- Grensemerkebeskrivelse for eldre og nye riksrøyser som inneholder:
 - Spesielle tiltak som er gjort ved hvert grensemerke ved grenseoppgangen.
 - Innbyrdes beliggenhet av sentrumsbolt, eller sentrum av riksrøys om sentrumsbolt ikke eksisterer, og sikringsbolter angis. Det skal ikke etableres nye sikringsbolter.
 - Koordinater og høyder med geodetisk referanse.
 - Avstander og retninger til naborøys.
- Ortofotokart produseres. Ortofotokartene skrives ut og arkiveres i digitalt format.
- Grensedokumentene settes opp i to eksemplarer på norsk og to eksemplarer på finsk. Ett eksemplar på hvert språk tildeles Norge, og ett eksemplar på hvert språk tildeles Finland.
- Ortofotokart, både i utskrift på papir og digitalt, hoveddokument og grensemerkebeskrivelser skal være ferdig innen slutten av februar 2025.

4. Grenseoppgangens organisering

- Den norske grensedelegasjonen er ansvarlig for ledelsen av det praktiske arbeidet som skal organiseres og utføres av Norge, samt kontrollen av det praktiske arbeidet som skal organiseres og utføres av Finland.
- Grenseoppgangens markarbeid utføres i 2022-2024. Hvis en forlengelse av denne tid skulle være nødvendig, skal grenseoverkommisjonen etter samråd med den finske grensedelegasjonen foreslå dette for Utenriksdepartementet.
- Arbeidene i marka fordeles slik mellom de to land:
 - Norge organiserer og utfører arbeidene på strekningen fra Treriksrøysa i Golddajávri/Koltajärvi, hvor Norges, Finlands og Sveriges grenser støter sammen, til Tanavassdraget (riksrøys 342A). Arbeidene kontrolleres av Finland.
 - Finland organiserer og utfører arbeidene på strekningen

fra Tanaelva (riksrøys 343) til Treriksrøysa på Krokfjellet/Muotkavaara hvor Norges, Finlands og Russlands grenser støter sammen. Arbeidene kontrolleres av Norge.

- Norge og Finland organiserer og utfører i fellesskap arbeidene langs Tanavassdraget fra riksrøys 342A til riksrøys 343.
- I prinsippet bør kostnader som grenseoppgangen medfører fordeles likt på hvert land gjennom en lik fordeling av arbeidene. Den fordeling av arbeidene som er skissert ovenfor, antas å tilfredsstille dette prinsipp. Unntak fra dette prinsipp skal skje etter overenskomst mellom den norske grenseoverkommissæren og den finske grensedelegasjonen. Kostnader for flyfotografering, inkludert produksjon av ortofotokart, og eventuell dybdekartlegging av Tanavassdraget deles likt.

5. Grensedelegasjonens myndighet

- Grensedelegasjonen utferdiger i samråd med den finske grensedelegasjon forskrifter og anvisninger for grenseoppgangens praktiske arbeid som for eksempel røysbygging, skilting, rydding av grensegate, geodetiske arbeid og kartleggingsarbeid.
- Grensedelegasjonen stiller til rådighet nødvendig teknisk personell og arbeidshjelp.
- Grensedelegasjonen inspisierer og godkjenner det utførte arbeidet.
- Hvis tidligere grensedokumenter og merking gir grunn til tvil om grensen i marka, eller hvis det under grenseoppgangen fremkommer viktige grunner som tilsier en endring av grensen i et bestemt område, skal grenseoverkommissæren, etter at saken er drøftet med den finske grensedelegasjonen, forelegge saken med forslag til løsning for Utenriksdepartementet.
- Grensedelegasjonen godkjenner og underskriver grenseoppgangens dokumenter. Underskriving skal senest skje innen utgangen av mars 2025.

6. Avslutning av grenseoppgangen

Grenseoppgangen anses for å være avsluttet når dokumenter vedrørende grenseoppgangen er levert til Det kongelige norske Utenriksdepartement.

Vedlegg 3 til referat fra første møte

TEKNISK INSTRUKS

for den norske grensedelegasjonen ved oppgangen av riksgrensen Norge
– Finland 2025

1. MERKING AV GRENSEN

Grensen skal være merket i marka på en entydig måte. I alminnelighet vil merkingen bestå av riksrøyser, utliggere, skilt og uthugget grensegate i skog.

1.1 Begreper

Riksrøys: Røys som ved tidligere eller denne grenseoppgangen gis betegnelsen riksrøys i grensemerkeprotokollen. Riksrøysene definerer grensen på land. Grensen går i rett linje fra en grenserøys til den neste. Ny riksrøys skal stå på rett linje mellom de to nærmeste eksisterende riksrøysene, dog anses ny riksrøys for å stå på rett linje hvis avviket er mindre enn én meter fra den rette linjen. Størrelsene på riksrøysene varierer, men nye riksrøyser skal bygges i avkappa kjegleform med bunndiameter to meter og middelhøyde 1,40 m. Riksrøysene forsynes med hjertestein med nummer, byggeår og kongemonogram på norsk side og nummer, byggeår og tekst "Suomi" på finsk side. I nærheten av riksrøysene kan det stå retningsvisere.

Utligger: Røys med hjertestein, men ikke definert som et brekkpunkt på grensen. Utliggeren er et hjelpепunkt som står på rettlinjen mellom eksisterende riksrøyser for å klargjøre grenselinjen. En utligger defineres å stå på grenselinjen hvis den avviker mindre enn en meter fra rettlinjen.

Retningsrøys: En liten røys med en naturstein reist opp i senter av røysa. Retningsrøysene kan være bygd nær riksrøysene for å vise retningen i åpent terreng for grenselinjen fra en riksrøys til den neste.

Grenselinje: Rettlinjen mellom to etterfølgende riksrøyser.

1.2 Restaurering av eksisterende riksrøyser og utliggere

Eksisterende riksrøyser skal restaureres ved behov. Hvis ny hjertestein må settes opp, graveres på norsk side inn Kongens monogram og byggeår, på finsk side "Suomi" og byggeår, samt riksrøysas nummer på begge sidene.

Riksrøyser oppført og beskrevet under tidligere grenseoppganger, skal fortrinnsvis beholde sin plass. Skulle en røys være helt forsvunnet, skal den gjenoppbygges på sin gamle plass så nøyaktig som dette lar seg gjøre etter tidligere grensedokumenter. Er en riksrøys utsatt for harde naturforhold, kan den flyttes. Ei riksrøys som bygges på nytt, skal så langt som mulig gis samme størrelse og form som den tidligere riksrøysa.

Utliggere som ikke ligger i rettlinjen mellom de nærmeste røysene, skal flyttes til rettlinjen eller fjernes.

Når en riksrøys eller utligger bygges opp på nytt, skal nye dimensjonsmåles. Vedlegg 2 viser hvilke dimensjoner som skal måles.

Gravingene på alle eksisterende hjertesteiner renses og males deretter svart. Den øvre halvdel og toppflaten av riksrøys og utliggere skal være renses og gulmales (hjertesteinene skal ikke gulmales). Den øvre halvdelen, toppflaten og den oppreiste natursteinen på retningsrøysene gulmales.

Finner grensekommissjonene under grenseoppgangen røys eller liknende merker i grensens nærhet som ikke er omtalt som gyldige grensemerker i dokumentene fra de tidligere grenseoppgangene, og som avviker fra grenselinjen, bør disse røysene fjernes, hvis de ikke er oppført for å dekke et annet legitimt behov.

1.3 Nye riksrøys og utliggere

Nye riksrøys kan settes opp mellom eksisterende riksrøys for å tilstrebe at det i klarvær overalt sees fra en riksrøys/utligger til den neste, eller hvor det av andre grunner finnes påkrevd. Slike grunner kan være at større ferdselsveier krysser grensen, at det er særlig stor avstand mellom eksisterende grensemerker o.l. Grensedelegasjonene bestemmer i felleskap om ny riksrøys skal bygges.

Nye riksrøys skal plasseres i linjen mellom eksisterende riksrøys. En ny riksrøys anses å ligge på linjen når avstanden er under én meter.

Om nye riksrøys skal bygges, må man ta i betraktning følgende forhold: Utsettes riksrøysa for særlige påkjenninger, issprenging o.l., kan den forsterkes med betong eller jernbinding.

Stedet for ny riksrøys merkes ved å sette inn en messingbolt sentrisk under røysa.

Nye riksrøys og utliggere forsynes med hjertestein. På nye riksrøysers hjertestein graveres på norsk side Kongens monogram, bygningsår og røysas nummer, på finsk side "Suomi", bygningsår og røysas nummer. Gravingene svartmales. Nummereringen skal skje etter samme prinsipp som ved tidligere grenseoppganger, eventuelt med tilføyelse av liten bokstav etter nr. og stor bokstav (f.eks. 316, 316a, 316b, 316A, 316Aa, 316Ab, 316B, 316Ba osv.). Ny riksrøys får følgende nummer i stigende rekkefølge i forhold til nummer for nærmest foregående eksisterende riksrøys regnet i retning fra Treriksrøysa i Golddajávri/Koltajärvi mot Treriksrøysa på Krokfjellet/Muotkavaara.

Den øvre halvdel og toppflaten av riksrøysene skal gulmales. Merk, hjertesteinen skal ikke gulmales.

1.4 Rydding av grensegaten

Det skal være fri sikt i grensegaten.

Grensegaten skal ryddes i 5 m's bredde overalt hvor det er skog, slik at det ryddes et belte på 2,5 m på begge sidene av grenselinjen.

Hvor grensen går over land, skal ryddingen skje ut fra den utstikkede rettlinjen mellom to på hverandre følgende riksrøyser, dog slik at den ryddede grensegate anses for å gå rettlinjet mellom røysene hvis dens midtlinje avviker mindre enn en meter fra rettlinjen mellom riksrøysene.

Hvor grenselinjen følger vassdrag hvis middelbredde er mindre enn 5 m skal det i utgangspunktet ikke hogges grensegate. Dersom grensekommisjonene likevel finner det formålstjenlig, hugges grensegate til omtrent 5 m's bredde likt fordelt på begge sider av vassdragets djupål eller dets midtlinje hvis det ikke finnes noen utpreget djupål. En utjevning må kunne finne sted hvis vassdraget går i små svinger. I slike tilfeller skal kanten av grensegaten ikke være nærmere vassdragets djupål (eventuelt midtlinje) enn en meter.

Vegetasjon som overstiger 0,5 meters høyde, skal fjernes. Busker som ikke kan vokse vesentlig over 0,75 meters høyde kan spares.

Store felte trær og greiner fjernes fra grensegaten.

1.5 Andre former for grensemerking

Ved mindre veier og større stier som krysser riksgrensen, samt langs Tanavassdraget, kan det settes opp skilt for tydeliggjøring av grensen.

1.6 Rettlinjen mellom grensens brekkpunkter

Alle eksisterende riksrøyser betraktes som brekkpunkter. Eventuell stikning av rettlinjen skal skje med GNSS-RTK eller annen teknologi som gir samme nøyaktighet (+/- 10 cm).

1.7 Fotodokumentasjon av riksrøyser, utliggere og skilt

Bilder, som vist i vedlegg 1, skal tas av riksrøyser, utliggere og skilt. Tidspunkt for fotografering er etter vedlikehold og maling av riksrøyser og utliggere. Om en ny riksrøys eller skilt settes opp, skal samme prosedyre for fotografering følges.

2. OPPMÅLING AV GRENSEN

Om ny riksrøys bygges, skal koordinater og høyde over havet bestemmes. Riksrøysenes koordinater bestemmes i UTM Euref89-systemet.

De to land skal iaktta følgende instruksjoner på sitt avsnitt for oppmålingsarbeidet og i behandlingen av oppmålingsmaterialet:

2.1 Koordinat- og høydesystem

Koordinater skal angis i dokumentene som plankoordinater i system UTM Euref89.

Høyder over havet skal angis i dokumentene både ut fra det norske NN2000-høydesystemet og det finske N2000-høydesystemet.

2.2 Målinger

Posisjonen til riksrøysene skal basere seg på koordinatene fra grenseoppgangen mellom Norge og Finland i 2000.

Posisjonen til utliggere og skilt skal måles. Posisjonsmålingene skal refereres til topp senter av hjertestein for utliggere, og topp senter for skilt.

Målingen skal utføres med bruk av RTK-GNSS utstyr eller metoder med tilsvarende nøyaktighet (± 10 cm), som er i vanlig bruk i begge land.

2.3 Dokumentasjon av målingene

Koordinater og høyder over havet for riksrøysene skal angis i grensemerkebeskrivelsen slik det er bestemt i pkt. 2.1.

Måledata skal oppbevares ved Statens kartverk og ved det finske Lantmäteriverket.

2.4 Generelt

Måling, geodetisk beregning og arkivering skal tilstrebes utført i samsvar med gjeldende praksis i de respektive land.

3. KARTLEGGING AV GRENSEN

Hele riksgrensen skal presenteres på ortofotokart i målestokk 1:50 000 der riksgrensa går på land og i målestokk 1:20 000 der den følger Tanavassdraget.

3.1 Flyfotografering

Eksisterende flyfoto fra årene 2019–2021 skal brukes der det er mulig. Resten av riksgrensa flyfotograferes med bakkeoppløsning 25 cm.

3.2 Produksjon av ortofotokart

Kartene skal produseres i system Euref89 UTM sone 35. Der riksgrensa følger Tanavassdraget, skal det også lages en oversikt over holmer, som skal vise hvilket land holmen tilhører og andre vesentlige opplysninger.

3.3 Innholdet i ortofotokartene

Ortofotokartene skal inneholde grenselinjer, riksrøyser, utliggere, røysnummer, utvalgte navn, koordinatutenett og andre temaer som er nødvendige for presentasjon av grensen.

3.4 Generelt

Arkivering av kartmateriale som produseres ved grenseoppgangen, utføres i samsvar med gjeldende praksis i de respektive land. Hvert lands regelverk for opphavsrett til kartmaterialet gjelder for det som er produsert ved grenseoppgangen.

Vedlegg 1

Fotodokumentasjon av riksrøys, utliggere og skilt

Riksrøys:

Bilde nr.	Objekt	Merknad
1	Hjertestein (norsk side)	Hele hjertesteinen må være synlig
2	Hele riksrøysa (norsk side)	
3	Hjertestein (finsk side)	Hele hjertesteinen må være synlig
4	Hele riksrøysa (finsk side)	
5	Riksrøys og grensegate (retning øst) *	Riksrøys i forgrunn, gjerne på siden
6	Riksrøys og grensegate (retning vest) *	Riksrøys i forgrunn, gjerne på siden
7	Retningsrøys øst (mot riksrøysa)	
8	Retningsrøys øst (langs grensegata i retning øst) *	
9	Retningsrøys vest (mot riksrøysa)	
10	Retningsrøys vest (langs grensegata i retning vest) *	

Utligger:

1	Hjertestein (norsk side)	
2	Hjertestein (finsk side)	
3	Hele utliggeren (norsk side)	
4	Hele utliggeren (finsk side)	
5	Utligger og grensegate (retning øst) *	
6	Utligger og grensegate (retning vest) *	

Skilt:

1	Skiltplate (norsk side)	
2	Skiltplate (finsk side)	
3	Hele skiltet (norsk side)	
4	Hele skiltet (finsk side)	
5	Hele skiltet og grensegate (retning øst) *	Valgfri
6	Hele skiltet og grensegate (retning vest) *	Valgfri

*retning øst/vest = stigende/fallende riksrøys nummer

I spesielle tilfeller kan det tas flere bilder. For eksempel hvis det er en skade på hjertesteinen eller inskripsjonen er blitt slitt, er det bra med nærbilder. Eller hvis det er spesielle ting som bør dokumenteres.

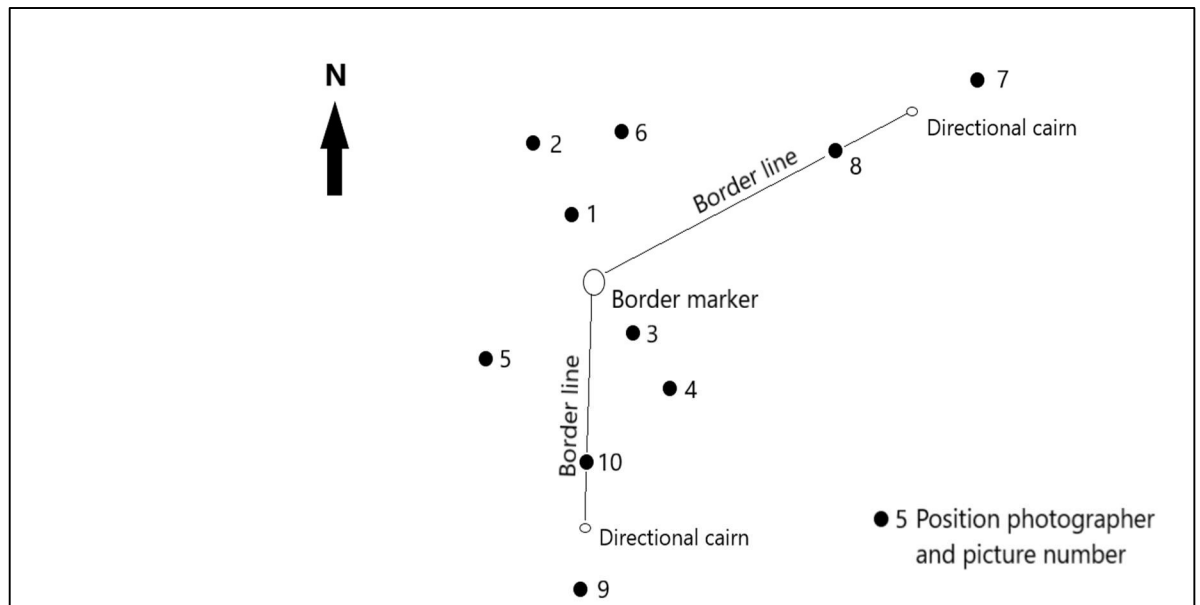
Fotografens omtrentlige posisjoner:

(Border line = grenselinjen)

(Border marker = riksrøys)

(Directional cairn = retningsrøys)

(Position photographer and picture number = fotografens posisjon og bilde nummer)

Eksempler på bilder fra grenseoppgangen mellom Norge og Sverige:

Riksrøys:

Bilde nr. 1: HjerTESTEIN (norsk side)

Bilde nr. 2: Hele riksrøysa (norsk side)

Bilde nr. 3: HjerTESTEIN (svensk side)

Bilde nr. 4: Hele riksrøysa (svensk side)

Bilde nr. 5: Riksrøys og grensegate (retning øst)

Bilde nr. 6: Riksrøys og grensegate (retning vest)

Bilde nr. 7: Retningsrøys øst (mot riksrøysa)

Bilde nr. 8: Retningsrøys øst (langs grensegata i retning øst)

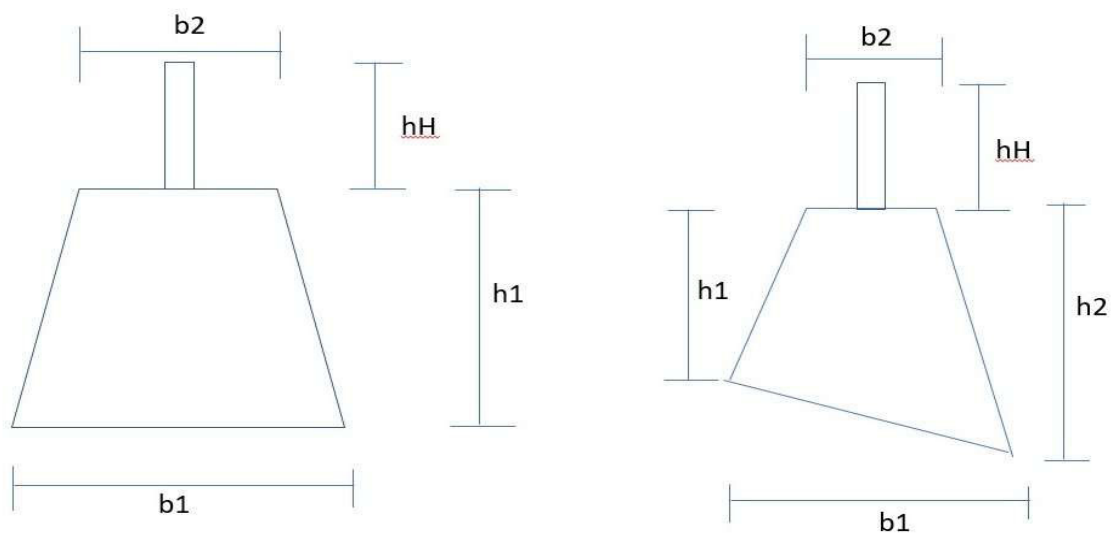
Bilde nr. 9: Retningsrøys vest (mot riksrøysa)

Bilde nr. 10: Retningsrøys vest (langs grensegata i retning vest)

Vedlegg 2

Målinger av dimensjoner for riksrøyser som er ombygd eller ny

I flatt terreng, 4 målinger som er vist i figuren til venstre. I hellende terreng, en ekstra høyde måling av røysa som vist i figuren til høyre.

Vedlegg 4 til referat fra første møte

Arbeidsplan for gjennomføring av det tekniske arbeidet i oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland 2025

Versjon: 27.04.2022

Oppgaver	Ansvar	Tidspunkt	Status (utført %)
Anbudsprosess for produksjon av grensekart og flyfotografering	Norge	Mai 2022	
Flyfotografering	Firma	Juli, august 2024	
Feltarbeid, østre avsnitt	Finland	Sommer 2022–2024	
Første feltinspeksjon av riksgrensa	Norge og Finland	August 2022	
Kommunikasjonsplan	Norge og Finland	November 2022	
Instruks for delegasjonene	Norge og Finland	Desember 2022	
Tekniske instruksjoner	Norge og Finland	Desember 2022	
Leveranse av flyfoto og ortofoto	Firma	Mars 2023	
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet ut fra flybilder	Norge og Finland	Mars 2023	
Prøveeksemplar av ortofotokart	Firma	Mai 2023	
Feltarbeid, vestre avsnitt	Norge	Sommer 2023–2024	
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet i felt i noen områder av elva	Norge og Finland	Sommer 2023	
Leveranse av ortofotokart	Firma	Mai 2024	
Sluttinspeksjon av feltarbeidet	Norge og Finland	August, september 2024	
Produksjon av sluttokumentasjon for grenseoppgangen 2025	Norge og Finland	2024, underskrift og overlevering til departementene mars 2025	

**3.2.2 Protokoll fra inspeksjon av Treriksøysa, 18. august
2022**

Protokoll – Inspeksjon av Treriksrøysa

§1 Gjennomførte arbeider ved Treriksrøysa

Treriksrøysa, plassert der riksgrensene mellom Norge, Finland og Sverige møtes, er restaurert i samband med oppgangen av riksgrensene mellom Norge og Sverige 2020–2024 og Norge og Finland 2022–2025. Følgende arbeid er gjennomført:

- **31. juli – 2. august 2018 (utført av Norge)**
 - Reparasjoner av røysas øvre del og maling.
 - Ihopliming av den norske hjertesteinen samt vedlikehold og ihopfoging av samtlige tre hjertesteiner.
- **3. – 4. august 2022 (utført av Sverige)**
 - Små reparasjoner av røysas øvre del, store reparasjoner av røysas nedre del og malt på nytt.

§2 Under inspeksjonen av Treriksrøysa ble det konstatert

Under inspeksjonen av Treriksrøysa vurderte de tilstedeværende representantene for de respektive grensekommissjonene at de utførte arbeidene var formålstjenelige og at riksrøysa er satt i god stand. Røysa anses også å ligge på sin opprinnelige plass og stemmer godt med tidligere utseende.

§3 Eksemplar av protokollen

Protokollen er opprettet og signert på norsk, finsk og svensk. Berørte myndigheter i Norge, Finland og Sverige har fått ett originaleksemplar på hvert språk.

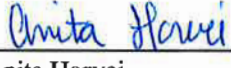
Kilpisjärvi 18. august 2022

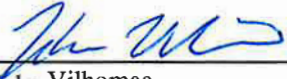

Susanne Ås Sivborg
Grenseoverkommisær
Generaldirektør, Lantmäteriet

Johnny Welle
Grenseoverkommisær
Kartverkssjef, Kartverket

Matti Sarasmaa
Viseformann i delegasjonen
Brigadegeneral, Gränsbevakningsväsendet

Martin Lidberg
Grensekommissær
Enhetsjef, Lantmäteriet

Anita Horvei
Grenseoverkommisær
Direktør virksomhetsstyring, Kartverket

Juha Vilhomaa
Medlem i delegasjonen
Direktør, Lantmäteriverket

Dan Norin
Geodetisk ekspert/sekretær
Geodet, Lantmäteriet

Anne Guro Nøkleby
Grensekommissær
Konstituert direktør, Kartverket

Jyrki Lämsä
Medlem/sekretær i delegasjonen
Kartsjef, Lantmäteriverket

Anders Østeraas
Grensekommissær/sekretær
Senioringeniør, Kartverket

Tor Erik Bakke
Teknisk ekspert
Senioringeniør, Kartverket

Pöytäkirja – Kolmen valtakunnan rajapyykin tarkastus

§1 Kolmen valtakunnan rajapyykillä tehdyt huoltotyöt

Kolmen valtakunnan rajapyykillä Kilpisjärvellä, missä Suomen, Norjan ja Ruotsin valtakunnanrajat kohtaavat, on tehty huoltotöitä Ruotsin ja Norjan rajankäynnin 2020–2024 ja Suomen ja Norjan rajankäynnin 2022–2025 ja maiden välisen rahanhoitosopimuksen perusteella seuraavasti:

- **31.7.–2.8.2018 (Norja)**
 - Rajapyykin yläosan korjaus ja maalaus.
 - Norjan puoleisen sydänkiven korjaus ja sydänkivien yhdistäminen.
- **3.8.–4.8.2022 (Ruotsi)**
 - Rajapyykin yläosan pieni korjaus ja alaosan suurempi huolto ja maalaus.

§2 Kolmen valtakunnan rajapyykin tarkastus

Suoritetun tarkastuksen perusteella Suomen, Norjan ja Ruotsin rajankäyntivaltuuskuntien jäsenet toteavat, että huoltotyöt on tehty asianmukaisesti ja rajapyykki on hyvässä kunnossa. Lisäksi todetaan, että rajapyykki on alkuperäisellä paikallaan ja sen ulkomuodossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

§3 Pöytäkirjan versiot

Tämä pöytäkirja on laadittu Suomen, Norjan ja Ruotsin kielellä. Jokaiselle maalle jää yksi allekirjoitettu kappale kaikilla kolmella kielellä.

Kilpisjärvellä 18.8.2022

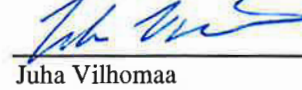

Susanne Ås Sivborg
Rajaylivaltuutettu
Pääjohtaja, Lantmäteriet

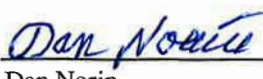

Johnny Welle
Rajaylivaltuutettu
Pääjohtaja, Kartverket

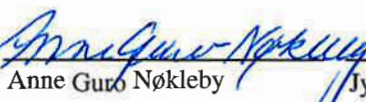

Matti Sarasmaa
Rajankäyntivaltuuskunnan varapuheenjohtaja
Prikaatinkenraali, Rajavartiolaitos

Martin Lidberg
Rajavaltuutettu
Johtaja, Lantmäteriet

Anita Horvei
Rajaylivaltuutettu
Johtaja, Kartverket

Juha Vilhomaa
Rajankäyntivaltuuskunnan jäsen
Johtaja, Maanmittauslaitos

Dan Norin
Geodesian asiantuntija/sihtööri
Geodeetti, Lantmäteriet

Anne Guro Nøkleby
Rajavaltuutettu
Johtaja, Kartverket

Jynki Lämsä
Rajankäyntivaltuuskunnan jäsen
Kartastopäällikkö, Maanmittauslaitos

Anders Østeraas
Rajavaltuutettu/Sihtööri
Insinööri, Kartverket

Tor Erik Bakke
Tekninen asiantuntija
Insinööri, Kartverket

Protokoll – Inspektion av Treriksröset

§1 Genomförda arbeten vid Treriksröset

Treriksröset beläget där riksgränserna mellan Sverige, Norge och Finland möts har restaurerats i samband med översynerna av riksgränserna mellan Sverige och Norge 2020–2024 och Norge och Finland 2022–2025. Följande arbeten är genomförda:

- **31 juli–2 augusti 2018 (norsk försorg)**
 - Reparationer av rösets övre del och målning.
 - Ihoplimning av den norska hjärtstenen samt underhåll och ihopfogning av samtliga tre hjärtstenar.
- **3–4 augusti 2022 (svensk försorg)**
 - Små reparationer av rösets övre del, stora reparationer av rösets nedre del och ommålning.

§2 Konstateranden under inspektionen av Treriksröset

Under inspektionen av Treriksröset ansåg de närvarande representanterna för respektive gränskommission att de utförda arbetena var ändamålsenliga och att riksröset har satts i gott skick. Röset ansågs även ligga på sin ursprungliga plats och överensstämma väl med tidigare utförande.

§3 Exemplar av protokollet

Protokollet är upprättat och signerat på svenska, norska och finska. Berörd myndighet i Sverige, Norge och Finland har fått varsitt original på vardera språk.

Kilpisjärvi 18 augusti 2022

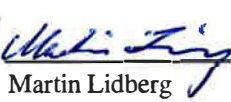
Susanne Ås Sivborg
Gränsöverkommissarie
Generaldirektör, Lantmäteriet

Johnny Welle
Gränsöverkommissarie
Kartverkschef, Kartverket

Matti Sarasmaa
Vice ordförande i delegationen
Brigadgeneral, Gränsbevakningsväsendet

Martin Lidberg
Gränskommissarie
Enhetschef, Lantmäteriet

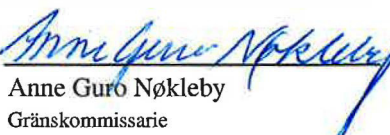
Anita Horvei
Gränsöverkommissarie
Verksamhetsstyrningsdirektör, Kartverket

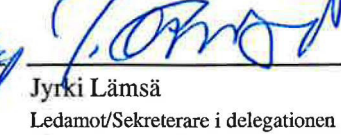
Juha Vilhomaa
Ledamot i delegationen
Direktör, Lantmäteriverket

Dan Norin
Geodetisk expert/Sekreterare
Geodet, Lantmäteriet

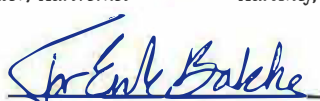
Anne Guro Nøkleby
Gränskommissarie
Konstituerad direktör, Kartverket

Jyrki Lämsä
Ledamot/Sekreterare i delegationen
Kartchef, Lantmäteriverket

Anders Østeraas
Gränskommissarie/sekreterare
Senioringenjör, Kartverket

Tor Erik Bakke
Teknisk expert
Senioringenjör, Kartverket

**3.2.3. Referat fra feltinspeksjon i oppgangen av
riksgrensa mellom Norge og Finland 2025**

Referat fra feltinspeksjon i oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland 2025

Sted: Riksgrensa mellom Norge og Finland

Dato: 18. og 19. august 2022

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær	Johnny Welle
	Grensekommissær	Anne Guro Nøkleby
	Sekretær	Anders Østeraas
From Finland	Brigadegeneral	Matti Sarasmaa
	Direktør	Juha Vilhomaa
	Sjef topografisk kartlegging	Jyrki Lämsä

1. Feltinspeksjon 18. august

18. august ble det gjennomført feltinspeksjon i deler av riksgrensa fra Treriksrøysa mellom Norge, Finland og Sverige til riksrøys nummer 342A. Øvre del av elva Rádjajohka ble også inspisert samme dag. Under inspeksjonen ble følgende notert:

- På riksrøys 303B er hjertesteinen ødelagt og her trengs en ny. Resten av riksrøysa må også restaureres.
- For riksrøys nummer 304 er det behov for noen mindre restaureringer.
- Riksrøysene fra nummer 303A til 295C ble inspisert fra helikopter, og det ble gjort videoopptak av inspeksjonen. Generelt ser det ut til at riksrøysene er i god stand. I 2018 og 2022 gjennomførte feltarbeidere fra Norge rydding av skog i grensegata fra Treriksrøysa og opp til snaufjellet, og i et område der riksgrensa krysser veien mellom Skibotn og Kilpisjärvi.
- Riksrøysene fra nummer 308 til 322, og fra nummer 342 til 324A ble inspisert fra helikopter med videoopptak av inspeksjonen. I noen av riksrøysene er det brukt steiner med en form som gjør det vanskelig å bygge en god og stabil riksrøys. Noen av disse treng en større restaurering.
- Riksgrensa langs den øverste delen av elva Rádjajohka ble ved oppgangen av riksgrensa i 2000 unøyaktig kartlagt. Dette området ble inspisert. Riksgrensa langs den øverste delen av elva Rádjajohka vil bli konstruert fra de nyeste flybildene.
- Delegasjonene fra Norge og Finland konkluderte med at det ikke er nødvendig å rydde skog langs elva Rádjajohka. Elva markerer riksgrensa og er godt synlig. Den eneste plassen det må ryddes skog er der riksgrenselinja går fra land til å følge elva. I tillegg må noen trær hugges på den norske siden av elva for å gjøre skiltet synlig fra den norske siden av elva Rádjajohka.

2. Feltinspeksjon 19. august

19. august ble det gjennomført feltinspeksjon langs riksgrensa fra Polmakvannet til Polmak/Nuorgam og langs Tanavassdraget oppstrøms til stedet i Vuolit Gálgojávri der en holme i Tanavassdraget skiftet tilhørighet fra Norge til Finland ved oppgangen av riksgrensa i 2000. Gjennom inspeksjonen ble følgende notert:

- Riksrøys nummer 343 er i god stand, men noen sprekker i betongen må tettes slik at vann og is ikke bryter ned riksrøysa.
- Ved riksrøys 343A er det en bru og et gjerde i grensegata. Brua er bygd for snøscootertrafikk, og det ser ut til at den ikke er i bruk lenger. I utgangspunktet skal grensegata være fri for byggverk. Før en konklusjon blir tatt om å fjerne brua og gjerdet, skal man prøve å kontakte eier av brua og gjerdet.
- I noen områder har djupålen i Tanavassdraget flyttet seg mye siden oppgangen av riksgrensa i 2000.

3. Inspeksjon av Treriksrøysa

Treriksrøysa, plassert der riksgrensa mellom Norge, Finland og Sverige møtes, har blitt restaurert i forbindelse med oppgang av riksgrensene mellom Norge og Sverige 2020–2024, og Norge og Finland 2022–2025. Treriksrøysa ble inspisert 18. august av grensedelegasjonsmedlemmer fra alle tre land, og de vurderte at de utførte arbeidene var formålstjenlige, og at røysa er satt i god stand. De anså også at røysa ligger på sin opprinnelige plass, og at den stemmer godt med sitt tidligere utseende. Lantmåteriverket i Finland arrangerte på kvelden middag for medlemmene i grensedelegasjonene, hvor protokoll fra inspeksjonen ble signert.

4. Feltinspeksjonens konklusjon

Feltinspeksjonen ga delegasjonene et svært godt fundament for det videre arbeidet med oppgangen av riksgrensa. Forberedelse, tilrettelegging og gjennomføring av feltinspeksjonen ble meget godt utført av den finske delegasjonen. Det var meget god service fra Gränsbevakningsväsendet i Finland, som fraktet delegasjonene med helikopter langs mye av riksgrensa mellom Norge og Finland. Videoene som Gränsbevakningsväsendet i Finland tok opp 18. august vil være til svært god hjelp i planleggingen av feltarbeidene som skal gjennomføres somrene 2023 og 2024.

Johnny Welle
Norsk grenseoverkommissær

Matti Sarasmaa
Viseformann i den finske delegasjonen

3.2.4. Referat fra det tredje møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

- Vedlegg 1: Agenda
- Vedlegg 2: Arbeidsplan

Referat fra det tredje møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Sted: Kartverket, Oslo

Dato: 8. desember 2022, kl. 13:00 – 16:00

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær	Johnny Welle
	Sekretær	Anders Østeraas
	Kommunikasjonsrådgiver	Synne Storvik
Fra Finland	Formann i den finske delegasjonen	Arvo Kokkonen
	Brigadegeneral	Matti Sarasmaa
	Sjef for topografisk kartlegging	Jyrki Lämsä
	Kommunikasjonsrådgiver	Anniina Lundvall

1. Åpning av møtet

Johnny Welle åpnet møtet og ønsket den finske grensedelegasjonen velkommen.

Delegasjonene ble enige om å følge den på forhånd forberedte agendaen, vedlegg 1.

2. Referat fra feltinspeksjonen 18. – 19. august. Kort rapport fra feltinspeksjonen

Et utkast til referat fra feltinspeksjonen 18. – 19. august var på forhånd forberedt for grensedelegasjonene, og det ble diskutert og signert på møtet av delegasjonslederene i feltinspeksjonen.

I tillegg til referatet fra feltinspeksjonen presiserte delegasjonene grunnen for ikke å rydde skog langs elva Rádjajohka (Rajajoki):

- Riksgrensa vil være mer synlig om vinteren når is og snø dekker elva, vil skogen danne en naturlig grensegate.
- Det er vanskelig å holde en korridor fri for skog mellom grenseoppgangene da skogen vokser raskt langs elva.

3. Kommunikasjonsplan

Et utkast i engelsk språk av kommunikasjonsplanen ble laget før møtet. Formålet med planen er at den skal for kommunikasjonsrådgiverne og grensedelegasjonenes medlemmer være et verktøy for planlegging, vise et situasjonsbilde og presentere resultater. Planen bidrar til samhandling og muliggjør sammenfallende og omforent kommunikasjon på begge sider av grensen.

Sentral informasjon er:

- Informere og skape en felles forståelse, unngå konflikter og misforståelser
- Arbeide for fred, sikkerhet og trygghet
- Rekruteringsperspektiv

Planen er et dokument som blir oppdatert og noen endringer kan bli gjennomført under grenseoppgangen.

Under grenseoppgangen vil grensedelegasjonene fra Norge og Finland ha en proaktiv informasjonsstrategi, i stedet for å vente på spørsmål om oppgangen.

Den finske grensedelegasjonen vil i midten av desember 2022 møte det finske utenriksdepartementet og gi en rapport om grenseoppgangen. Delegasjonene er enige om at regulære informasjonsmøter med utenriksdepartementene i begge land må legges til i kommunikasjonsplanen.

I forbindelse med diskusjonen om kommunikasjonsplanen ble delegasjonene enige om at det er et behov for å lage et felles informasjonsbrev om oppgangen i elveseksjonen Tanavassdraget (Tenojoe vesistö).

4. Plan for det praktiske arbeidet

På grunn av værforhold ble ikke flyfotograferingen gjennomført sommeren 2022. Det medfører noen endringer i arbeidsplanen:

- a. Flyfotograferingen forskyves fra sommeren 2022 til sommeren 2023. Det samme firmaet som fikk kontrakten i 2022, vil gjennomføre flyfotograferingen. For å få bilder av god kvalitet til kartleggingen av djupålen, bør man gjennomføre flyfotograferingen når det er godt vær, og grunt og klart vann..
- b. Levering av bilder og ortofoto endres fra mars 2023 til oktober 2023. Levering i oktober 2023 må sjekkes med firmaet.
- c. Legg til vinter 2024 under oppgaven kartlegging av djupålen i elveseksjonen fra bilder. Arbeidet starter vinteren 2023 ved å bruke bilder fra årene 2020 og 2021, men kan ikke fullføres før etter leveringen av flyfotograferingen i 2023.
- d. Legg til sommeren 2024 under oppgaven feltarbeid elveseksjonen, kartlegge djupålen i noen deler av elva. Arbeidet kan starte sommeren 2023 men kan ikke ferdigstilles før etter leveranse av bilder fra flyfotograferingen i 2023.
- e. Levering av ortofotokart endres fra mai 2024 til oktober 2024. Levering i oktober 2024 må sjekkes med firmaet.

Arbidsplanen med tidsbestemt endringer er lagt ved, vedlegg 2.

Den finske delegasjonen ga en rapport fra feltarbeidet sommeren 2022, i den østre seksjonen:

- 66 % av riksgrensa er målt (100 km / 150 km). I dette området er riksrøyser, utliggere, retningsrøyser og skilt målt inn, og informasjon om vedlikeholdet av riksgrensa er formidla videre. Generelt er grensegata fri for skog, men noen mindre områder trenger å bli rydda.
- 14 % av riksrøysene og utliggerne er vedlikeholdt. Maling og noe restaurering er gjennomført. Generelt er riksrøysene i god stand.

Den norske delegasjonen ga en rapport fra feltarbeidet sommeren 2022 og 2018, i den vestre seksjonen:

- Grensegata er ryddet der de to hovedveiene krysser riksgrensa og fra Treriksrøysa opp til snaufjellet.

5. Mulig ny tollstasjon ved Polmak/Nuorgam, på den norske siden av riksgrensa

Den norske delegasjonen informerte om at Statsbygg i Norge er i en tidlig planleggings fase for bygging av tollstasjon på den norske siden av riksgrensa. Statsbygg spør om det er mulig å bygge en jordvoll i grensegata ved Polmak.

Strømstadtraktaten fra 1751 sier at det skal være en 16-alen (ca. 10 meter) bred ryddet grensegate. I henhold til Strømstadtraktaten kan ikke delegasjonene gi tillatelse til å bygge en jordvoll i grensegata. Den tekniske instruks for 2025 oppgangen sier at i skog skal det være ryddet en grensegate på 5 meter. Det er ikke avklart om dette betyr at konstruksjoner kan bygges inntil 2,5 meter fra riksgrenselinjen. Den norske grensedelegasjonen har spurt det norske Utenriksdepartementet og venter på et svar.

6. Metoder for kartlegging av djupålen i elveseksjonen

Kartleggingen av djupålen i elva vil bli gjort etter følgende prinsipper:

- a. På grunn av tekniske og effektivitetsgrunner kartlegger Kartverket djupålen fra de nyeste flybildene. Under kartleggingen foreslår Kartverket også områder for mulig ekkolodding.
- b. Kartverket sender kartlagt djupål til NLS-F (National Land Survey of Finland) for validering.
- c. Arbeidsmøte mellom Kartverket og NLS-F gjennomføres for å lage et felles forslag til djupålen.
- d. Forslaget presenteres i kommisjonsmøte.
- e. Ekkolodding gjennomføres der det er behov. Kanskje allerede sommeren 2023.
- f. Etter ekkolodding kan det være flere enn én djupål, og en diskusjon i kommisjonsmøtet vil være nødvendig for å foreslå hvilken djupål som skal være den kartlagte riksgrensa.

7. Hjertesteiner og skilt

Hjertesteinene er historiske og skiftes ikke hvis det ikke er nødvendig.

Før produksjon av nye hjertesteiner for riksrøyser vil den norske delegasjonen spørre det norske kongehuset om tillatelse til å bruke kong Haralds monogram på hjertesteinene på riksgrensa mellom Norge og Finland.

Noen av utliggerens hjertesteiner har ikke inskripsjon, og den finske delegasjonen foreslår at disse får ny hjertestein med inskripsjon i henhold til teknisk instruks for oppgangen. I dag er det vanskelig å se forskjell mellom utligger og retningsrøyser. Det er anslagsvis to til tre utligger i det østre avsnittet uten inskripsjon på hjertesteinen. I det vestre avsnittet er antallet ukjent. Den norske delegasjonen vil til neste kommisjonsmøte undersøke dokumentasjonen fra tidligere oppganger for å forsøke å finne antall hjertesteiner uten inskripsjon i det vestre avsnittet. Hjertesteiner

til utligger vil være et punkt på agendaen i neste kommisjonsmøte.

På den finske siden av riksgrensa er det skilt med teksten "riksgrense" i finsk og svensk språk. Skiltene er plassert der mindre veier og gangstier krysser riksgrensa. Det ble diskutert å flytte skiltene til riksgrensa og endre dem til skilt med norsk, finsk og kanskje nordsamisk språk. Den finske delegasjonen vil undersøke hvorfor skiltene i sin tid er blitt plassert der de er. Skilt på riksgrensa vil være et agendapunkt på neste kommisjonsmøte.

8. Neste møte

Neste møte holdes 10. mai 2023 i Oulu, Finland.

9. Avslutning av møtet

Referat fra møtet skrives både på norsk og finsk. Referat underskrives på neste kommisjonsmøte.

Johnny Welle avsluttet møtet.

Johnny Welle
Norsk grenseoverkommissær

Arvo Kokkonen
Formann i den finske delegasjonen

Vedlegg 1 til referat fra tredje møte

AGENDA

The third meeting of the review of the State boundary between Norway and Finland 2025.

Place: The Norwegian Mapping Authority, Oslo (address: Storgata 33A)

Date: 8 December 2022 at 13:00 – 16:00

1. Opening the meeting (13:00 – 13:05)
2. Minutes from the fieldinspection 18. – 19. August. Short report from the fieldinspection (13:05 – 13:30)
3. Communication plan (13:30 – 14:10)
4. Tentative plans for technical work (14:10 – 14:40)
 - a. Report from the fieldwork at the eastern section and the western section
 - b. Aerial photography

Coffee break (14:40 – 14:55)

5. Possible new custom office at Polmak, at the Norwegian side of the State boundary (14:55-15:05)
6. Principle of the review in the river section (15:05-15:25)
7. Hearthstones and signs (15:25-15:45)
8. Next meeting (15:45-15:50)
9. Conclusion of the meeting (15:50-16:00)

18:30 Dinner at restaurant Castello, Sørenga (address: Sørengkaia 99).
Hosted by Norwegian Mapping Authority

Participants:

Arvo Kokkonen, Chairman of the Finnish border commission, National Land Survey of Finland

Matti Sarasmaa, Brigadier General, Finnish Border Guard

Jyrki Lämsä, Head of Topographic Mapping, Northern Finland, National Land Survey of Finland

Anniina Lundvall, Communications Advisor, National Land Survey of Finland

Johnny Welle, Director General, Norwegian Mapping Authority

Anne Guro Nøkleby, Director for Infrastructure, Norwegian Mapping Authority

Anders Østeraas, Senior Engineer, Norwegian Mapping Authority

Synne Storvik, Communications Advisor, Norwegian Mapping Authority

Vedlegg 2 til referat fra tredje møte

Arbeidsplan for gjennomføring av det tekniske arbeidet i oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland 2025

Versjon: 08.12.2022

Oppgaver	Ansvar	Tidspunkt	Status (utført %)
Anbudsprosess for produksjon av ortofotkart og flyfotografering	Norge	Mai 2022	100
Flyfotografering	Firma	Juli, august 2022	0
Feltarbeid, østre avsnitt	Finland	Sommer 2022–2024	Målinger 66 Skjøtsel 15
Første feltinspeksjon av riksgrensa	Norge og Finland	August 2022	100
Kommunikasjonsplan	Norge og Finland	November 2022	100
Instruks for delegasjonene	Norge og Finland	Desember 2022	Finland 100 Norge 80
Tekniske instruksjer	Norge og Finland	Desember 2022	100
Flybilder og ortofoto levert	Firma	Oktober 2023	
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet ut fra flybilder	Norge og Finland	Vinter 2023–2024	
Prøveeksemplar av ortofotokart	Firma	Mai 2023	
Feltarbeid, vestre avsnitt	Norge	Sommer 2023–2024	
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet i felt i noen områder av elva	Norge og Finland	Sommer 2023–2024	
Leveranse av ortofotokart	Firma	Oktober 2024	
Sluttinspeksjon av feltarbeidet	Norge og Finland	August, september 2024	
Produksjon av sluttokumentasjon for grenseoppgangen 2025	Norge og Finland	2024, underskrift og overlevering til departementene mars 2025	

3.2.5. Referat fra det fjerde møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

- Vedlegg 1: Agenda
- Vedlegg 2: Arbeidsplan

Referat fra det fjerde møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Sted: Radisson Blu Hotel, Oulu

Dato: 10. mai 2023, kl. 08:00 – 12:00

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær	Johnny Welle
	Grensekommissær	Anne Guro Nøkleby
	Sekretær	Anders Østeraas
Fra Finland	Leder i den finske delegasjonen	Arvo Kokkonen
	Generalmajor	Matti Sarasmaa
	Senioringeniør	Juha Vilhomaa
	Sjef for topografisk kartlegging	Jyrki Lämsä

1. Åpning av møtet

Arvo Kokkonen åpnet møtet og ønsket den norske delegasjonen velkommen.

Delegasjonene ble enige om å følge den på forhånd forberedte agendaen, vedlegg 1.

2. Referat fra det tredje møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Et forslag til referat fra møtet mellom delegasjonene 8. desember 2022 var på forhånd forberedt og ble i møtet diskutert og signert av delegasjonslederne.

3. Elveseksjonen av riksgrensen

Med henvisning til punkt 6 i referatet fra tredje møtet er følgende gjort etter dette møtet:

- Kartverket har i slutten av februar fotogrammetrisk kartlagt djupålen i delen av elva som er dekt av flybilder fra årene 2020 og 2021.
- NLS-F (National Land Survey of Finland) evaluerte i mars den kartlagte djupålen fra Kartverket og har kommet med nye forslag til plassering av djupålen.
- Arbeidsmøte mellom eksperter i den norske delegasjonen og den finske delegasjonen ble gjennomført i Oulu 26.-27. april. Felles forslag til hvordan fortsette kartleggingen av djupålen ble utarbeidet i arbeidsmøtet.

Noen eksempler fra arbeidet som er utført for å kartlegge djupålen, ble presentert i møtet.

Delegasjonene diskuterte mandat til ekspertene for det videre arbeidet med kartleggingen av djupålen i elveseksjonen. Mandatene til ekspertene er:

- Den kartlagte djupålen i den øvre delen av elva er midtlinja i elva. Elva er her så smal at det ikke er mulig å kartlegge djupålen i fotogrammetriske

- stereomodeller. Noen steder, i den øvre delen av elva, deler elva seg i to løp, og en inspeksjon i felt er nødvendig for å finne ut hvilket løp riksgrensa følger.
- b. Når det i fotogrammetriske stereomodeller er umulig å finne ut om djupålen har endret seg etter riksgrenseoppgangen 2000 uten dybdekartlegging med ekkolodd, og det ser ut til å være stabile deler av elva, brukes eksisterende kartlagt riksgrense fra år 2000.
 - c. Der det fra fotogrammetriske stereomodeller er kartlagt to mulige djupåler, er inspeksjon i felt nødvendig for å sjekke om det på stedet er mulig å se hvilke av alternativene som er djupålen. Om det ikke er mulig å se på stedet, er ekkolodding nødvendig. Ekspertene i delegasjonene foreslår hvordan ekkoloddingen gjennomføres.
 - d. I henhold til instruksene for delegasjonene skal riksgrensen følge midtlinjen i de sjøer som elven danner. Fotogrammetriske stereomodeller, digitale terrengmodeller og ortofoto brukes for å finne sjøene som elven danner.

4. Utliggere

I henhold til punkt 7 i referatet fra det tredje delegasjonsmøtet gjennomførte den norske delegasjonen undersøkelser, etter møtet, i dokumentasjonen fra tidligere oppganger for å prøve å finne antall utliggere med hjertesteiner uten inskripsjon i den vestre seksjonen av riksgrensa. Totalt i dokumentasjonen fra oppgangene i 1975 og 2000 ser det ut til at det er 62 utliggere i den vestre seksjonen, og det ser ut til at ingen av hjertesteinene har inskripsjon. Totalt i den østre og vestre seksjonen ser det ut til at bare to utliggere har hjertesteiner med inskripsjon.

Møtet bestemte at om nye utliggere blir bygd, eller om eksisterende utliggernes hjertestein er ødelagt eller forsvunnet, vil det bli satt opp en ny hjertestein med inskripsjoner. Inskripsjonene på den finske siden av hjertesteinen vil være bokstaven S for Suomi, på den norske siden bokstaven N for Norge og år for produksjon av hjertesteinen på begge sider. Ellers, for de andre eksisterende utliggerne, vil hjertesteinene ikke bli erstattet av nye.

Antallet utliggere nevnt i dokumentasjonen fra oppgangene i 1975 og i 2000 er forskjellig. Gjennom feltarbeidet vil informasjon om grensemerker i grensegata bli samlet inn, og etterpå vil det bli bestemt hvilke som er utliggere og hvilke av dem som er retningsrøyser.

5. Skilt

I henhold til punkt 7 i referatet fra det tredje delegasjonsmøtet undersøkte den finske delegasjonen om hvorfor skilt med tekst "grense" i finsk og svensk språk er plassert på den finske siden av riksgrensen. Det ble diskutert å flytte skiltene til riksgrenselinjen og bytte dem til skilt med norsk, finsk og kanskje nordsamisk språk.

Skiltene på den finske siden av riksgrensen er plassert på utsiden av grensegaten og det har vært en finsk praksis å sette opp skilt der stier og mindre veger krysser riksgrensen. Møtet bestemte at ingen av de eksisterende skiltene vil bli flyttet til riksgrenselinjen. Hvert land tar vare på skilt som står i eget land, og bestemmer selv om det er behov for skilt, og om det er et behov, må skiltet plasseres utenfor

grensegata. Utforming av skiltene bestemmes av landene selv.

6. Grensekart

To eksemplar av grensekart ble levert fra firmaet Field i slutten av april. Kartene ble vist i møtet, et kart i målestokk 1:20 000 som dekker deler av elveseksjonen, og et i målestokk 1:50 000. Noen korrigeringer og forbedringer må gjøres på kartene.

7. Annen informasjon

Kartverket holder en presentasjon om status for oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland til den norsk- finske grensevassdragskommisjonen 23. mai 2023.

Norge starter feltarbeidet i den vestre seksjonen i uke 22, 2023 og Finland i uke 23. Informasjon om arbeidet vil bli sendt ut før oppstart.

Angående plan for ny tollstasjon ved Polmak / Nuorgam, har Statsbygg informert Kartverket om at det ikke vil bli bygd en jordvoll i grensegata. Statsbygg planlegger å starte byggingen av den nye tollstasjonen om ca. 1,5 år.

Arbeidsplanen, vedlegg 2, har blitt oppdatert i samsvar med framdrifta i arbeidet.

8. Neste møte

Neste møte er 14. november 2023 i Oslo.

Om nødvendig, for å diskutere mandatet til ekspertenes videre arbeid med kartlegging av djupålen, kan det gjennomføres et videomøte tidligere.

9. Avslutning av møtet

Referat fra delegasjonsmøtet skrives både på norsk og finsk. Signering av referatene vil bli gjort i neste møte.

Arvo Kokkonen avsluttet møtet.

Johnny Welle
Norsk grenseoverkommissær

Arvo Kokkonen
Leder i den finske delegasjonen

Vedlegg 1 til referat fra fjerde møte

AGENDA

The 4th meeting of the review of the State boundary between Norway and Finland 2025

Place: Radisson-blu Hotel, Oulu Finland

Date: 10 May 2023 at 08:00 – 12:00

1. Opening the meeting	08:00
2. Minutes of the last meeting	08:05
3. River section	08:20
4. Pointers	10:00
5. Signs	10:20
6. Border maps	10:40
7. Other information	11:10
8. Next meeting	11:40
9. Conclusion of the meeting	11:45

Dinner at Radisson-Blu Hotel 9th May 19:30. Hosted by Finnish Border Commission

Participants:

Johnny Welle, Director General, Norwegian Mapping Authority
Anne Guro Nøkleby, Director for Infrastructure, Norwegian Mapping Authority
Anders Østeraas, Senior Engineer, Norwegian Mapping Authority
Arvo Kokkonen, Chairman of the Finnish border commission, National Land Survey of Finland
Matti Sarasmaa, Major General, Finnish Border Guard
Juha Vilhomaa, Senior Engineer, National Land Survey of Finland
Jyrki Lämsä, Head of Topographic Mapping, Northern Finland, National Land Survey of Finland

Vedlegg 1 til referat fra fjerde møte

Arbeidsplan for gjennomføring av det tekniske arbeidet i oppgangen av riksgrensa Norge og Finland 2025

Versjon: 10.05.2023

Oppgaver	Ansvar	Tidspunkt	Status (utført %)
Anbudsprosess for produksjon av ortofotokart og flyfotografering	Norge	Mai 2022	100
Flyfotografering	Firma	Juli, august 2024	0
Feltarbeid, østre avsnitt	Finland	Sommer 2022–2024	Målinger 66 Skjøtsel 15
Første feltinspeksjon av riksgrensa	Norge og Finland	August 2022	100
Kommunikasjonsplan	Norge og Finland	November 2022	100
Instruks for delegasjonene	Norge og Finland	Desember 2022	Finland 100 Norge 80
Teknisk instruks	Norge og Finland	Desember 2022	100
Flybilder og ortofoto levert	Firma	Oktober 2023	
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet ut fra flybilder	Norge og Finland	Vinter 2023–2024	10
Prøveeksemplar av ortofotokart	Firma	Mai 2023	10
Feltarbeid, vestre avsnitt	Norge	Sommer 2023–2024	
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet i felt i noen områder av elva	Norge og Finland	Sommer 2023–2024	
Leveranse av ortofotokart	Firma	Oktober 2024	
Sluttinspeksjon av feltarbeidet	Norge og Finland	August, september 2024	
Produksjon av sluttokumentasjon for grenseoppgangen 2025	Norge og Finland	2024, underskrift og overlevering til departementene mars 2025	

3.2.6. Referat fra det femte møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

- Vedlegg 1: Agenda
- Vedlegg 2: Arbeidsplan

Referat fra det femte møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Sted: Kartverket, Oslo

Dato: 14. november 2023, kl. 08:00 – 12:00

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær	Johnny Welle
	Grensekommissær	Anne Guro Nøkleby
	Sekretær	Anders Østeraas
	Kommunikasjonsdirektør	Synne Storvik
Fra Finland	Leder i den finske delegasjonen	Arvo Kokkonen
	Generalmajor	Matti Sarasmaa
	Senioringeniør	Juha Vilhomaa
	Sjef for topografisk kartlegging	Jyrki Lämsä
	Kommunikasjonsrådgiver	Anniina Lundvall

1. Åpning av møtet

Johnny Welle åpnet møtet og ønsket den finske delegasjonen velkommen.

Delegasjonene ble enige om å følge den på forhånd forberedte agendaen, vedlegg 1.

Arvo Kokkonen informerte om han og Juha Vilhomaa trer ut som medlemmer i den finske delegasjonen etter dette møtet. Nye medlemmer vil bli oppnevnt av den finske regjeringen.

2. Referat fra det fjerde møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Et forslag til referat fra møtet mellom delegasjonene 10. mai 2023 var på forhånd forberedt og ble i møtet diskutert og signert av delegasjonslederne.

3. Status fra feltarbeidet

Feltarbeidet er godt i gang og følger arbeidsplanen.

Det er observert objekter i grensegata som ikke hører hjemme der. Norge informerer interessenter (aktuelle offentlige instanser, grunneiere og reinbeitedistrikt) om lovligheten av objekter i grensegata. I Finland er den finske grensevakta ansvarlig for å holde grensegata fri for objekter som ikke hører hjemme der. Reingjerder i grensegata er regulert av en egen avtale mellom landene.

Kommunikasjonsrådgiverne lager en pressemelding for å informere om hva som er lovlig i forhold til riksgrensen. Om nødvendig vil det bli holdt et Teams møte mellom delegasjonene for å diskutere informasjonen. Pressemeldingen vil bli sendt ut i midten av februar 2024.

Riksrøys nummer 295B, ved siden av veien mellom Skibotn og Kilpisjärvi, er utsatt for erosjon, og det er en risiko for at den kollapser mot veien og forårsaker skader. Tiltak må gjøres for å forhindre at den kollapser, og vegmyndighetene i Norge og Finland kontaktes for å diskutere saken.

4. Elveseksjoen

Status og planer for kartlegging av djupålen:

- a. 170 km av totalt 294 km er kartlagt med unntatt av 6 lokasjoner.
- b. 15 lokasjoner ble plukket ut etter fotogrammetrisk kartlegging for kontroll i felt. 9 av disse ble kartlagt ved ekkolodding sommeren 2023.
- c. Ekspertene analyserer resultatene fra ekkoloddingen kommende vinter og foreslår kartlagt riksgrense for den øvre 170 km strekningen av elveseksjonen i neste møte.
- d. De gjenværende 6 av de 15 lokasjonene vil bli sjekket i felt sommeren 2024.

For å presisere mandat gitt i fjerde møte, under punkt 3a, starter øvre elveseksjon der riksgrensa går fra land til elv og ender der riksgrenseelva Rádjajohka møter elva fra sjøen Kietsimäjärvet (sjø i Finland) og skifter navn til Skiehččanjohka.

Den digitale oppløsningen av den kartlagte riksgrensa i elveseksjonen varierer avhengig av form og størrelse på svingene i elva.

Den norske delegasjonen tok opp spørsmålet om arealutjevning slik at ingen av landene taper areal totalt sett.

5. Ingen flyfotografering sommeren 2023

Den planlagte flyfotografering sommeren 2023 ble ikke gjennomført på grunn av dårlige værforhold.

Finland gjennomførte en flyfotografering sommeren 2023 som dekker deler av riksgrensa der nye bilder trengs.

Beslutningen om å gjennomføre flyfotografering sommeren 2024 i den nedre delen av grenseelva vil bli tatt når kostnadene er kjent.

For å finne steder der grensa endres i den nedre delen av grensevassdraget:

- a. Brukes flybilder fra 2016, 2018 og 2019 til å kartlegge djupålen ved det tidspunktet bildene ble tatt og sammenlignes med djupålen fra oppgangen år 2000.
- b. Planen er å gjennomføre ekkolodding sommeren 2024 i lokasjoner der djupålen ser ut til å ha endret seg.
- c. Hvis flyfotograferingen gjennomføres sommeren 2024, kan nye lokasjoner bli funnet og ekkolodding gjennomføres sommeren 2025 for disse.

6. Kommunikasjon – status og planer

Aktiviteter 2023:

- a. Finland
 - i. Videoer og bilder fra feltarbeidet er brukt i sosiale medier.
 - ii. Brev til lokale målgrupper for å informere om feltarbeidet.
 - iii. To artikler på internettsidene til National Land Survey, Finland i oktober som ga god respons.
- b. Norge
 - i. Brev til lokale målgrupper for å informere om feltarbeidet.
 - ii. Presentasjon for den norsk-finske grensevassdragskommisjonen om grenseoppgangen 2025.
 - iii. Reportasje i fjernsyn i begge land om feltarbeidet i elveseksjonen.

Plan for kommunikasjonsaktiviteter 2024:

- Pressemelding i midten av februar for å informere offentligheten om hva som er lovlig og ulovlig i grensegaten og ved riksgrensemerkene, jamfør punkt 3 foran.
- Brev for å informere om feltarbeidet sommeren 2024.
- Kampanjer i sosiale medier.
- Arrangement med media når riksrøysa på Halti får ny hjertestein.

7. Grensekart

Nye testutgaver av grensekartene er laget etter forrige møte.

Grensekartene er deler av dokumentasjonen som vil bli levert til Utenriksdepartementene når grenseoppgangen er fullført. De utskrevne versjonene av grensekartene må være lette å lese.

Ekspertene sjekker om det er spesielle regler som må følges når offentlige kart produseres.

8. Historiske grensemerker langs Tanaelva

Det er 8 historiske grensemerker langs Tanaelva. De har ikke lenger noen betydning for å definere beliggenheten til riksgrensa. Finland vil male disse sommeren 2024.

9. Formel godkjenning av grenseoppgangen 2025

Den norske delegasjonen fikk informasjon fra Utenriksdepartementet i Norge om den formelle godkjenningsprosessen for grenseoppgangen 2025 og delte informasjonen med den finske delegasjonen. Den finske delegasjonen delte informasjonen med Utenriksdepartementet i Finland før det femte møtet mellom delegasjonene.

10. Arbeidsplan

Arbeidsplanen, vedlegg 2, er oppdatert i samsvar med framdrifta i arbeidet.

11. Neste møte

Neste møte vil bli holdt i uke 20 eller 22, 2024 i Kirkenes, Norge.

Om nødvendig, kan videomøter gjennomføres tidligere.

12. Avslutning av møtet

Referat fra delegasjonsmøtet skrives både på norsk og finsk. Signering av referatene vil bli gjort i neste møte.

Johnny Welle takket Arvo Kokkonen og Juha Vilhomaa for det gode samarbeidet og nevnte at det har vært en ære å jobbe med begge.

Johnny Welle avsluttet møtet.

Johnny Welle
Norsk grenseoverkommissær

Pasi Patrikainen
Formann i den finske delegasjonen

Vedlegg 1 til referat fra femte møte

AGENDA

The fifth meeting of the review of the State boundary between Norway and Finland 2025.

Place: The Norwegian Mapping Authority, Oslo (address: Storgata 33A)

Date: 14 November 2023 at 08:00 – 12:00

1. Opening the meeting (08:00 – 08:05)
2. Minutes from the fourth meeting 10 May. (08:05 – 08:20)
3. Status of the fieldwork (08:20 – 08:50)
4. River Section (08:50 – 10:00)
 - a. Status mapping of the State boundary in Tana River.
 - b. Results from the echo sounding – 9 locations. Proposals from the «experts» of the delegations.
 - c. Locations we didn't visit last summer.

Coffee break (10:00 – 10:15)

5. No aerialphotography in summer 2023 (10:15-10:45)
6. Communication – status and plans (10:45-11:00)
7. Border maps (11:00-11:10)
8. Historical bordermarkers along Tana River (11:10-11:20)
9. Formal acceptance of the review 2025 (11:20-11:30)
10. Tentative plan (11:30-11:40)
11. Next meeting (11:40 – 11:50)
12. Conclusion of the meeting (11:50-12:00)

Dinner 13 November 18:30 at restaurant Brasserie France, Øvre Slottsgate 16. Hosted by Norwegian Mapping Authority.

Participants:

Arvo Kokkonen, Chairman of the Finnish border commission, National Land Survey of Finland

Matti Sarasmaa, Major General, Finnish Border Guard
Juha Vilhomaa, Senior Engineer, National Land Survey of Finland
Jyrki Lämsä, Head of Topographic Mapping, Northern Finland, National
Land Survey of Finland
Anniina Lundvall, Communications Advisor, National Land Survey of
Finland
Johnny Welle, Director General, Norwegian Mapping Authority
Anne Guro Nøkleby, Director for Infrastructure, Norwegian Mapping
Authority
Anders Østeraas, Senior Engineer, Norwegian Mapping Authority
Synne Storvik, Head of Communication, Norwegian Mapping Authority

Vedlegg 2 til referat fra femte møte

Arbeidsplan for gjennomføring av det tekniske arbeidet i oppgangen av riksgrensa Norge og Finland 2025

Versjon: 14.11.2023

Oppgaver	Ansvar	Tidspunkt	Status (utført %)
Anbudsprosess for produksjon av ortofotokart og flyfotografering	Norge	Mai 2022	100
Flyfotografering	Firma	Juni, juli, august 2024	0
Feltarbeid, østre avsnitt	Finland	Sommer 2022–2024	Målinger 100 Skjøtsel 60
Første feltinspeksjon av riksgrensa	Norge og Finland	August 2022	100
Kommunikasjonsplan	Norge og Finland	November 2022	100
Instruks for delegasjonene	Norge og Finland	August 2022 August 2023	Finland 100 Norge 100
Tekniske instruks	Norge og Finland	Desember 2022	100
Flybilder og ortofoto levert	Firma	Oktober 2024	
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet ut fra flybilder	Norge og Finland	Vinter 2023–2024	60
Prøveeksemplar av ortofotokart	Firma	November 2023	70
Feltarbeid, vestre avsnitt	Norge	Sommer 2023–2024	30
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet i felt i noen områder av elva	Norge og Finland	Sommer 2023–2024	35
Leveranse av ortofotokart	Firma	Oktober 2024	
Sluttinspeksjon av feltarbeidet	Norge og Finland	August, september 2025	
Produksjon av sluttokumentasjon for grenseoppgangen 2025	Norge og Finland	2024, underskrift og overlevering til departementene mars 2025	

3.2.7. Referat fra det sjette møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

- Vedlegg 1: Agenda
- Vedlegg 2: Arbeidsplan

Referat fra det sjette møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Sted: Thon Hotel Kirkenes

Dato: 29. mai 2024, kl. 13:00 – 16:30

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær	Johnny Welle
	Grensekommissær	Anne Guro Nøkleby
	Sekretær	Anders Østeraas
Fra Finland	Leder i den finske delegasjonen	Pasi Patrikainen
	Generalmajor	Matti Sarasmaa
	Direktør	Heli Laaksonen
	Sjef for topografisk kartlegging	Jyrki Lämsä

1. Åpning av møtet

Johnny Welle åpnet møtet og ønsket den finske delegasjonen og de nye medlemmene Pasi Patrikainen og Heli Laaksonen velkommen.

Delegasjonene ble enige om å følge den på forhånd forberedte agendaen, vedlegg 1.

2. Referat fra det femte møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Et forslag til referat fra møtet mellom delegasjonene 14. november 2023 var på forhånd forberedt og ble diskutert og signert på møtet av delegasjonslederne.

3. Elvseksjonen av riksgrensa

a. Forslag fra ekspertene i delegasjonene for beliggenheten til djupålen for ni områder som ble ekkoloddet 2023

Mandat for ekspertenes videre arbeid med kartleggingen av djupålen ble gitt i det fjerde møtet om oppgangen av riksgrensen. For å finne djupålens forløp trengs en objektiv metode. Ekspertene la fram forslag til mandat for å finne djupålens forløp der det fra stereobilder er kartlagt to mulige djupåler, og ekkolodding er foretatt. Forslaga ble godkjent på møtet:

- Lag en linje midt gjennom det aktuelle området.
- Lag dybdeprofiler med 30 meters intervall, vinkelrett på midtlinjen. Hvis området er lite, kan man bruke kortere intervall mellom dybdeprofilene.
- Velg ekkoloddet punkt nærest skjæringspunktet mellom dybdeprofilen og stereokartlagt djupål, på hver side av midtlinjen. Marker på hvilken side av midtlinjen som har det dypeste avlesingspunktet.
- Tell antall dypeste punkt på hver side av midtlinjen. Den kartlagte djupålen er på den siden som har flest antall dypeste punkt.

- v. Der djupålen endres ofte og det er høy tetthet av dybdedata fra ekkolodding, og djupålen er stereokartlagt fra flybilder, bruk de nyeste dataene til å finne djupålen.

For alle ni områdene som ble ekkoloddet sommeren 2024, er det enighet om djupålens forløp, og vil bli foreslått som riksgrensa fram til neste oppgang.

b. Status kartlegging av riksgrensa i nedre del av Tanaelva

Fra flybilder tatt årene 2016-2019 lokaliserte ekspertene områder i den nedre delen av elva der djupålen ser ut til å ha endret seg etter forrige oppgang. 29 av 35 områder ble kartlagt i stereomodeller og 6 av 35 områder ble plukket ut for ekkolodding sommeren 2024. Området vil bli dekt av nye flybilder sommeren 2024, om ikke været hindrer flyfotograferingen. Når flybildene fra 2024 er analysert, kan det bli nye områder der ekkolodding må gjennomføres.

c. Områder som ikke ble befart sist sommer

Fem områder som skulle befares og ett område som skulle ekkoloddes, ble ikke gjennomført sommeren 2023. Dette gjennomføres kommende sommer.

4. Flytting av riksrøys 295B

I det femte møtet mellom delegasjonene ble det bestemt at tiltak måtte settes i verk for å hindre at riksrøys 295B raser ned. Den norske delegasjonen utformet på forhånd et forslag om å flytte riksrøys 295B:

- a. Riksrøysa tas ned. Steiner og hjertestein tas vare på.
- b. Moreneryggen jevnes ut.
- c. Riksrøys 295B bygges opp 4-7 meter øst for dagens plassering, i grenselinja mellom dagens plassering av riksrøys 295B og riksrøys 295C.

Posisjonsnøyaktighet til riksrøysene er innenfor 10 centimeter. Flyttingen av riksrøysa vil bli gjort innenfor den samme nøyaktigheten. Med en posisjonsnøyaktighet innenfor 10 cm vil ikke flyttingen medføre endring i landenes areal.

Den finske delegasjonen sa seg enige i forslaget.

Medlemmer fra den norske delegasjonen og den finske delegasjonen vil delta i arbeidet med å bygge opp riksrøysa på dens nye plassering sommeren 2024.

5. Flyfotografering sommeren 2024

Kontraktsfirma vil forsøke å gjennomføre flyfotograferingen i løpet av kommende sommer. Det er ikke nødvendig med en ny anbudskonkurranse. Kontrakten med Field Group fra 2022 beholdes. Om det ikke blir flyfotografert kommende sommer, vil det ikke bli noe nytt forsøk senere.

6. Sluttdokumentasjonen

a. Grensekartene

Prøvetrykk av to grensekart ble presentert i møtet. Delegasjonene er enige om å redusere antall stedsnavn, og redusere høydetallene for høydekurvene fra hver 10. høydemeter til hver 50. høydemeter for kart i målestokk 1:20 000. Samme intervall for høydetallene brukes for kart i målestokk 1:50 000. Tekstfonten brukt på prøvetrykk av kartblad 24 skal brukes på alle kartbladene.

b. Hoveddokument

Instruks for delegasjonene sier hva hoveddokumentet skal inneholde. Mye av dokumentasjonen fra grenseoppgangen år 2000 kan gjenbrukes.

c. Grensemerkebeskrivelse for riksrøysene

Grensemerkebeskrivelsene holdes innholdesmessig mest mulig lik som ved grenseoppgangen år 2000. Skisser av hjertesteiner erstattes med nye fotografier. Utliggere og retningsrøysen på riksgrensa nevnes i grensemerkebeskrivelsen.

d. Digital riksgrense

Den norske delegasjonen presenterte en digital riksgrense som en del av sluttdokumentasjonen fra den pågående grenseoppgangen mellom Norge og Sverige. Finland og Norge undersøker mer før neste møte for å kunne ta stilling til om det er mulig å ha en felles digital riksgrense som en del av sluttdokumentasjonen fra den pågående grenseoppgangen mellom Norge og Finland.

7. Neste møte i slutten av 2024 og feltinspeksjon

Sluttinspeksjon i felt vil bli gjennomført 16. september 2024 med Ivalo som base.

Neste møte 28. november 2024 i Oslo.

8. Arbeidsplan

Arbeidsplan, vedlegg 2, er oppdatert.

Kort informasjon om plan for feltarbeidet kommende sommer ble gitt. Lederne av delegasjonene vil delta 16. august når ny hjertestein settes i riksrøysa på Halti.

9. Avslutning av møtet

Referat fra delegasjonsmøtet skrives både på norsk og finsk. Signering av referatene vil bli gjort i neste møte.

Johnny Welle avsluttet møtet.

Johnny Welle
Norsk grenseoverkommissær

Pasi Patrikainen
Formann i den finske delegasjonen

Vedlegg 1 til referat fra sjette møte

AGENDA

The sixth meeting of the review of the State boundary between Norway and Finland 2025.

Place: Thon Hotel Kirkenes, Kirkenes

Date: 29 May 2024 at 13:00 – 17:00

10. Opening the meeting (13:00 – 13:10)
11. Minutes from the fifth meeting 14 November (13:10 – 13:25)
12. River Section (13:25 – 14:45)
 - a. Deep water channel (DWC) for the 9 locations echo sounded 2023, proposals from the «experts» of the delegations.
 - b. Status mapping of the State boundary in lower part Tana River.
 - c. Locations we didn't visit last summer.

Coffee break (14:45 – 15:00)

13. Moving bordermarker 295B (15:00 – 15:30)
14. Aerialphotography in summer 2024 (15:30-15:45)
15. Final documents (15:45-16:10)
 - a. Border maps
 - b. Basic documents
 - c. Records of the bordermarkers
 - d. Digital State boundary
16. Next meeting, field inspection and meeting end of the year 2024 (16:10 – 16:35)
17. Tentative plan (16:35-16:50)
18. Conclusion of the meeting (16:50-17:00)

Lunch 29 May 12:00 at Thon Hotel Kirkenes

Dinner 29 May 19:00 at Thon Hotel Kirkenes

Lunch and dinner hosted by Norwegian Mapping Authority.

After the sixth meeting, at Thon Hotel Kirkenes:

18:00-19:00

Harald Sunde tells stories from the Norwegian-Finnish border.

30 May 2024 at 08:30 – 09:30

Meeting with the Norwegian Commissioner for the Norwegian-Russian Border and they tell about the work at the border. The Norwegian and Finnish border commissions tell about the review of the State boundary between Norway and Finland 2025.

- About the review of the State boundary between Norway and Finland
- About the Norwegian Commissioner for the Norwegian-Russian Border and the work at the border
- Bordermarker Treiksrøysa at Krokfjellet
- Maps
- Discussion

Participants:

Pasi Patrikainen, Chairman of the Finnish border commission, National Land Survey of Finland

Matti Sarasmaa, Major General, Finnish Border Guard

Heli Laaksonen, Director for Spatial Data Service, National Land Survey of Finland

Jyrki Lämsä, Head of Topographic Mapping, Northern Finland, National Land Survey of Finland

Johnny Welle, Director General, Norwegian Mapping Authority

Anne Guro Nøkleby, Director for Infrastructure, Norwegian Mapping Authority

Anders Østeraas, Senior Engineer, Norwegian Mapping Authority

Vedlegg 2 til referat fra sjette møte

Arbeidsplan for gjennomføring av det tekniske arbeidet i oppgangen av riksgrensa Norge og Finland 2025

Versjon: 29.05.2024

Oppgaver	Ansvar	Tidspunkt	Status (utført %)
Anbudsprosess for produksjon av ortofotokart og flyfotografering	Norge	Mai 2022	100
Flyfotografering	Firma	Juni, juli, august 2024	0
Feltarbeid, østre avsnitt	Finland	Sommer 2022–2024	Målinger 100 Skjøtsel 60
Første feltinspeksjon av riksgrensa	Norge og Finland	August 2022	100
Kommunikasjonsplan	Norge og Finland	November 2022	100
Instruks for delegasjonene	Norge og Finland	August 2022 August 2023	Finland 100 Norge 100
Tekniske instruks	Norge og Finland	Desember 2022	100
Flybilder og ortofoto levert	Firma	November 2024	
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet ut fra flybilder	Norge og Finland	Vinter 2023–2024	85
Prøveeksemplar av ortofotokart	Firma	November 2023	90
Feltarbeid, vestre avsnitt	Norge	Sommer 2023–2024	30
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet i felt i noen områder av elva	Norge og Finland	Sommer 2023–2024	50
Leveranse av ortofotokart	Firma	Desember 2024	
Sluttinspeksjon av feltarbeidet	Norge og Finland	August, september 2024	
Produksjon av sluttokumentasjon for grenseoppgangen 2025	Norge og Finland	2024, underskrift og overlevering til departementene mars 2025	

3.2.8. Referat fra det sjuende møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

- Vedlegg 1: Agenda
- Vedlegg 2: Arbeidsplan

Referat fra det sjuende møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Sted: Drammensveien 151, Oslo

Dato: 28. november 2024, kl. 8:00 – 11:30

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær	Johnny Welle
	Grensekommissær	Anne Guro Nøkleby
	Sekretær	Anders Østeraas

Fra Finland	Leder i den finske delegasjonen	Pasi Patrikainen
	Generalmajor	Matti Sarasmaa
	Direktør	Heli Laaksonen
	Sjef for topografisk kartlegging	Jyrki Lämsä

1. Åpning av møtet

Johnny Welle åpnet møtet og ønsket den finske delegasjonen velkommen.

Delegasjonene ble enige om å følge den på forhånd forberedte agendaen, vedlegg 1.

2. Referat fra det sjette møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Et forslag til referat fra møtet mellom delegasjonene 29. mai 2024 var på forhånd forberedt for komitedemedlemmene og ble diskutert og signert på møtet av delegasjonslederne.

3. Elveavsnittet av riksgrensa

a. Forslag fra ekspertene i delegasjonene om beliggenheten til djupålen i seks ekkoloddede områder i 2024

Mandat for ekspertenes videre arbeid med kartleggingen av djupålen ble gitt i det fjerde møtet om oppgangen av riksgrensa. Mandat for å finne djupålens forløp fra dybdata produsert med ekkolodding ble gitt i det sjette møtet om oppgangen av riksgrensa.

For alle seks områdene som ble ekkoloddet sommeren 2024, ble det i møtet enighet om djupålens forløp, og vil bli foreslått som riksgrensa fra denne oppgangen.

b. Status for kartlegging av riksgrensa fra flybilder tatt i 2024 i nedre del av Tanaelva

Flyfotografering for nedre del av grensevassdraget ble vellykket gjennomført 22. juli 2024.

Fotogrammetrisk kartlegging av riksgrensa er ferdig for nedre del av Tanaelva. Flybilder tatt i 2024 tjener formålet med kartleggingen svært bra på grunn av lav vannstand og klart vann ved fototidspunktet. I et område som var planlagt for ekkolodding var det ikke mulig å komme til med båt på grunn av lav vannstand. Området ble fotografert med drone og ortofoto ble produsert fra bildene. Ortofotoet ble brukt for kartlegging av djupålen i dette området.

Det er ikke behov for ytterligere ekkolodding sommeren 2025.

c. Områder befart sist sommer

Fem områder som i 2023 ble plukket ut for besøk, ble inspisert sommeren 2024. Resultatene fra inspeksjonene, og forslag til riksgrensas forløp i disse områdene, ble presentert i møtet og omforent.

Den nye riksgrensa er nå definert for hele elveavsnittet.

4. Status fra feltarbeidet

a. Vestre avsnitt

Vedlikehold av riksrøyser, utliggere og retningsrøyser er ferdig. Rydding av 20 km grensegate gjenstår og vil bli gjennomført i juni 2025.

I det sjette møtet om oppgangen av riksgrensa ble det besluttet at riksrøys 295B må flyttes. I august 2024 ble riksrøysa flyttet ca. 7 meter i sydøstlig retning langs riksgrenselinja mellom riksrøysene 295B og 295C.

Riksrøys 303B fikk ny hjertestein i august 2024. Dette er den eneste riksrøysa som får ny hjertestein ved denne oppgangen.

b. Elveavsnittet

Åtte historiske grensemerker langs Tanaelva ble vedlikeholdt av Lantmäteriverket, Finland sommeren 2024.

c. Østre avsnitt

Alt feltarbeid var ferdig ved slutten av uke 37, 2024.

Ved feltinspeksjonen i 2022 observerte delegasjonene en snøscooterbru i grensegata ved Polmak. Brua er fjernet under feltarbeidet.

Det er plassert et norsk trafikkskilt på den finske siden av riksgrensa ved fylkesveg 895 i Polmak og europaveg E45 i Kivilompola. Den norske delegasjonen vil informere Statens vegvesen om plasseringene.

5. Sluttdokumentasjonen

Antall stedsnavn på grensekartene er redusert etter beslutning tatt i det sjette møtet om oppgangen av riksgrensa. Alle de 37 grensekartene kan nå ferdigstilles.

Som en del av arbeidet med sluttdokumentasjonen vil det bli produsert en felles digital riksgrense som en gml-fil. Begge delegasjonene vil diskutere saken med sitt

utenriksdepartement før jul 2024 om den digitale riksgrensa kan være en del av den offisielle sluttdokumentasjonen, og om den kan være i engelsk språk eller om den også må være i både finsk og norsk språk.

Innholdet i sluttdokumentasjonen ble diskutert i møtet, og det vil være egne kapitler som beskriver mandater, arbeidsmetoder og resultatene av de utførte målingene i elveavsnittet.

Sluttdokumentasjonen vil bli produsert i løpet av vinteren og våren 2025. En trykt og innbundet utgave, med stiv perm, av grensekartene skal være ferdig i god tid før sluttinspeksjonen i felt.

Den norske delegasjonen hadde et møte med Utenriksdepartementet i Norge og ble på norsk side enige om endret ferdigstilling av sluttdokumentasjonen fra utgangen av mars 2025 til utgangen av august 2025.

6. Neste møter

a. Feltinspeksjon kombinert med åttende møte om oppgangen av riksgrensa tidlig i juni 2025

Feltinspeksjonen og åttende møte vil bli holdt i Ivalo, Finland 11.–12. juni 2025.

b. Siste møte om oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland 2025

Siste møte vil bli holdt i Helsingfors 27. august 2025.

7. Arbeidsplan

Arbeidsplan, vedlegg 2, er oppdatert.

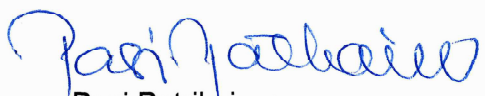
Møte om kommunikasjonsaktiviteter knyttet til avslutningen av grenseoppgangen vil bli holdt i mars eller april 2025.

8. Avslutning av møtet

Referat fra delegasjonsmøtet skrives både på norsk og finsk. Signering av referatene vil bli gjort i neste møte.

Johnny Welle avsluttet møtet.

Johnny Welle
Norsk grenseoverkommissær

Pasi Patrikainen
Formann i den finske delegasjonen

Vedlegg 1 til referat fra sjuende møte

AGENDA

The seventh meeting of the review of the State boundary between Norway and Finland 2025.

Place: Kartverket Oslo, Drammensveien 151, Oslo

Date: 28 November 2024 at 08:00 – 13:00

1. Opening the meeting (08:00 – 08:10)
2. Minutes from the sixth meeting 29 May (08:10 – 08:25)
3. River Section 08:25 – 09:45)
 - a. Deep water channel (DWC) for the 6 locations echo sounded 2024, proposals from the «experts» of the delegations.
 - b. Status mapping of the State boundary in lower part Tana River from 2024 aerial images.
 - c. Locations we visit last summer.

Coffee break (09:45 – 10:00)

4. Status from the fieldwork 2024 (10:00 – 10:30)
 - a. Western section
 - b. River section
 - i. Historical bordermarkers
 - c. Eastern section
5. Final documents (10:30-11:00)
 - a. Border maps
 - b. Digital State boundary
6. Next meetings (11:00 – 11:35)
 - a. Field inspection combined with the eight meeting in early June 2025
 - b. Final meeting, the end of review between Norway and Finland 2025, late August 2025. Where?
7. Tentative plan (11:35-11:50)
 - a. Communications activity about the end of review 2025
8. Conclusion of the meeting (11:50-12:00)

Lunch 28 November 12:15 at Drammensveien 151

Dinner 27 November 19:00 at Scandic Sjølyst

Lunch and dinner hosted by Norwegian Mapping Authority.

Participants:

Pasi Patrikainen, Chairman of the Finnish border commission, National Land Survey of Finland

Matti Sarasmaa, Major General, Finnish Border Guard

Heli Laaksonen, Director for Spatial Data Service, National Land Survey of Finland

Jyrki Lämsä, Head of Topographic Mapping, Northern Finland, National Land Survey of Finland

Johnny Welle, Director General, Norwegian Mapping Authority

Anne Guro Nøkleby, Director for Infrastructure, Norwegian Mapping Authority

Anders Østeraas, Senior Engineer, Norwegian Mapping Authority

Vedlegg 2 til referat fra sjuende møte

Arbeidsplan for gjennomføring av det tekniske arbeidet i oppgangen av riksgrensa Norge og Finland 2025

Versjon: 25.11.2024

Oppgaver	Ansvar	Tidspunkt	Status (utført %)
Anbudsprosess for produksjon av ortofotokart og flyfotografering	Norge	Mai 2022	100
Flyfotografering	Firma	Juli 2024	100
Feltarbeid, østre avsnitt	Finland	Sommer 2022–2024	100
Første feltinspeksjon av riksgrensa	Norge og Finland	August 2022	100
Kommunikasjonsplan	Norge og Finland	November 2022	100
Instruks for delegasjonene	Norge og Finland	August 2022 August 2023	Finland 100 Norge 100
Teknisk instruks	Norge og Finland	Desember 2022	100
Flybilder og ortofoto levert	Firma	November 2024	100
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet ut fra flybilder	Norge og Finland	Vinter 2023–2024 Høst 2024	100
Prøveeksemplar av ortofotokart	Firma	November 2023	90
Feltarbeid, vestre avsnitt	Norge	Sommer 2023–2024 Juni 2025	90
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet i felt i noen områder av elva	Norge og Finland	Sommer 2023–2024	100
Leveranse av ortofotokart	Firma	Desember 2024	
Sluttinspeksjon av feltarbeidet	Norge og Finland	Juni 2025	
Produksjon av sluttdokumentasjon for grenseoppgangen 2025	Norge og Finland	2024–2025, underskrift og overlevering til departementene august 2025	

3.2.9. Referat fra det åttende møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

- Vedlegg 1: Agenda
- Vedlegg 2: Arbeidsplan

Referat fra det åttende møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Sted: Hotel Ivalo, Inari

Dato: 12. juni 2025, kl. 8:00 – 11:00

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær Grensekommissær Sekretær	Johnny Welle Anne Guro Nøkleby Anders Østeraas
Fra Finland	Leder i den finske delegasjonen Brigadegeneral Direktør Sjef for topografisk kartlegging Oberstløytnant	Pasi Patrikainen Mika Rytkönen Heli Laaksonen Jyrki Lämsä Pasi Marttinen

1. Åpning av møtet

Pasi Patrikainen åpnet møtet og ønsket den norske delegasjonen velkommen.

Delegasjonene ble enige om å følge den på forhånd forberedte agendaen, vedlegg 1.

2. Referat fra det sjuende møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Et forslag til referat fra sjuende møtet mellom delegasjonene 28. november 2024 var på forhånd forberedt for komitemedlemmene og ble diskutert og signert på møtet av delegasjonslederne.

3. Elveavsnittet av riksgrensa

I møtet ble kapittel i sluttdokumentasjonen om kartlegging av djupålen diskutert. Kommisjonen ble enige om hovedinnholdet i kapitlet med noen modifikasjoner.

- Legg til et eksempelbilde som viser profiler og målinger.
- Skriv noe om nøyaktigheten til kartleggingen av djupålen.
- Forklar hvorfor elveavsnittet av riksgrensa er lengre enn ved oppgangen 2000.
- Det er to hovedgrunner til arealendringer: Djupålen i elva endres i løpet av årene, og det finnes nå mer nøyaktige metoder for kartlegging.

4. Status fra feltarbeidet 2025

Rydding av grensegata i vestre avsnitt ble fullført i slutten av uke 23. En utligger som tidligere ikke er funnet, ble lokalisert i samme uke, og den står 14 meter fra riksgrenselinja. I tillegg er det fire utligger eller retningsrøyser på det vestre avsnittet som står mer enn en meter fra riksgrenselinja. I møtet ble det bestemt at de må flyttes

til riksgrenselinja. Arbeidet vil bli gjort før sluttmøtet for oppgangen 2025.

5. Grensekart

Eksempel på kartalbum innbundet med stiv perm ble vist i møtet. Kommisjonsmedlemmene er enige om at kvaliteten på kartene er god. Noen av kartbladene er litt mørke og om mulig, justeres disse slik at de blir lysere.

6. Sluttdokumentasjon og digital riksgrense

I tillegg til grensekartene er det framdrift i utarbeidelsen av hovedbok og grensemerkebeskrivelsene. Eksempel av grensemerkebeskrivelsene ble presentert i møte og godkjent av kommisjonsmedlemmene. Utkast til de første sidene og innholdsfortegnelse i hovedboka ble også presentert i møtet. Hovedboka vil bli delt med kommisjonsmedlemmene før sluttmøtet. Det ble også diskutert at hjertesteinen peker i retning østover mot neste riksrøys på grenselinja. Anbefaling til neste oppgang om å legge til denne gode praksisen i teknisk instruks, vil bli skrevet i sluttdokumentasjonen.

Eksempel på digital riksgrense fra grenseoppgangen mellom Norge og Sverige ble presentert i møtet. For øyeblikket er digital riksgrense mellom Norge og Finland under utvikling.

7. Sluttinspeksjon av feltarbeidet

Sluttinspeksjon ble gjennomført onsdag 11. juni 2025. Delegasjonene inspiserte på stedet riksrøysene 343, 343A, 349, 353 og Treriksrøysa på Krokfjellet og hele grensegata på det østre avsnittet. Inspeksjonen ble gjennomført med støtte av helikopter fra Gränsbevakningsväsendet i Finland. Som resultat av inspeksjonen ble grensemerkene og grensegata funnet å være i god stand.

På det vestre avsnittet av riksgrensa har det norske arbeidet blitt observert av medlemmer fra den finske delegasjonen i flere dager under oppgangen.

Grensedelegasjonene anbefaler at reingjerder i framtida bygges minst 2,5 meter fra riksgrenselinja for å lette vedlikeholdet av grensegata. Strømstadtraktaten fra år 1751 inneholder bestemmelse om at grensegaten skal være fri for skog slik at riksgrensa blir mer tydelig og riksrøysene mer synlige, og ved etterfølgende oppganger er dette også tolket til at grensegata skal være fri for byggverk og andre objekter som ikke hører til riksgrensa.

Grensedelegasjonenes konklusjon er at riksgrensa mellom Norge og Finland er merket på en på en rettmessig og entydig måte.

8. Arbeidsplan

Arbeidsplan, vedlegg 2, er oppdatert.

9. Neste møte

Det niende og siste møtet er planlagt gjennomført 26. august 2025 i Oslo, Norge.

10. Avslutning av møtet

Referat fra delegasjonsmøtet skrives både på norsk og finsk. Signering av referatene vil bli gjort i neste møte.

Pasi Patrikainen avsluttet møtet.

Johnny Welle
Norsk grenseoverkommissær

Pasi Patrikainen
Leder i den finske delegasjonen

Vedlegg 1 til referat fra åttende møte

AGENDA

The 8th meeting of the review of the State boundary between Norway and Finland 2025

Place: Hotel Ivalo, Finland

Date: 12 June 2025 at 08:00 – 11:30

1. Opening the meeting	08:00
2. Minutes of the last meeting	08:05
3. River section	08:20
4. Fieldwork 2025	09:00
5. Border maps	09:20
6. Final documentation, Digital border	10:00
7. Final inspection	10:45
8. Tentative plan	11:00
9. Next meeting	11:10
10. Conclusion of the meeting	11:30

Dinner at Hotel Ivalo 11th June 19:00. Hosted by Finnish Border Commission

Participants:

Johnny Welle, Director General, Norwegian Mapping Authority
Anne Guro Nøkleby, Director for Infrastructure, Norwegian Mapping Authority
Anders Østeraas, Senior Engineer, Norwegian Mapping Authority
Pasi Patrikainen, Chairman of the Finnish border commission, National Land Survey of Finland
Mika Rytönen, Brigadier General, Finnish Border Guard
Heli Laaksonen, Director for Spatial Data Service, National Land Survey of Finland
Jyrki Lämsä, Head of Topographic Mapping, Northern Finland, National Land Survey of Finland

Vedlegg 2 til referat fra åttende møte

Arbeidsplan for gjennomføring av det tekniske arbeidet i oppgangen av riksgrensa Norge og Finland 2025

Versjon: 09.06.2025

Oppgaver	Ansvar	Tidspunkt	Status (utført %)
Anbudsprosess for produksjon av ortofotokart og flyfotografering	Norge	Mai 2022	100
Flyfotografering	Firma	Juli 2024	100
Feltarbeid, østre avsnitt	Finland	Sommer 2022–2024	100
Første feltinspeksjon av riksgrensa	Norge og Finland	August 2022	100
Kommunikasjonsplan	Norge og Finland	November 2022	100
Instruks for delegasjonene	Norge og Finland	August 2022 August 2023	Finland 100 Norge 100
Teknisk instruks	Norge og Finland	Desember 2022	100
Flybilder og ortofoto levert	Firma	November 2024	100
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet ut fra flybilder	Norge og Finland	Vinter 2023–2024 Høst 2024	100
Prøveeksemplar av ortofotokart	Firma	November 2023	100
Feltarbeid, vestre avsnitt	Norge	Sommer 2023–2024 Juni 2025	95
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet i felt i noen områder av elva	Norge og Finland	Sommer 2023–2024	100
Leveranse av ortofotokart	Firma	Desember 2024	100
Sluttinspeksjon av feltarbeidet	Norge og Finland	Juni 2025	
Produksjon av sluttokumentasjon for grenseoppgangen 2025	Norge og Finland	2024–2025, underskrift og overlevering til departementene august 2025	60

3.2.10. Referat fra det niende møtet om oppgangen av riksgrens mellom Norge og Finland 2025

- Vedlegg 1: Agenda
- Vedlegg 2: Arbeidsplan

Referat fra det niende møtet om oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland 2025

Sted: Videomøte via Teams

Dato: 15. august 2025, kl. 8:00 – 9:02

Deltakere:

Fra Norge	Grenseoverkommissær	Johnny Welle
	Grensekommissær	Anne Guro Nøkleby
	Sekretær	Anders Østeraas
Fra Finland	Leder i den finske delegasjonen	Pasi Patrikainen
	Direktør	Heli Laaksonen
	Sjef for topografisk kartlegging	Jyrki Lämsä

1. Åpning av møtet

Pasi Patrikainen åpnet møtet og ønsket alle velkommen.

Delegasjonene ble enige om å følge den på forhånd forberedte agendaen, vedlegg 1.

2. Referat fra det åttende møtet om oppgangen av riksgrensen mellom Norge og Finland 2025

Et forslag til referat fra møtet mellom delegasjonene 12. juni 2025 og sluttinspeksjon av feltarbeidet 11. juni 2025 var på forhånd forberedt for komiteemedlemmene og ble diskutert og godkjent i møtet. På grunn av at møtet foregikk via video ble signering organisert slik at Pasi Patrikainen signerte referatet først, for så å bli overbrakt til Johnny Welle for signering.

3. Sluttdokumentasjonen

a. Grenseprotokoll (hovedbind)

Første versjon ble sendt medlemmene i delegasjonene før møtet. I forhold til denne utgaven er det enighet om å legge til tekst om følgende:

1. Prinsipper for grensemerkenes betegnelser
2. Posisjonsbestemmelse av grensemerkene
3. Grenseoppgangen 2025 oppsummert

I tillegg gjøres riksgrensas definisjon (beskrivelse av riksgrensas forløp) om til eget kapittel slik at den blir lettere å finne i dokumentasjonen.

Grenseprotokollen er estimert til å være 90 % ferdig, og den forventes å være fullført innen utgangen av august 2025.

b. Grensemerkeprotokoll

Første versjon var klar til møtet og deler av denne ble vist på møtet. Det er enighet om at slik den fremstår dekker den sitt formål på en god måte.

Korrekturlesing og retting av feil gjenstår. Forventes å være ferdig innen utgangen av august 2025.

c. Grensekartene

Kartalbum ble vist i åttende kommisjonsmøte og er kommentert i referatet fra dette møtet.

d. Digital riksgrense

Digital riksgrense i norsk språk ble vist under møtet. En finskspråklig versjon er under utvikling og det forventes den norskspråklige versjonen vil være klar innen utgangen av august 2025 og at den finskspråklige vil komme deretter.

4. Andre saker

a. Feltarbeidet

I det åttende møtet ble det besluttet at utliggere og retningsrøyser som er funnet å ligge mer enn 1 meter fra riksgrenselinja må flyttes til riksgrenselinja. Dette ble gjennomført 12. og 13. august 2025. Alt feltarbeidet på riksgrensa for grenseoppgangen 2025 er fullført.

b. Video fra grenseoppgangen

Kommunikasjonsenhetene i Kartverket og Lantmäteriverket har i fellesskap produsert en video fra grenseoppgangen 2025 som ble vist under møtet og fikk god respons fra komiteemedlemmene.

c. Bytte av ansvarsavsnitt for skjøtsel etter grenseoppgangen 2025

Når det gjelder skjøtsel av riksgrensa foreslår delegasjonene at bytte av avsnitt skjer 1. januar 2026.

d. Signering av grenseprotokoll

Det ikke er mulig å samle delegasjonene til et felles fysisk møte før grenseoppgangen skal være avsluttet innen utgangen av august 2025. Signering av grenseprotokollen i sluttdokumentasjonen fra oppgangen 2025 er derfor organisert slik at felles signering fra Pasi Patrikainen og Johnny Welle foreligger 22. august 2025.

5. Arbeidsplan

Arbeidsplan, vedlegg 2, er oppdatert.

6. Avslutning av møtet

Referat fra delegasjonsmøtet skrives både på norsk og finsk. Delegasjonene er enige om referatet ikke signeres av delegasjonslederne.

Møtet er det siste i oppgangen av riksgrensa mellom Norge og Finland 2025. Pasi Patrikainen og Johnny Welle avsluttet møtet i felleskap med å takke for et svært godt samarbeide og uttrykte stor takknemlighet til alle som arbeidet i felt og med andre oppgaver knyttet til oppgangen av riksgrensa.

Vedlegg 1 til referat fra niende møte

AGENDA

The 9th meeting of the review of the State boundary between Norway and Finland 2025

Place: Video meeting

Date: 15 August 2025 at 08:00 – 10:00

1. Opening of the meeting
2. Minutes of the last meeting
3. Final documentation
4. Other issues
5. Tentative plan
6. Conclusion of the meeting

Participants:

Johnny Welle, Director General, Norwegian Mapping Authority
Anne Guro Nøkleby, Director for Infrastructure, Norwegian Mapping Authority
Anders Østeraas, Senior Engineer, Norwegian Mapping Authority
Pasi Patrikainen, Chairman of the Finnish border commission, National Land Survey of Finland
Mika Rytkönen, Brigadier General, Finnish Border Guard
Heli Laaksonen, Director for Spatial Data Service, National Land Survey of Finland
Jyrki Lämsä, Head of Topographic Mapping, Northern Finland, National Land Survey of Finland

Vedlegg 2 til referat fra niende møte

Arbeidsplan for gjennomføring av det tekniske arbeidet i oppgangen av riksgrensa Norge og Finland 2025

Versjon: 15.08.2025

Oppgaver	Ansvar	Tidspunkt	Status (utført %)
Anbudsprosess for produksjon av ortofotokart og flyfotografering	Norge	Mai 2022	100
Flyfotografering	Firma	Juli 2024	100
Feltarbeid, østre avsnitt	Finland	Sommer 2022–2024	100
Første feltinspeksjon av riksgrensa	Norge og Finland	August 2022	100
Kommunikasjonsplan	Norge og Finland	November 2022	100
Instruks for delegasjonene	Norge og Finland	August 2022 August 2023	Finland 100 Norge 100
Teknisk instruks	Norge og Finland	Desember 2022	100
Flybilder og ortofoto levert	Firma	November 2024	100
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet ut fra flybilder	Norge og Finland	Vinter 2023–2024 Høst 2024	100
Prøveeksemplar av ortofotokart	Firma	November 2023	100
Feltarbeid, vestre avsnitt	Norge	Sommer 2023–2024 Juni 2025	100
Kartlegging av djupålen i elveavsnittet i felt i noen områder av elva	Norge og Finland	Sommer 2023–2024	100
Leveranse av ortofotokart	Firma	Desember 2024	100
Sluttinspeksjon av feltarbeidet	Norge og Finland	Juni 2025	100
Produksjon av sluttdokumentasjon for grenseoppgangen 2025	Norge og Finland	2024–2025, underskrift og overlevering til departementene august 2025	90

3.3. Feltarbeid og dokumentasjon - Grenseoppgangen 2025

3.3.1. Målsetting og grunnlagsmaterieil

Målsettingen for grenseoppgangen ble formulert i instruksen for grensedelegasjonene. Der sies det blant annet at grensas forløp i marka skal fastslås, og den skal være merket og definert på en entydig måte. Med bakgrunn i målsettingen ble grensedelegasjonene enige om at hovedmålene for grenseoppgangen 2025 var tydeliggjøring av grensas forløp i terrenget, å definere grensa og tilhørende punkter, få koordinatbestemt grenseobjekter i et felles UTM Euref89 koordinat-system, å dokumentere hele grensa med ortofotokart fra eksisterende flybilder fra 2019–2023 og å gjennomføre ny flyfotografering i nedre del av Tanaelva.

Som grunnlagsmateriale for oppgangen hadde man dokumentasjonen fra forrige oppgang i 2000, bestående av grenseprotokoll, grensemerkeprotokoll og grensekart langs hele riksgrensa.

I instruksen for oppgangen sies at grensegatens bredde skal være 5 meter, det vil si 2,5 m på hver side av grenselinja.

3.3.2. Kartlegging

Fra grenseområda var tilgjengelig flybilder fra finsk og norsk flyfotografering i 2019–2021 og 2023. I den nedre delen av Tanavassdraget ble det gjennomført ny flyfotografering i juli 2024. Ut fra dette materialet ble det bestemt å lage ortofotokart i målestokken 1:50 000 i områda der riksgrensa går over land og i målestokken 1:20 000 i området der riksgrensa følger Tanavassdraget. En plan for flyfotograferinga ble laget i fellesskap. Etablering av passpunkt til flyfotograferingen og koordinatbestemmelse av disse ble gjennomført av et norsk flyfotograferingsfirma. Det norske firmaet hadde planlagt å utføre flyfotograferinga alt i 2022, men på grunn av dårlige værforhold ble arbeidet etter hvert utsatt til 2024.

Som planlagt ble produksjon av ortofotokart utført i Norge av et firma vinteren 2024–2025. Kartene viser i tillegg til ortofotobildene stedsnavn, høydekurver, riksgrense, riksrøyser og utliggere. Kartene har også opplysninger om koordinater for rutenettet, indeksskart som viser inndelingen av grensekartene, medlemmene i grensedelegasjonene ved avslutningen av oppgangen og overskriftsopplysninger. Det er i alt 14 kart som dekker riksgrensa over land og 23 kartblad som dekker Tanavassdraget. Grensekartene er framstilt både som digitale kart og som vanlige papirkart.

3.3.3. Feltarbeid

Feltarbeidet ble delt mellom landene slik at:

- Norge organiserte og utførte arbeidet fra Treriksrøysa i Golddajávri/Koltajärvi, hvor Norges, Finlands og Sveriges grenser støter sammen, til øvre del av Tanavassdraget ved riksrøys 342A.
- Finland organiserte og utførte arbeidet på strekningen fra Tanaelva (riksrøys 343) til Treriksrøysa på Krokfjellet/Muotkavaara hvor Norges, Finlands og Russlands grenser støter sammen.
- Arbeidet i Tanavassdraget, fra riksrøys 342A til riksrøys 343, ble organisert og utført i fellesskap.

I august 2022 ble det utført en felles inspeksjon i terrenget langs hele riksgrensa. Et helikopter fra det finske Gränsbevakningsväsendet ble brukt under inspeksjonen. Ut fra observasjoner gjort under inspeksjonen ble det utarbeidet en plan for gjennomføring av feltarbeidet under grenseoppgangen.

Norges del av markarbeidet ble utført av personell fra Statens kartverk. Til person- og varetransport ble det i hovedsak brukt helikopter. Finlands del av arbeidet med å rydde grensegata, sette i stand og male grensemerker ble utført av personell fra Gränsbevakningsväsendet. Oppmålingsarbeidet ble utført av personell fra Lantmäteriverket. Også her ble helikopter brukt til transport. Også i de øvre elveløpene av Tanavassdraget ble det brukt helikopter i tolkningsarbeidet. I de midtre og nedre delene av elveløpet ble båt brukt i arbeidet med ekkolodding.

Ved grenseoppgangen 2025 ble det ikke bygd nye riksrøyser. Riksrøys 295B ble flytta langs grensa ca. 7,3 meter vekk fra vegen mellom Skibotn og Kilpisjärvi. Riksrøys 303B fikk nedsatt en ny hjertestein til erstatning for den gamle, som var blitt kløyvd. År 1982 ble riksrøys 345A, på østsida av Polmakvatnet, flytta, og den fikk nummeret 345Aa. Grensekommisjonene i 2000 bestemte at det opphavlige nummeret 345A skulle brukes for riksrøysa.

Etter grenseoppgangen 2025 er gjennomsnittlig avstand mellom riksrøysene 2,1 km.

Oversikt over riksrøyser på grensa Norge – Finland:

Bygd år/ Avsnitt	1764/66	1826/27	1846	1871	1896/97	1925	1950	1975/76	2000	2025	Til sammen
Treriksrøysa Golddajávri til 342A	49	-	-	-	14	28	45	5	-	0	141
343 til Treriksrøysa Muotkevárri	6	5	6	-	22	8	9	11	1	0	68
Til sammen	55	5	6	-	36	36	54	16	1	0	209

3.3.4. Posisjonsbestemmelse av grensemerkene

I forbindelse med grenseoppgangen Norge – Finland 2000, ble det bestemt at alle offisielle koordinater på bolter og røyser skulle bringes over til nytt geodetisk datum EUREF89. Ved grenseoppgang 1975-76 ble alle røysene geodetisk bestemt, men en analyse av disse målingene og beregningene gav som resultat at en overgang til det nye systemet ved bare bruk av transformasjon ikke kunne anbefales. Det ble derfor besluttet å supplere med GPS-målinger ved grenseoppgangen 2000.

Innmålingen og beregningen av koordinatene ved grenseoppgangen 2000 ble utført i to faser ved å kombinere de nye GPS-målingene og dels bruke et utvalg av målingene fra grenseoppgangen 1975-76.

Målingene og etterfølgende beregninger ble utført i henhold til de prinsipper og metoder som ble brukt ved Lantmäteriverket og Statens kartverk sine geodetiske stamnettpunktmålinger.

Ved grenseoppgangen 2025 gjøres ingen endringer av grunnrisskoordinatene til riksrøysene og sikringsboltene og beholdes som dokumentert fra grenseoppgangen 2000. Et unntak gjøres for riksrøys 295B som ble flyttet og ble koordinatbestemt i EUREF89 UTM 35 ved feltmåling med GNSS og nettverks-RTK måling i henhold til de prinsipper og metoder som nå brukes ved eiendomsmåling i Norge.

Ved grenseoppgangen 2000 ble høydene for riksrøysene og sikringsboltene oppgitt i det finske høydesystemet N60 og det norske høydesystemet NN1954. Disse høydesystemene er senere byttet ut med nye til N2000 i Finland og NN2000 i Norge. I vestre avsnitt, fra og med riksrøys 294 til og med riksrøys 342A, er ved grenseoppgangen 2025 høydene transformert fra N60 til N2000 av Lantmäteriverket. I østre avsnitt, fra og med riksrøys 343 til og med riksrøys 353Ma, er det av Geodesidivisjonen, Statens kartverk i 2018 kjørt ny høydeberegning i NN2000 som er oppgitt i dokumentasjonen fra grenseoppgangen 2025. NN2000 og N2000 kan til dette formålet regnes som like.

Ved grenseoppgangen 2025 er utliggere, retningsrøyser og finske grense-skilt hovedsakelig posisjonsbestemt med satellittbasert feltmåling gjennom GNSS og nettverks-RTK. Til en viss grad har også etterprosessert GNSS-måling forekommet, som statisk beregning. GNSS-målinger med PPP (Precise Point Positioning) er også brukt i områder uten mobiltelefondekning. Målinger som er utført i sanntid er enkelt innmåling uten tidsforskyvning.

Finske skilt står vanligvis utenfor grensegata på finsk side og er satt opp av Gränsbevakningsväsendet. Det er kun de skiltene som er funnet ved

grenseoppgangen 2025 som er posisjonsbestemt. Koordinater og mer dokumentasjon om disse finnes i den digitale riksgrensa.

Et fåtall av retningsrøysene er posisjonsbestemt med utmål fra nærmeste posisjonsbestemte riksrøys. Dette gjelder retningsrøysene til riksrøysene 303A, 306B, 308C, 309A, 310, 329A, 333 og 339 der avstanden fra riksrøysa til retningsrøysa er horisontalt målt med målbånd (ingen avstander over 42 meter) og koordinatene beregnet ut fra disse målte avstandene langs riksgrenselinja.

For skiltene 300Bs, 305As, 316s, 322s og 334As, som er satt opp på finsk side av finske Gränsbevakningsväsendet, er koordinatene registrert med en nøyaktighet opp til +/- 5 meter.

Treriksrøysa mellom Norge, Finland og Sverige er posisjonsbestemt i grenseoppgangen 2020 – 2024 mellom Norge og Sverige og grunnrisskoordinatene er ved grenseoppgangen 2025 mellom Norge og Finland transformert fra EUREF89 UTM33 til EUREF89 UTM35. Høyden er oppgitt i det svenske høydesystemet RH2000 som kan regnes å være lik NN2000 og N2000 ved bruk til riksgrenseformål.

Treriksrøysa mellom Norge, Finland og Russland er koordinatbestemt i 2009 i forbindelse med grenseoppgang mellom Finland og Russland, se punkt 1.8.

3.3.5. Prinsipper for grensemerkens betegnelser

Riksrøysene som ble satt opp ved de første grenseoppgangene i 1764 – 1766 og 1826 fikk nummer som betegnelse, fra 294 til 353. Ved senere grenseoppganger er det satt opp nye riksrøyser for å tydeliggjøre riksgrensa og det ble besluttet at nye riksrøyser skulle få betegnelser som passet inn med eksisterende riksrøyser gjennom at bokstavene A, B, C og så videre med versaler ble føyd til nummeret for foregående riksrøys (for eksempel 294A, 294B og 294C).

Senere ble det bygd nye riksrøyser mellom riksrøyser med bare nummer, og riksrøyser med nummer og versaler. Disse fikk lagt til små bokstaver (a, b, c og så videre) til betegnelsen for foregående riksrøys (for eksempel 306a, 307a og 347a). Der nye riksrøyser ble satt opp mellom riksrøyser med nummer og versaler ble samme prinsipp brukt (for eksempel 353Ea, 353Ha og 353Ia).

Treriksrøysene er unummererte, og ble kort og godt betegnet Treriksrøysa med stedsnavn lagt til for å skille dem fra hverandre (vi har kun to, Treriksrøysa Golddajávri mellom Norge, Sverige og Finland, og Treriksrøysa Krokfjellet/Muotkevárri mellom Norge, Finland og Russland).

Om ei riksrøys tas bort, eller om ei ny oppføres, så skal betegnelsene for etterfølgende riksrøyser alltid være uendret. Eventuelt borttatte riksrøysers betegnelser skal hensyntas ved betegnelsen av nye riksrøyser. Det betyr at betegnelsene for borttatte riksrøyser ikke skal gjenbrukes for nye riksrøyser.

Utliggere har først ved senere grenseopp ganger fått betegnelse ved at liten bokstav u er lagt til betegnelsen for foregående riksrøys, og hvis det er flere utliggere mellom to riksrøys er legges tall fra 1 og oppover til u der 1 er nærmest foregående riksrøys (for eksempel 294u, 294Fu1 og 294Fu2). Ved grenseopp gangen 2025 har også retningsrøys, sikringsbolter og skilt fått betegnelse. Prinsippet for å betegne disse bygger på betegnelsene i det etablerte systemet for riksrøysene, ved at bokstavene rw og re tilføyes for retningsrøysene (rw = retningsrøys vest, re = retningsrøys øst). Tilsvarende sbs og sbn for sikringsbolter (sbs = sikringsbolt Suomi, sbn = sikringsbolt Norge). For skilt legges til en s i betegnelsene for foregående riksrøys, samt et tall hvis det er flere skilt (for eksempel 294rw, 294re, 294sbs, 294sbn og 342As1).

3.3.6. Riksgrensas definisjon

Riksrøys	Utligger	Beskrivelse
Treriksrøysa		Treriksrøysa Norge – Finland - Sverige
		Rett linje Treriksrøysa – Rr 294
294		
	294u	Rett linje Rr 294 – Rr 294A
294A		
	294Au	Rett linje Rr 294A – Rr 294B
294B		
	294Bu	Rett linje Rr 294B – Rr 294C
294C		
	294Cu	Rett linje Rr 294C – Rr 294D
294D		
		Rett linje Rr 294D – Rr 294E
294E		
		Rett linje Rr 294E – Rr 294F
294F		
	294Fu1 294Fu2 294Fu3	Rett linje Rr 294F – Rr 294G
294G		
		Rett linje Rr 294G – Rr 294H
294H		
	294Hu	Rett linje Rr 294H – Rr 295. Rr 295 ligger på toppen av Bossovárri
295		
		Rett linje Rr 295 – Rr 295A
295A		
	295Au1 295Au2	Rett linje Rr 295A – Rr 295B. Rr 295B ligger ved mellomriksveien Skibotn - Kilpisjärvi

295B		
	295Bu	Rett linje Rr 295B – Rr 295C
295C		
		Rett linje Rr 295C – Rr 295D. Rr 295D er bygd på en stor stein
295D		
		Rett linje Rr 295D – Rr 296
296		
		Rett linje Rr 296 – Rr 296A
296A		
		Rett linje Rr 296A – Rr 296B
296B		
		Rett linje Rr 296B – Rr 297. Riksrøys 297 ligger på toppen av Muvravárri
297		
		Rett linje Rr 297 – Rr 297A
297A		
		Rett linje Rr 297A – Rr 298
298		
		Rett linje Rr 298 – Rr 299
299		
		Rett linje Rr 299 – Rr 300
300		
		Rett linje Rr 300 – Rr 300A
300A		
		Rett linje Rr 300A – Rr 300B
300B		
		Rett linje Rr 300B – Rr 301
301		
		Rett linje Rr 301 – Rr 301A
301A		
		Rett linje Rr 301A – Rr 301B
301B		
		Rett linje Rr 301B – Rr 302
302		
		Rett linje Rr 302 – Rr 302A
302A		
		Rett linje Rr 302A – Rr 302B
302B		
		Rett linje Rr 302B – Rr 303
303		
		Rett linje Rr 303 – Rr 303A
303A		
		Rett linje Rr 303A – Rr 303B
303B		
		Rett linje Rr 303B – Rr 304

304		
		Rett linje Rr 304 – Rr 304A
304A		
		Rett linje Rr 304A – Rr 305
305		
		Rett linje Rr 305 – Rr 305A
305A		
		Rett linje Rr 305A – Rr 305B
305B		
	305Bu	Rett linje Rr 305B – Rr 305C
305C		
		Rett linje Rr 305C – Rr 306
306		
		Rett linje Rr 306 – Rr 306a
306a		
		Rett linje Rr 306a – Rr 306A
306A		
		Rett linje Rr 306A – Rr 306B
306B		
		Rett linje Rr 306B – Rr 307
307		
		Rett linje Rr 307 – Rr 307a
307a		
		Rett linje Rr 307a – Rr 307A
307A		
		Rett linje Rr 307A – Rr 307B
307B		
		Rett linje Rr 307B – Rr 308
308		
	308u	Rett linje Rr 308 – Rr 308A
308A		
	308Au	Rett linje Rr 308A – Rr 308B
308B		
		Rett linje Rr 308B – Rr 308C
308C		
		Rett linje Rr 308C – Rr 309
309		
		Rett linje Rr 309 – Rr 309A
309A		
	309Au	Rett linje Rr 309A – Rr 309B
309B		
		Rett linje Rr 309B – Rr 309C
309C		
		Rett linje Rr 309C – Rr 310
310		
		Rett linje Rr 310 – Rr 310A

310A		
		Rett linje Rr 310A – Rr 311. Rr 311 er en stor 4 m lang stein med inskripsjoner på begge sidene
311		
		Rett linje Rr 311 – Rr 311A
311A		
		Rett linje Rr 311A – Rr 312
312		
		Rett linje Rr 312 – Rr 313. Rr 313 er en stor jordfast stein med inskripsjon øverst på hver side av innhugd midtlinje
313		
		Rett linje Rr 313 – Rr 313A. Rr 313A står 10 m sør for kjerrevegen Hirvasvuopio – Goahteluoppal
313A		
	313Au	Rett linje Rr 313A – Rr 314
314		
		Rett linje Rr 314 – Rr 314A
314A		
		Rett linje Rr 314A – Rr 315
315		
	315u	Rett linje Rr 315 – Rr 315A
315A		
		Rett linje Rr 315A – Rr 316
316		
		Rett linje Rr 316 – Rr 316A
316A		
		Rett linje Rr 316A – Rr 316B
316B		
		Rett linje Rr 316B – Rr 317
317		
		Rett linje Rr 317 – Rr 317A
317A		
		Rett linje Rr 317A – Rr 318
318		
		Rett linje Rr 318 – Rr 318A
318A		
		Rett linje Rr 318A – Rr 319
319		
		Rett linje Rr 319 – Rr 319A
319A		
		Rett linje Rr 319A – Rr 319B
319B		
		Rett linje Rr 319B – Rr 319C
319C		
		Rett linje Rr 319C – Rr 319D

319D		
		Rett linje Rr 319D – Rr 319E
319E		
		Rett linje Rr 319E – Rr 320
320		
	320u	Rett linje Rr 320 – Rr 320A
320A		
		Rett linje Rr 320A – Rr 320B
320B		
		Rett linje Rr 320B – Rr 320C
320C		
		Rett linje Rr 320C – Rr 321
321		
		Rett linje Rr 321 – Rr 321A
321A		
	321Au	Rett linje Rr 321A – Rr 321B
321B		
		Rett linje Rr 321B – Rr 321C
321C		
	321Cu	Rett linje Rr 321C – Rr 322
322		
		Rett linje Rr 322 – Rr 322A
322A		
	322Au	Rett linje Rr 322A – Rr 322B
322B		
		Rett linje Rr 322B – Rr 322C
322C		
		Rett linje Rr 322C – Rr 322D. Rr 322D ligg ved veien mellom Guovdageaidnu og Enontekiö
322D		
		Rett linje Rr 322D – Rr 322E
322E		
		Rett linje Rr 322E – Rr 323
323		
		Rett linje Rr 323 – Rr 323A
323A		
		Rett linje Rr 323A – Rr 324
324		
		Rett linje Rr 324 – Rr 324A
324A		
		Rett linje Rr 324A – Rr 324B
324B		
		Rett linje Rr 324B – Rr 325
325		
		Rett linje Rr 325 – Rr 326
326		

		Rett linje Rr 326 – Rr 326A
326A		
		Rett linje Rr 326A – Rr 326B
326B		
		Rett linje Rr 326B – Rr 327
327		
		Rett linje Rr 327 – Rr 327A
327A		
		Rett linje Rr 327A – Rr 328
328		
	328u	Rett linje Rr 328 – Rr 328A
328A		
		Rett linje Rr 328A – Rr 329
329		
	329u	Rett linje Rr 329 – Rr 329A
329A		
	329Au	Rett linje Rr 329A – Rr 330
330		
		Rett linje Rr 330 – Rr 331
331		
		Rett linje Rr 331 – Rr 332
332		
		Rett linje Rr 332 – Rr 332A
332A		
		Rett linje Rr 332A – Rr 332B
332B		
		Rett linje Rr 332B – Rr 333
333		
		Rett linje Rr 333 – Rr 333A
333A		
		Rett linje Rr 333A – Rr 334
334		
	334u1 334u2	Rett linje Rr 334 – Rr 334A
334A		
	334Au1 334Au2	Rett linje Rr 334A – Rr 335
335		
	335u	Rett linje Rr 335 – Rr 335A
335A		
		Rett linje Rr 335A – Rr 335B
335B		
		Rett linje Rr 335B – Rr 335C
335C		
		Rett linje Rr 335C – Rr 336
336		

	336u	Rett linje Rr 336 – Rr 336A
336A		
		Rett linje Rr 336A – Rr 336B
336B		
		Rett linje Rr 336B – Rr 336C
336C		
		Rett linje Rr 336C – Rr 337
337		
	337u1 337u2	Rett linje Rr 337 – Rr 337A
337A		
		Rett linje Rr 337A – Rr 337B
337B		
	337Bu1 337Bu2	Rett linje Rr 337B – Rr 338
338		
		Rett linje Rr 338 – Rr 339
339		
		Rett linje Rr 339 – Rr 339A
339A		
		Rett linje Rr 339A – Rr 339B
339B		
	339Bu	Rett linje Rr 339B – Rr 339C
339C		
		Rett linje Rr 339C – Rr 339D
339D		
		Rett linje Rr 339D – Rr 340
340		
		Rett linje Rr 340 – Rr 341
341		
		Rett linje Rr 341 – Rr 341A
341A		
		Rett linje Rr 341A – Rr 341B
341B		
		Rett linje Rr 341B – Rr 342
342		
	342u	Rett linje Rr 342 – Rr 342A
342A		
		I forlengelsen av rettlinja 342 – 342A går grensa til bekken Rádjajohka og følger djupålen etter denne bekken og følgende vassdrag Skiehččanjohka, Anárjohka og Deatnu/Tana til skjæring mellom djupålen og forlengelsen av rettlinja Rr343 – Rr343A, og deretter langs denne til Rr 343.
343		
		Rett linje Rr 343 – Rr 343A

343A		
	343Au	Rett linje Rr 343A – Rr 343B
343B		
		Rett linje Rr 343B – Rr 343C
343C		
		Rett linje Rr 343C – Rr 344
344		
		Rett linje Rr 344 – Rr 344A
344A		
	344Au1 344Au2	Rett linje Rr 344A – Rr 345
345		
		Rett linje Rr 345 – Rr 345A
345A		
		Rett linje Rr 345A – Rr 345B
345B		
		Rett linje Rr 345B – Rr 346
346		
		Rett linje Rr 346 – Rr 346A
346A		
		Rett linje Rr 346A – Rr 346B
346B		
		Rett linje Rr 346B – Rr 347
347		
		Rett linje Rr 347 – Rr 347a
347a		
		Rett linje Rr 347a – Rr 347A
347A		
		Rett linje Rr 347A – Rr 348
348		
		Rett linje Rr 348 – Rr 348A
348A		
	348Au	Rett linje Rr 348A – Rr 349
349		
	349u	Rett linje Rr 349 – Rr 349A
349A		
		Rett linje Rr 349A – Rr 350
350		
		Rett linje Rr 350 – Rr 350A
350A		
		Rett linje Rr 350A – Rr 350B
350B		
		Rett linje Rr 350B – Rr 350C
350C		
	350Cu	Rett linje Rr 350C – Rr 350D
350D		

		Rett linje Rr 350D – Rr 350E
350E		
	350Eu	Rett linje Rr 350E – Rr 350F
350F		
		Rett linje Rr 350F – Rr 350Fa
350Fa		
		Rett linje Rr 350Fa – Rr 350G
350G		
		Rett linje Rr 350G – Rr 350Ga
350Ga		
		Rett linje Rr 350Ga – Rr 350H
350H		
		Rett linje Rr 350H – Rr 350I
350I		
		Rett linje Rr 350I – Rr 350J
350J		
	350Ju	Rett linje Rr 350J – Rr 350K
350K		
		Rett linje Rr 350K – Rr 351
351		
		Rett linje Rr 351 – Rr 351A. Rr 351A står ved veien mellom Neiden og Näätämo
351A		
		Rett linje Rr 351A – Rr 351B
351B		
		Rett linje Rr 351B – Rr 352
352		
		Rett linje Rr 352 – Rr 352A
352A		
		Rett linje Rr 352A – Rr 352B
352B		
		Rett linje Rr 352B – Rr 352C
352C		
		Rett linje Rr 352C – Rr 352D
352D		
		Rett linje Rr 352D – Rr 352E
352E		
	352Eu	Rett linje Rr 352E – Rr 352F
352F		
		Rett linje Rr 352F – 3 Rr 52G
352G		
		Rett linje Rr 352G – Rr 352H
352H		
		Rett linje Rr 352H – Rr 352I
352I		
		Rett linje Rr 352I – Rr 352J

352J		
		Rett linje Rr 352J – Rr 353
353		
		Rett linje Rr 353 – Rr 353A. Rr 353A er en stor steinblokk. Grensebolt satt ned i steinblokken
353A		
		Rett linje Rr 353A – Rr 353B
353B		
		Rett linje Rr 353B – Rr 353C
353C		
		Rett linje Rr 353C – Rr 353D
353D		
		Rett linje Rr 353D – Rr 353E
353E		
	353Eu	Rett linje Rr 353E – Rr 353Ea
353Ea		
	353Eau	Rett linje Rr 353Ea – Rr 353F
353F		
		Rett linje Rr 353F – Rr 353G
353G		
		Rett linje Rr 353G – Rr 353H
353H		
		Rett linje Rr 353H – Rr 353Ha
353Ha		
		Rett linje Rr 353Ha – Rr 353I
353I		
		Rett linje Rr 353I – Rr 353Ia
353Ia		
		Rett linje Rr 353Ia – Rr 353J
353J		
		Rett linje Rr 353J – Rr 353Ja
353Ja		
		Rett linje Rr 353Ja – Rr 353K
353K		
		Rett linje Rr 353K – Rr 353L
353L		
		Rett linje Rr 353L – Rr 353La
353La		
		Rett linje Rr 353La – Rr 353M
353M		
		Rett linje Rr 353M – Rr 353Ma
353Ma		
	353Mau	Rett linje Rr 353Ma – Treriksøysa
Treriksøysa		Treriksøysa Norge - Finland - Russland

3.3.7. Riksgrensa i Tanavassdraget

I felles instruks for grenseoppgangen mellom Finland og Norge 2025, utarbeidd vinteren 2022 og senere godkjent av utenriksdepartementa i begge land, sier punkt 2 – Grensas forløp og merking, blant anna:

«I Tanaelva og dens bielver (Tanavassdraget) skal grensen følge djupålen i strømmende elv og midtlinja i de sjøer som elven danner, unntatt i de tilfeller hvor annen avtale treffes under grenseoppgangen av den norske og finske grensedelegasjon. Der det kan være tvil om djupålens forløp, og hvor tvilen antas å ha betydning, skal djupålen søkes fastlagt ved lodding».

«Selv om djupålsprinsippet generelt skal legges til grunn for grensens forløp i Tanavassdraget, bør prinsippet ikke strengt følges i tilfeller hvor ubetydelige endringer i djupålens leie vil få uforholdsmessig store økonomiske og praktiske konsekvenser. I slike tilfeller presenterer grenseoverkommisjonen saken for Utenriksdepartementet.»

Grensedelegasjonene bestemte i starten av grenseoppgangen å bruke eksisterende flybilder fra åra 2020–2021 til å kartlegge djupålen fra grensemerke 342A til Barta ved Tanaelva (Dálvadas på finsk side). Mellom Barta–Polmak (på finsk side Dálvadas–Nuorgam) ble det bestemt at nye flybilder skulle tas, dette ble utført i juli 2024. Vintrene 2022 og 2023 ble djupålen kartlagt fotogrammetrisk både i Norge og i Finland, og fra denne kartleggingen danna ekspertene i grensedelegasjonene et felles forløp til den nye djupålen i den øvre og midtre delen av Tanavassdraget. I den nedre delen av Tanaelva ble den endelige kartlegginga av djupålen gjort høsten 2024 fra de nyeste flybildene på samme måten som i andre deler av grensevassdraget.

Ekkolodding ble gjort sommeren 2023 og 2024 i til sammen 15 områder i løpet av fem dager mellom Basevuovdi (Angeli på finsk side) og Polmak (Nuorgam på finsk side). Områdene for ekkolodding ble valgt ut da djupålens plassering ikke kunne fastslås i forbindelse med fotogrammetrisk kartlegging da denne resulterte i flere alternative forløp i de aktuelle områdene. Vinteren 2024 brukte man flybilder over den nedre delen av Tanaelva fra årene 2016–2018 til å finne områder med behov for ekkolodding. I tillegg til de 15 ekkolodda områdene, ble det sommeren 2024 brukt dronebilder til å bestemme djupålens plassering i et område da vannstanden var for lav til å ferdes med båt.

I den øvre delen av vassdraget fra grensemerke 342A følger grensa små elver (Rajajoki, Rádajohka) som bukter seg kraftig, og langs elvebreddene vokser det også skog. Grensedelegasjonene bestemte at vegetasjon langs bekker ikke skal ryddes. Dette ble også bestemt ved den forrige grenseoppgangen. Spesielt om vinteren klargjør vegetasjonen forløpet til grensa. Grensedelegasjonene bestemte at den delen av riksgrensa som Rádajohka utgjør, blir kartlagt med elvas midtlinje, og for å definere den

bruker man flybilder i tillegg til eksisterende laserskanningsdata. Når grensa i elva har blitt om lag en kilometer lengre jamført med lengda på grensa ved grenseoppgangen i år 2000, skyldes det hovedsakelig at grunnlagsmaterialet for kartlegging er av bedre kvalitet i området der grensa går i elva Rádjajohka. I den øvre delen av Tanavassdraget ble djupålens forløp avklart på stedet i fem områder.

Ut fra instruks for grensedelegasjonene følger grensa midtlinja i de sjøer som elva danner. I disse områdene har ikke riksgrensa endret seg ved grenseoppgangen i 2025 sammenlignet med grenseoppgangen i år 2000.

På hele den strekningen som riksgrensa følger elva er det små endringer i plasseringa av djupålen over en samlet lengde på om lag 80 kilometer. Dette skyldes endringer i elvestrømmen gjennom tiden, og at de tekniske metodene har utviklet seg i løpet av 25 år. Som eksempel kan nevnes bedre kvalitet på flybilder, laserskanningsdata og ekkolodding. Endringene av riksgrensa har lite å si for landarealet i hvert av landene.

Ved riksrøys 342A og ved 343 står det skilt som viser at riksgrensa går fra land til elv og retningen den følger elva. Utformingen av skilta (størrelse 40 x 80 cm) er som vist på bildet under.

Bilde 3.1: Skilt ved riksrøys 343. Skiltet ved riksrøys 342A har samme utforming.

Bilde 3.2: Baksiden av skilt ved riksrøys 343. Skiltet ved riksrøys 342A har samme utforming.

Det ble ikke utarbeidet noen liste for holmer og sandbanker i vassdraget. Grensedelegasjonene er av den oppfatning at riksgrensas forløp er entydig bestemt gjennom koordinatbestemte punkt og ortofotokart i et felles koordinatsystem.

Grensedelegasjonene konstaterer at djupålen i Tanavassdraget stadig endrer seg litt i enkelte områder. Den foreslåtte riksgrensa er basert på forløpet til djupålen slik den er kartlagt fra flybilder tatt i 2020–2024 og ekkolodding utført under grenseoppgangen. Nøyaktigheten til kartleggingen av djupålen plassering er estimert til å være fra +/- 1,5 m til +/- 5 m, med best nøyaktighet øverst i grensevassdraget der elva er på sitt smaleste og dårligst kvalitet nederst i grensevassdraget der grensevassdraget er på sitt bredeste. Nøyaktighet for hele riksgrensa finnes i den digitale riksgrensa.

Grensedelegasjonene foreslår at riksgrensa slik den er i den digitale riksgrensa og presentert på ortofotokartene blir gjeldende til neste alminnelige grenseoppgang år 2050.

3.3.7.1. Kartlegging av djupålen ved ekkolodding

I Tanaelva og Anárjohka ble beliggenheten til djupålen kartlagt i 15 områder somrene 2023 og 2024. Til kartlegging av djupålen i de 15 områdene i Tanaelva og Anárjohka ble det brukt ekkolodd og GNSS-mottaker med god nøyaktighet. De innsamlede dataene besto av målinger med ett sekunds intervall av nord- og østkoordinater og av dybder. I forbindelse med ekkoloddingen ble det leid inn båter og lokale båtførere,

som kjente elva godt. Dette fungerte bra, og ut fra sikkerhetshensyn var det en god løsning.

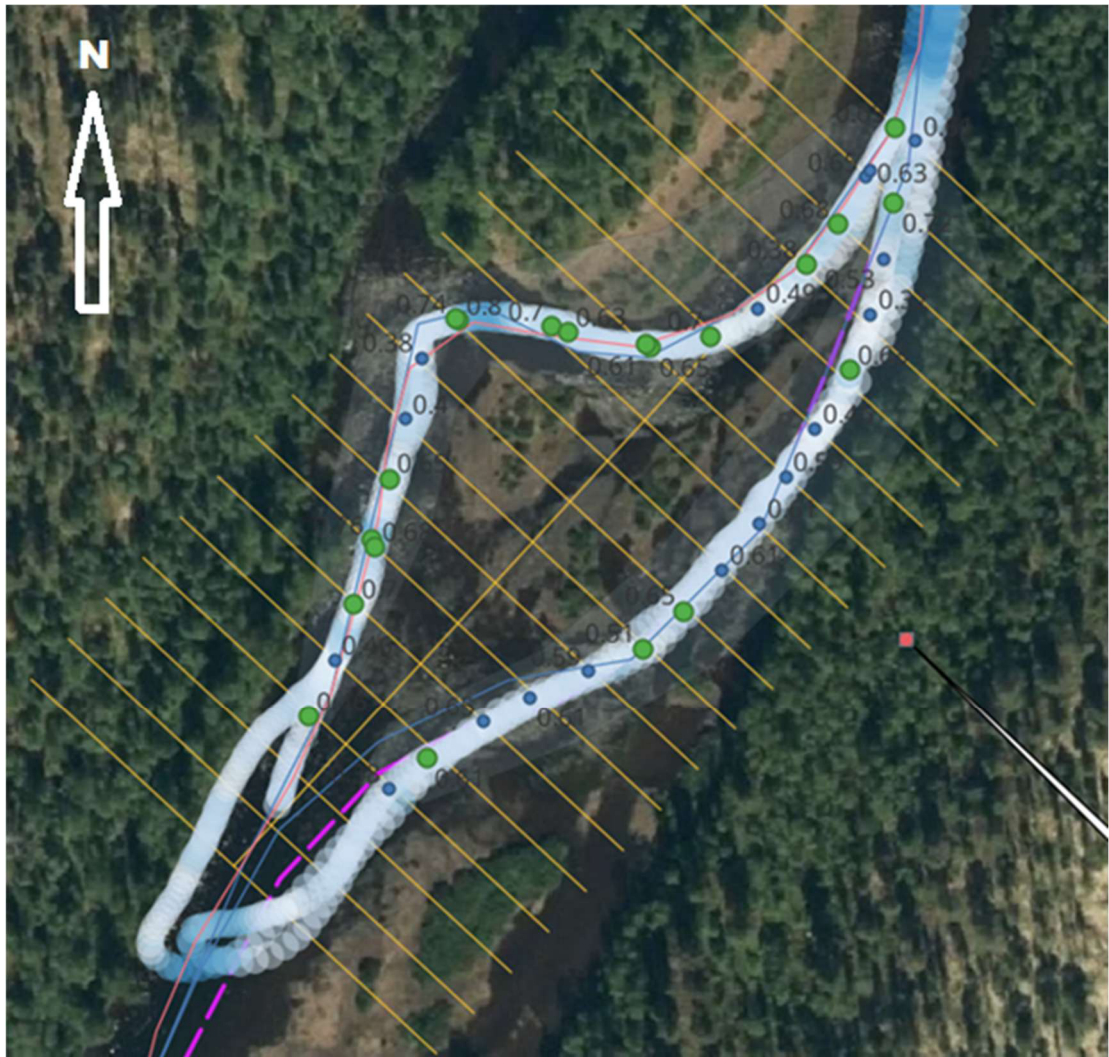

Bilde 3.3: Fra ekkolodding i Anárjohka.

Etter fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder av de 15 områdene var oppgaven å finne djupålen i forhold til holmer, sandbanker eller andre grunne områder. Ved hjelp av dybde-data ble beliggenheten avklart på følgende måte:

- Ved å trekke en linje midt gjennom det aktuelle området.
- Dybdeprofiler lages vinkelrett på linja som deler området i to med 30 m mellomrom. I mindre områder kan det brukes kortere avstand mellom dybdeprofilene.
- Velg ekkoloddet punkt nærmest skjæringspunktet mellom dybdeprofilen og stereokartlagt djupål, på hver side av midtlinja. Marker på hvilken side av midtlinja som har det dypeste avlesingspunktet.

- d) Tell antall dypeste punkt på hver side av midtlinja. Den kartlagte djupålen i det aktuelle området er på den siden som har flest antall dypeste punkt.
- e) Der djupålen endres ofte og det er høy tetthet av dybde data fra ekkolodding, og djupålen er stereokartlagt fra flybilder, kan de nyeste dataene brukes til å bestemme djupålen.

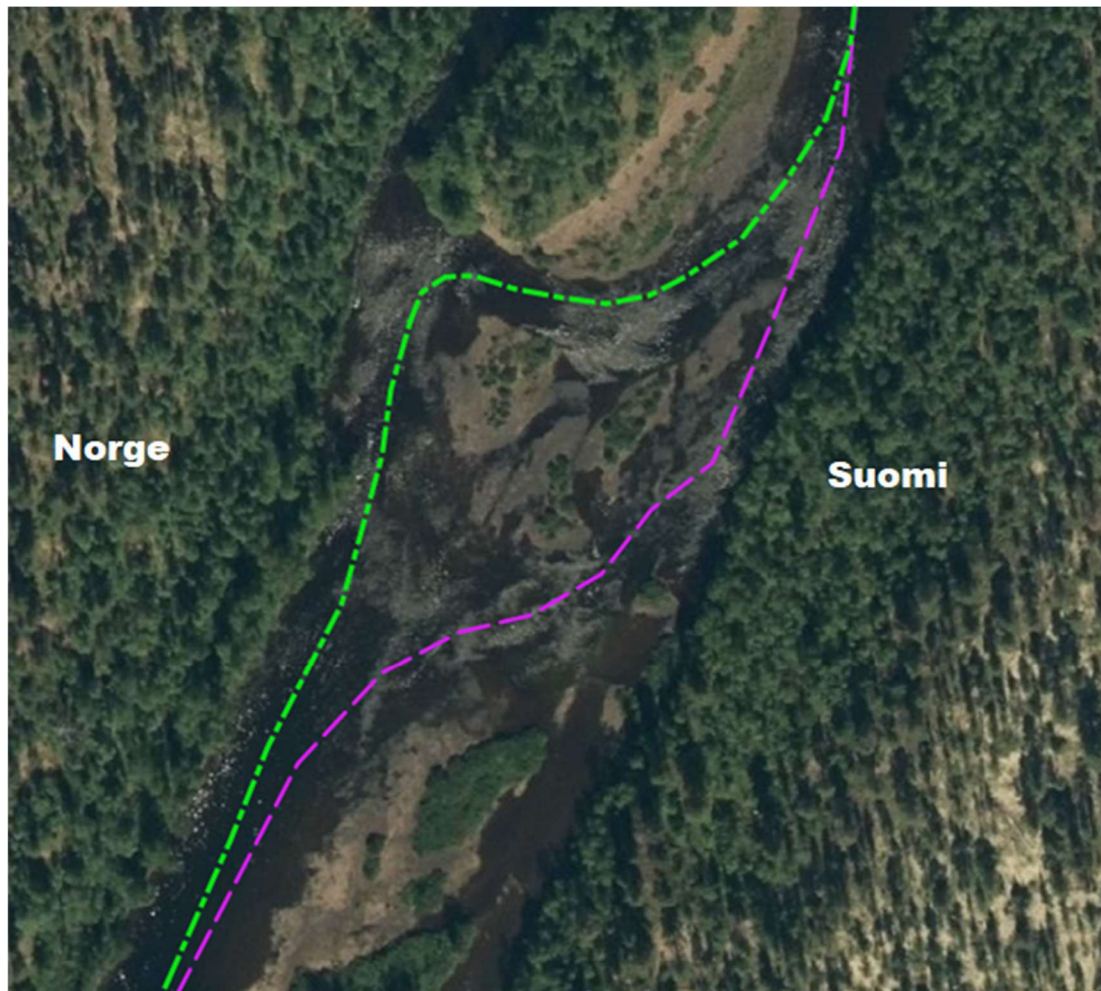
Bilde 3.4: Eksempel på metoden

På bildet 3.4 er det på sørøstsida av holmene dypest i fem punkt og elleve punkt på nordvestsiden. De utvalgte dypeste punktene med profiler er merket med grønn farge på bildet, profiler med gult og kjørte ekkoloddlinjer i forskjellige blåtoner ut fra varierende dybder.

I det som følger, blir løsningene som grensedelegasjonene har valgt for de 15 områdene, presentert på et generelt nivå. Den nye riksgrensa er presentert med grønt, og grensa fra oppgangen i år 2000 med fiolett. Områdene er

nummerert fra den øvre delen av Tanavassdraget og nedstrøms. Stedsnavnene oppgitt er først stedsnavn på finsk side og deretter stedsnavn på norsk side.

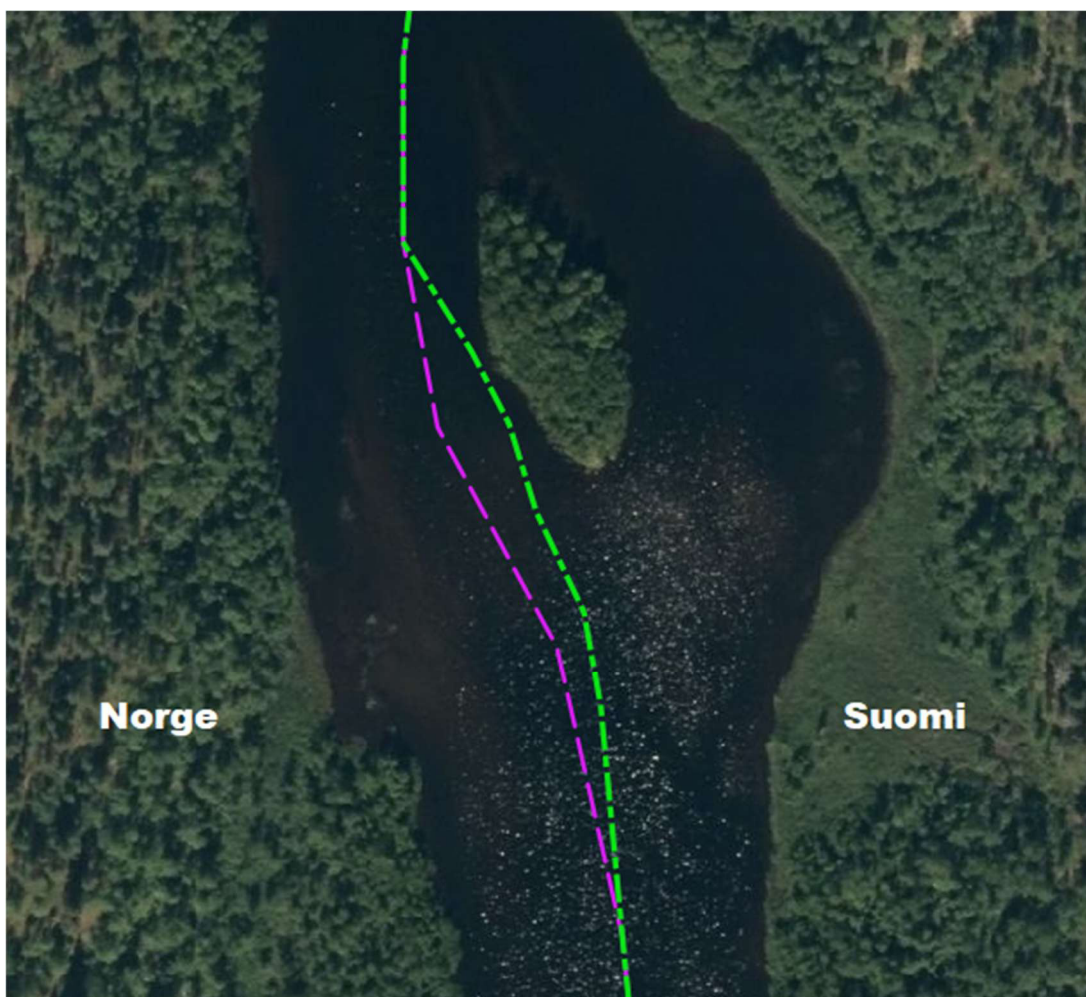
Område 1 grensekartblad 15, Sátkosavu, Rássesavu (UTM35 N 7650610, E 448230).

Bilde 3.5: *Område 1*

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkolodding, gjorde at djupålen ble kartlagt til å være på norsk side av holmene, mens den gamle grensa gikk på finsk side. Grensedelegasjonene gjorde vedtak om plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

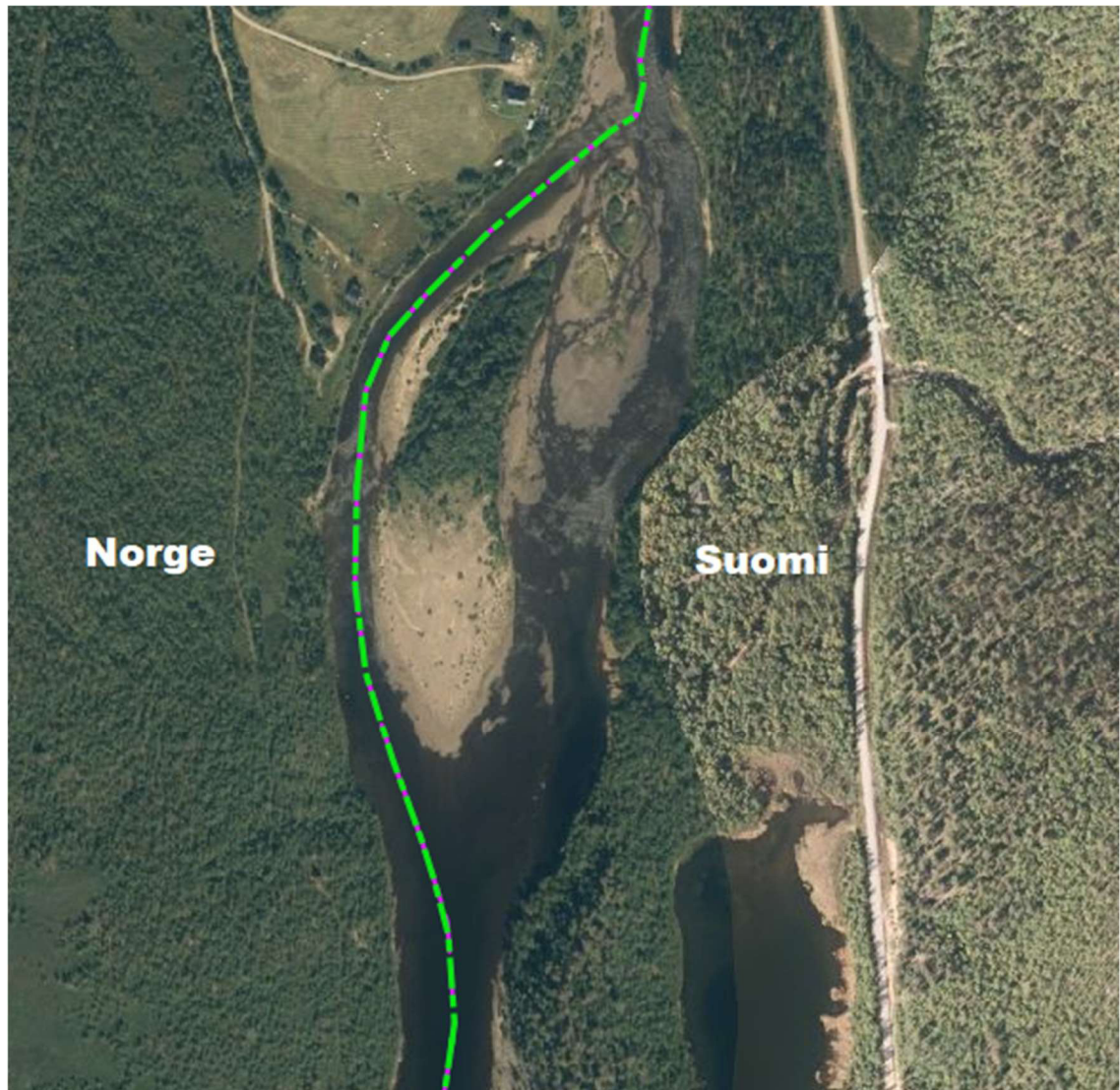
**Område 2 grensekartblad 15, Äijänsaari, Ejehansuolu (UTM35 N
7657170, E 451130)**

Bilde 3.6: Område 2

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålens kartlagte forløp er på Norges side av holmen, og den gamle grensa gikk på samme side. Djupålen ble flyttet litt på grunnlag av måleresultata. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

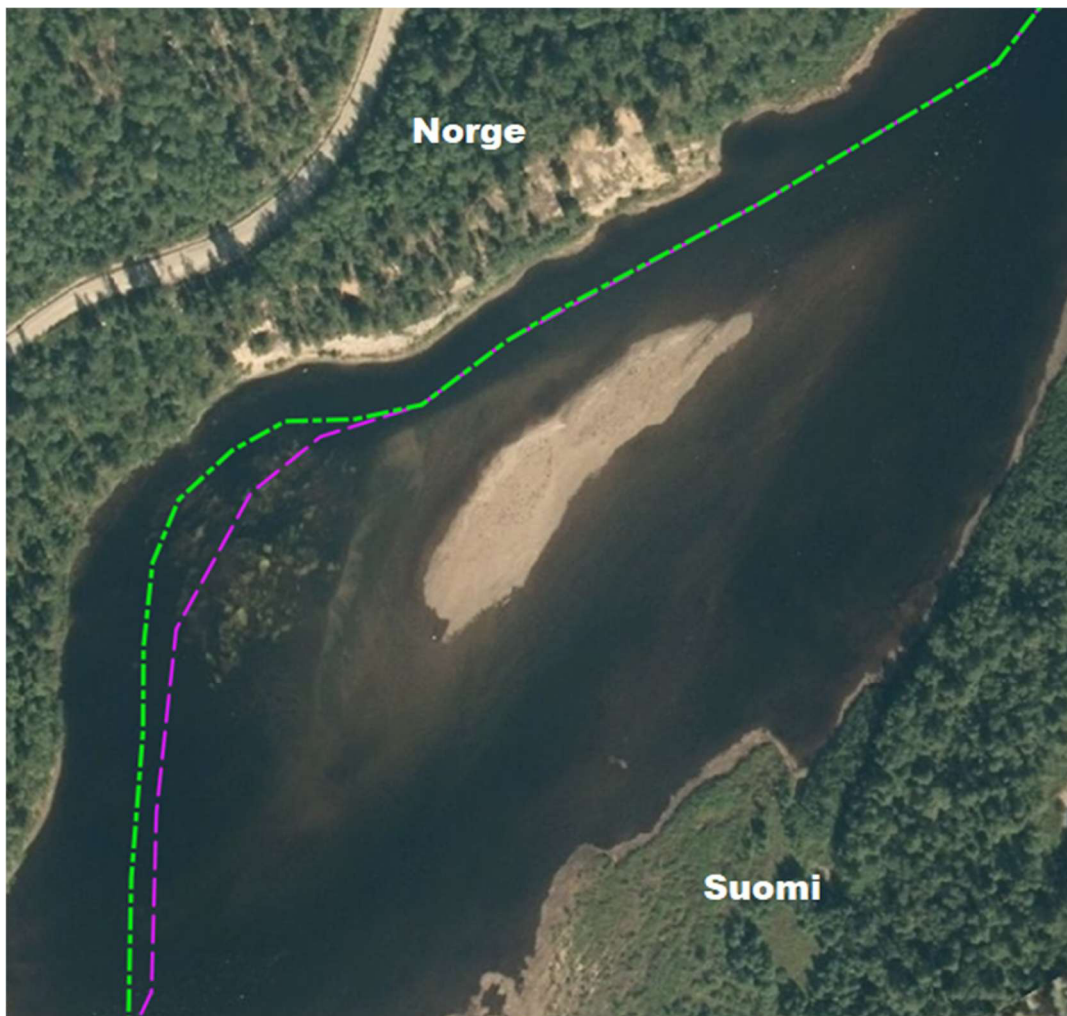
Område 3 grensekartblad 18, Palkassaari, Iškorasjohka (UTM35 N 7681580, E 448740)

Bilde 3.7: Område 3

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålens kartlagte forløp er på Norges side av holmen i samsvar med grenseoppgangen i år 2000. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

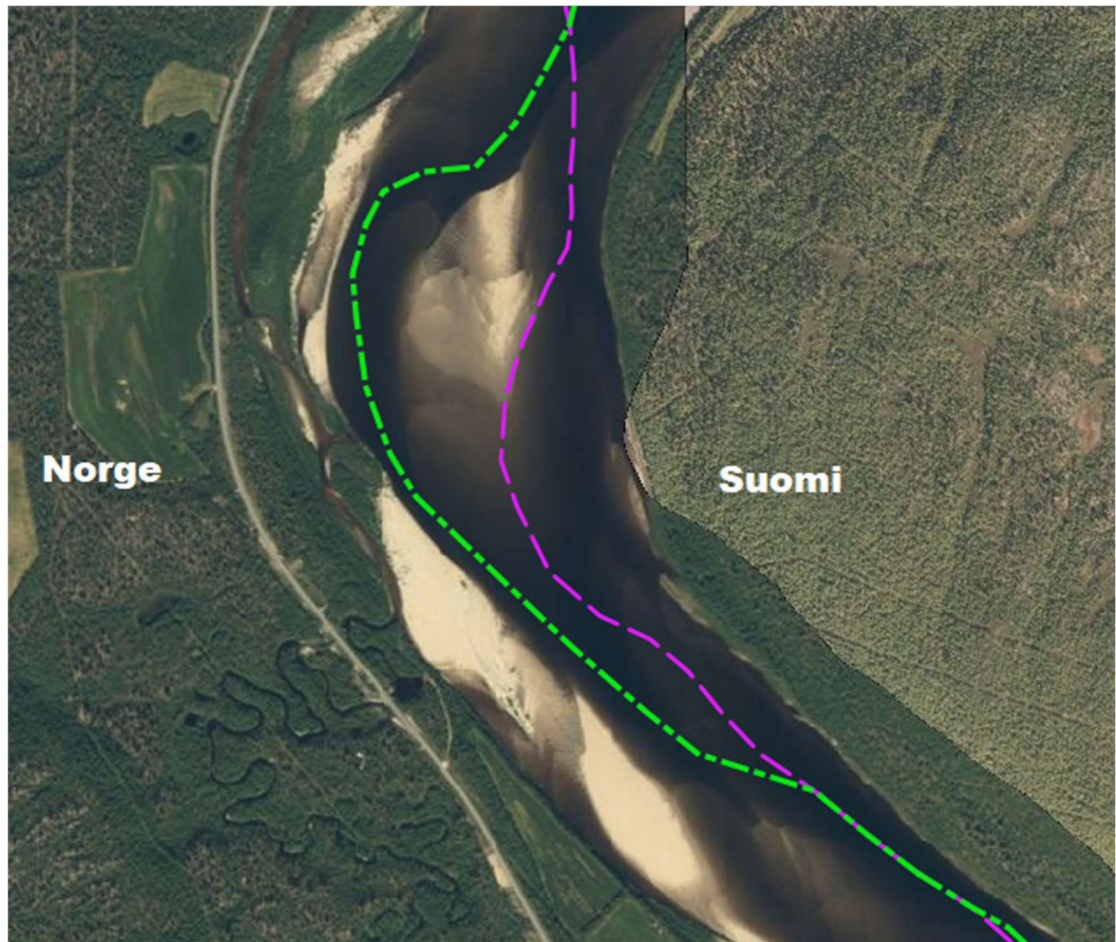
Område 4 grensekartblad 19, Kuoppaniva, Bajit Ruovttot (UTM35 N 7688360, E 450410)

Bilde 3.8: Område 4

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålens kartlagte forløp er på Norges side av sandbanken, og den gamle grensa gikk på den samme sida. Plasseringa av djupålen ble flytta litt på grunnlag av måleresultata. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

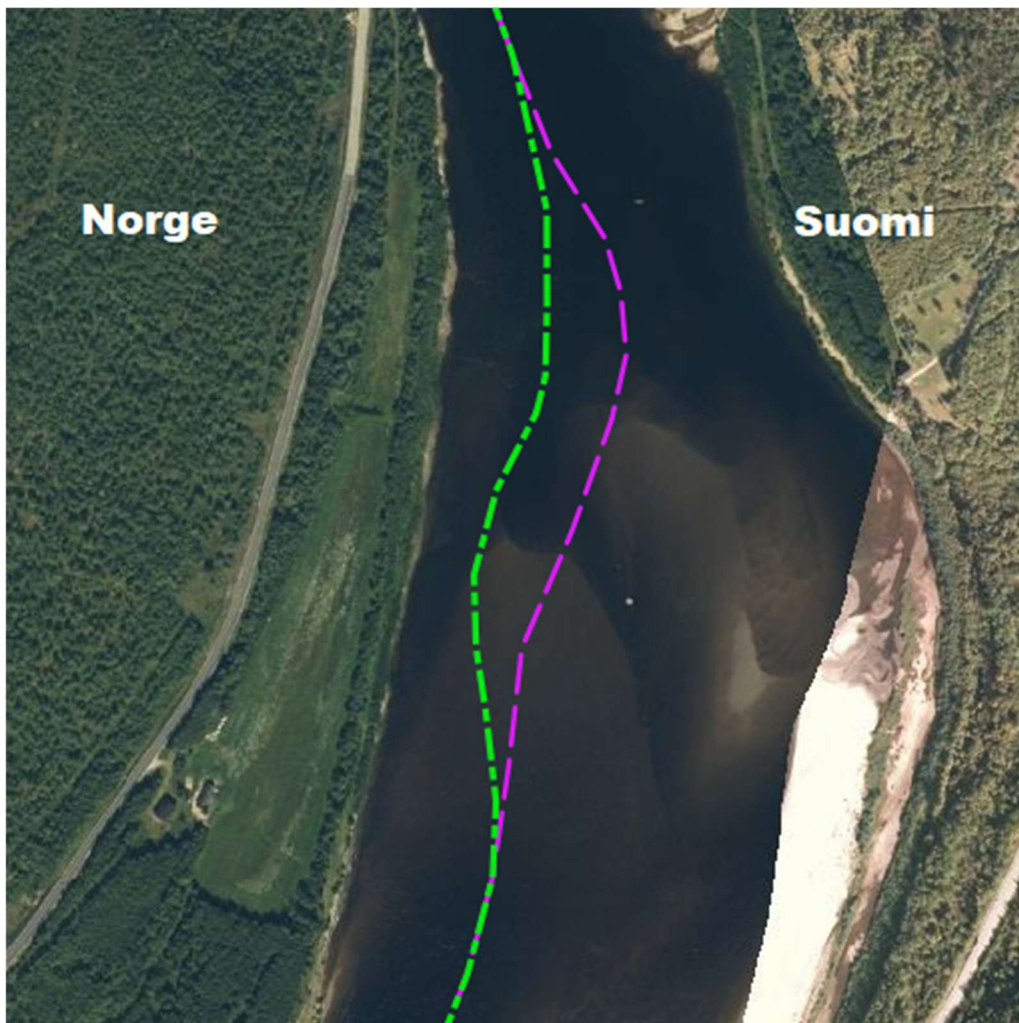
Område 5 grensekartblad 21, Fierranjoki, Geahtaveadji (UTM35 N 7715630, E 454730)

Bilde 3.9: Område 5

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålens kartlagte forløp er på Norges side, mens den gamle grensa gikk på Finlands side. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

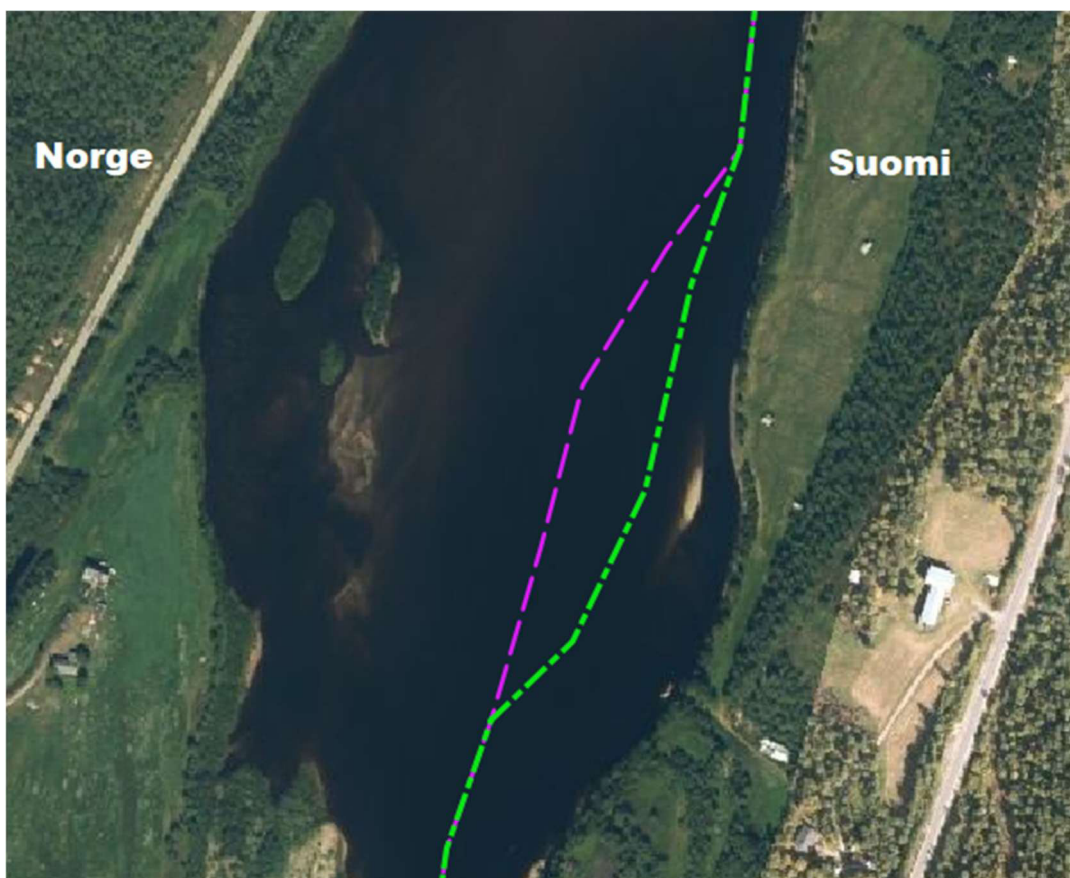
Område 6 grensekartblad 22, Akukoski, Borjjasnjärge (UTM35 N 7719620, E 459030)

Bilde 3.10: Område 6

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålens kartlagte forløp er på Norges side av en grunne, og den gamle grensa gikk på samme side. Plasseringa av djupålen ble flytta litt i samsvar med måleresultata. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

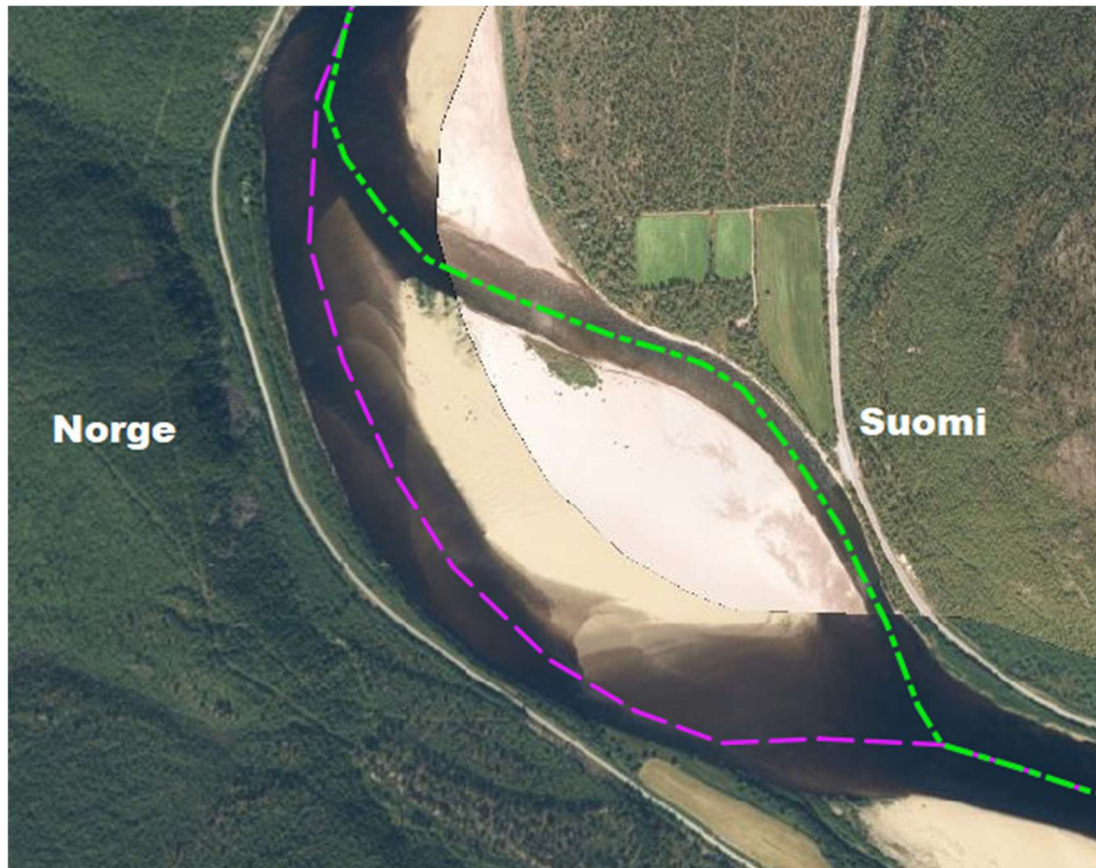
Område 7 grensekartblad 22, Outakoski, Vuolitnjärge (UTM35 N 7721940, E 459940)

Bilde 3.11: Område 7

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt nærmere elvebredden på Finlands side. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

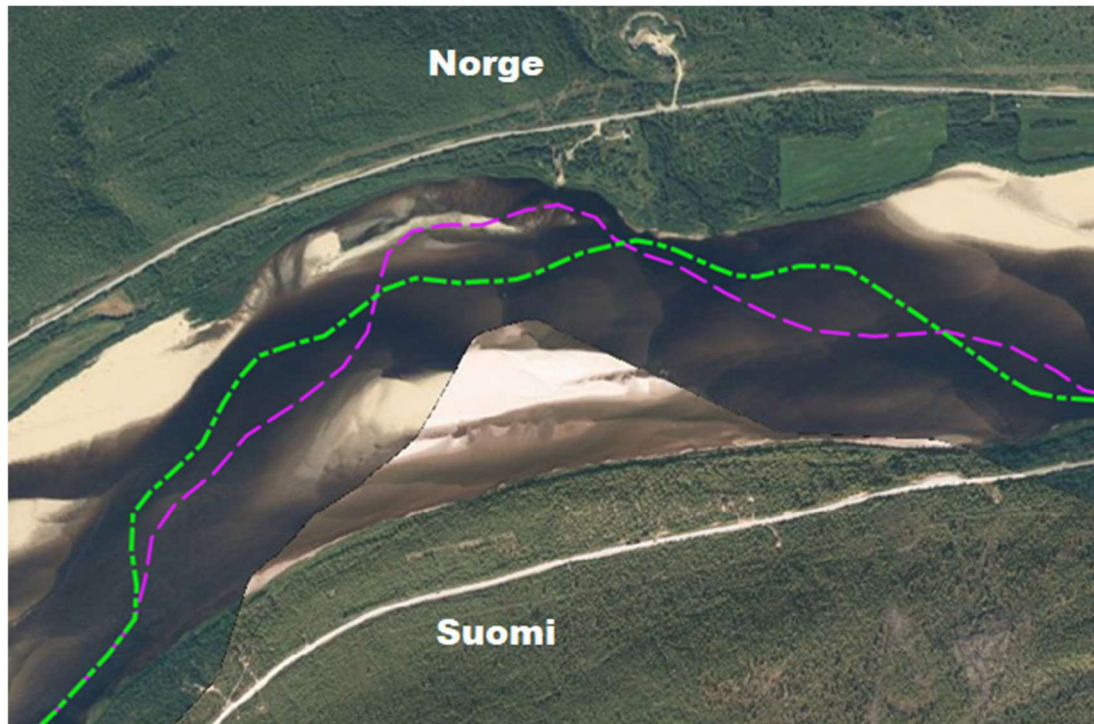
Område 8 grensekartblad 23, Nuorpiemi, Stuorrasuolu (UTM35 N 7728370, E 457440)

Bilde 3.12: Område 8

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt på Finlands side av sandbanken, mens den gamle grensa gikk på Norges side. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

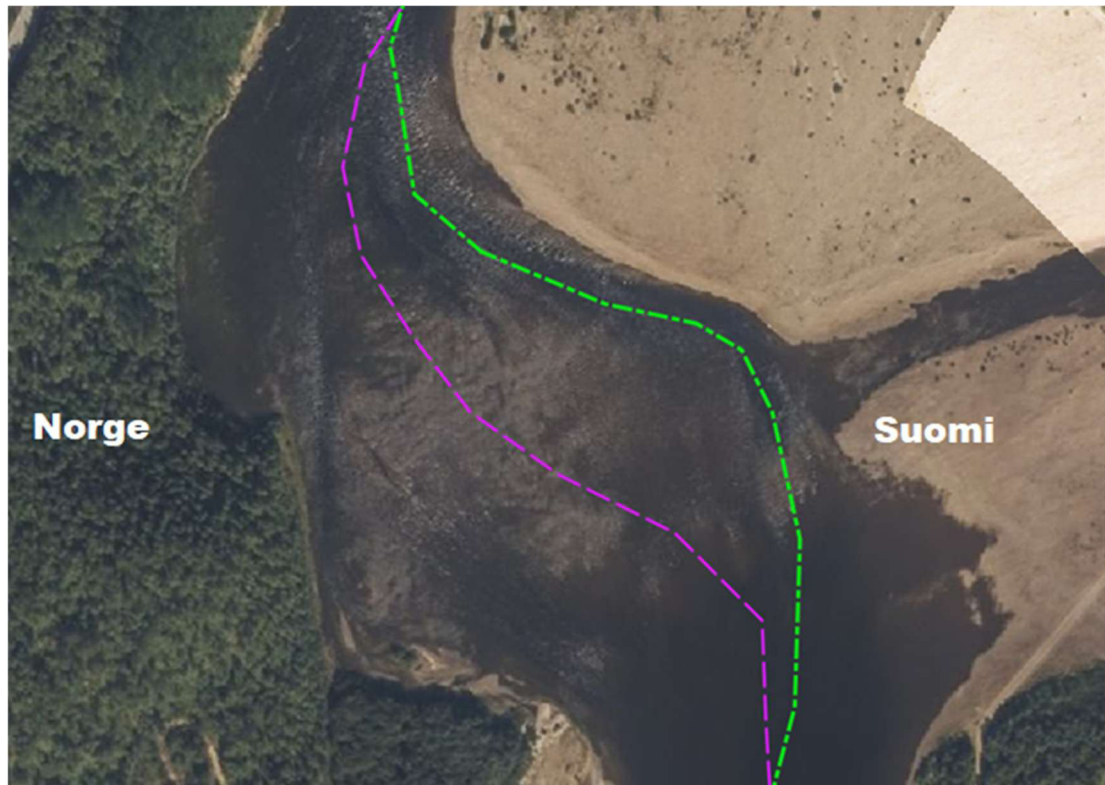
Område 9 grensekartblad 23, Aittijoki, Sohpparjohgieddi (UTM35 N 7735090, E 461760)

Bilde 3.13: Område 9

Området har flere mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder, og området er endret betraktelig etter grenseoppgangen i år 2000. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt til å være i samsvar med bildet ovenfor. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

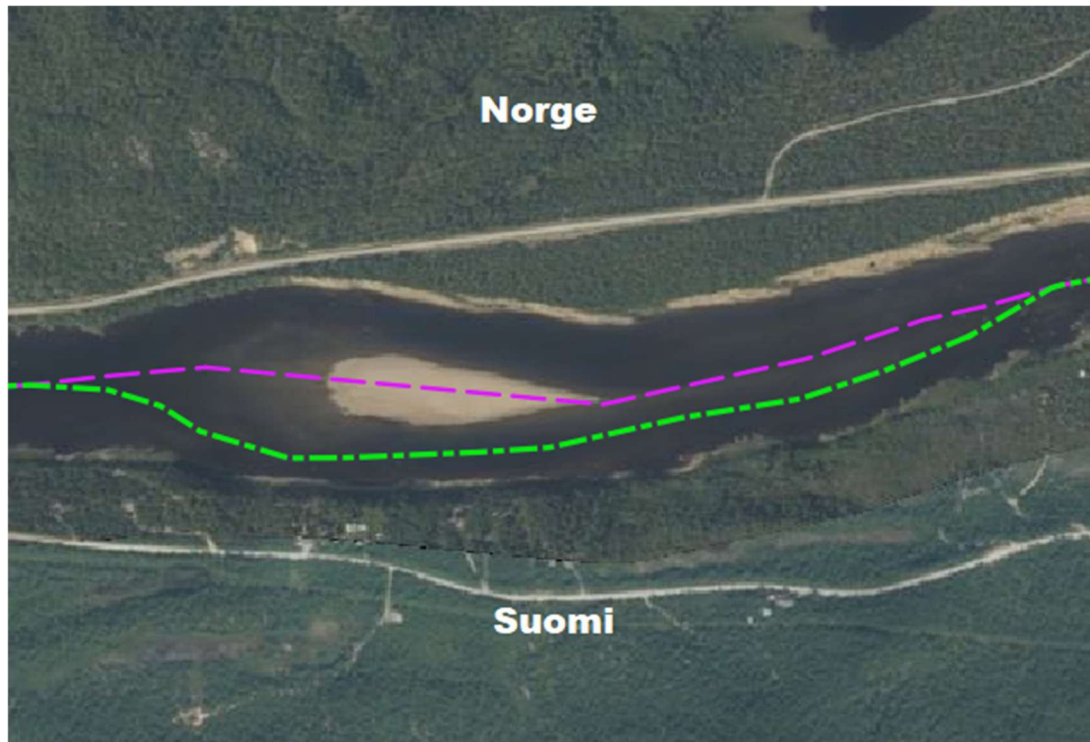
Område 10 grensekartblad 24, Dálvadas, Barta (UTM35 N 7740190, E 468460)

Bilde 3.14: Område 10

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt til å være på Finlands side av grunnen, mens den gamle grensa gikk midt i elva. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

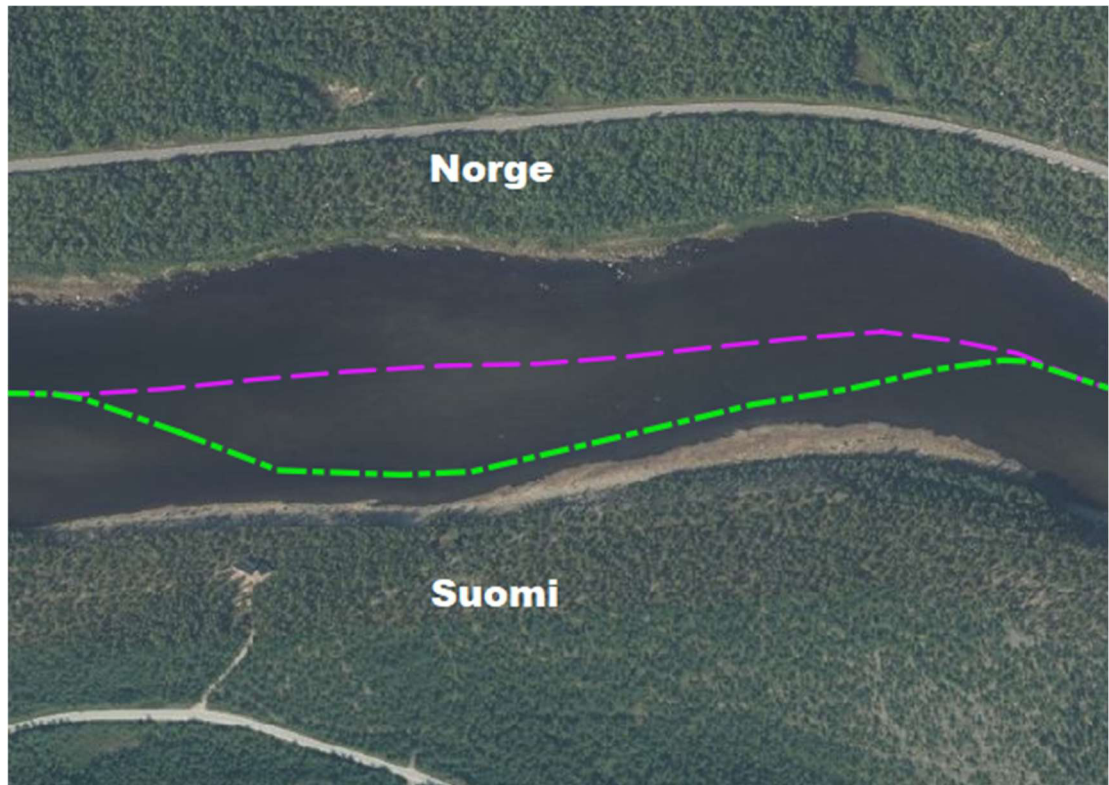
**Område 11 grensekartblad 27, Osma, Biretjunsavu (UTM35 N
7761310, E 492770)**

Bilde 3.15: Område 11

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analysene som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt til å være på Finlands side av sandbanken, mens den gamle grensa gikk midt over sandbanken. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

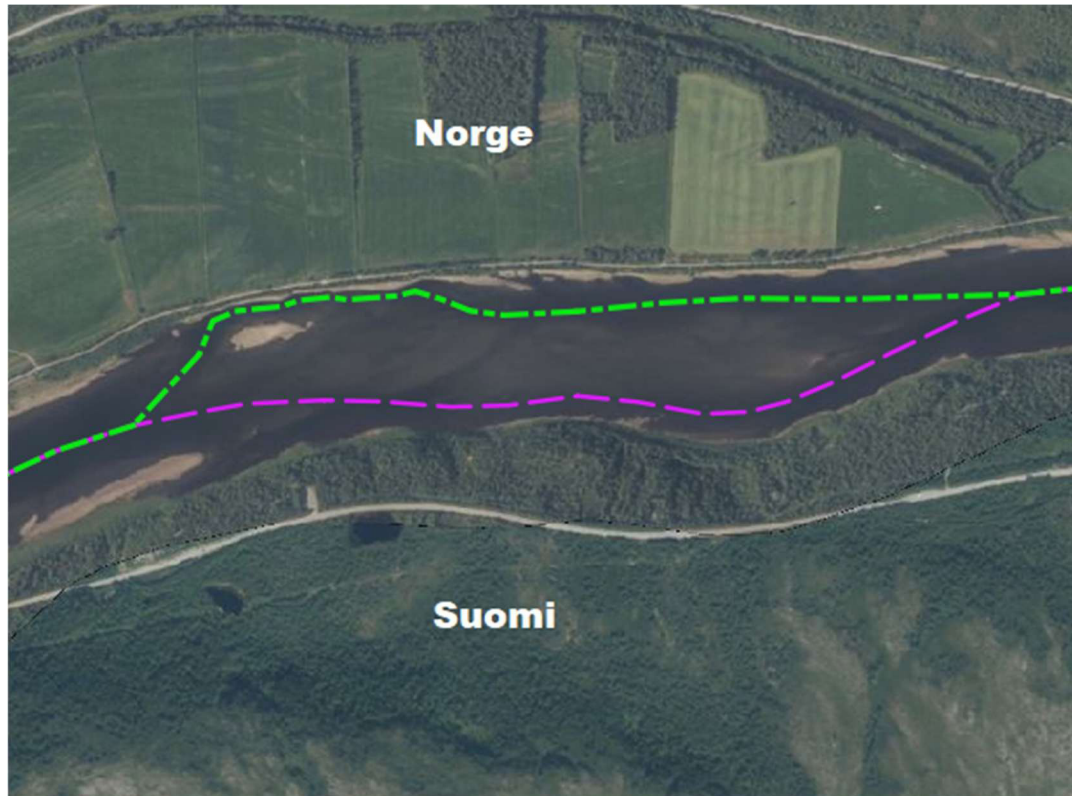
**Område 12 grensekartblad 28, Goržán, Goržánsavu (UTM35 N
7759130, E 497990)**

Bilde 3.16: *Område 12*

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analyser som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt til å ligge på Finlands side av grunnen, mens den gamle grensa gikk midt i elva. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

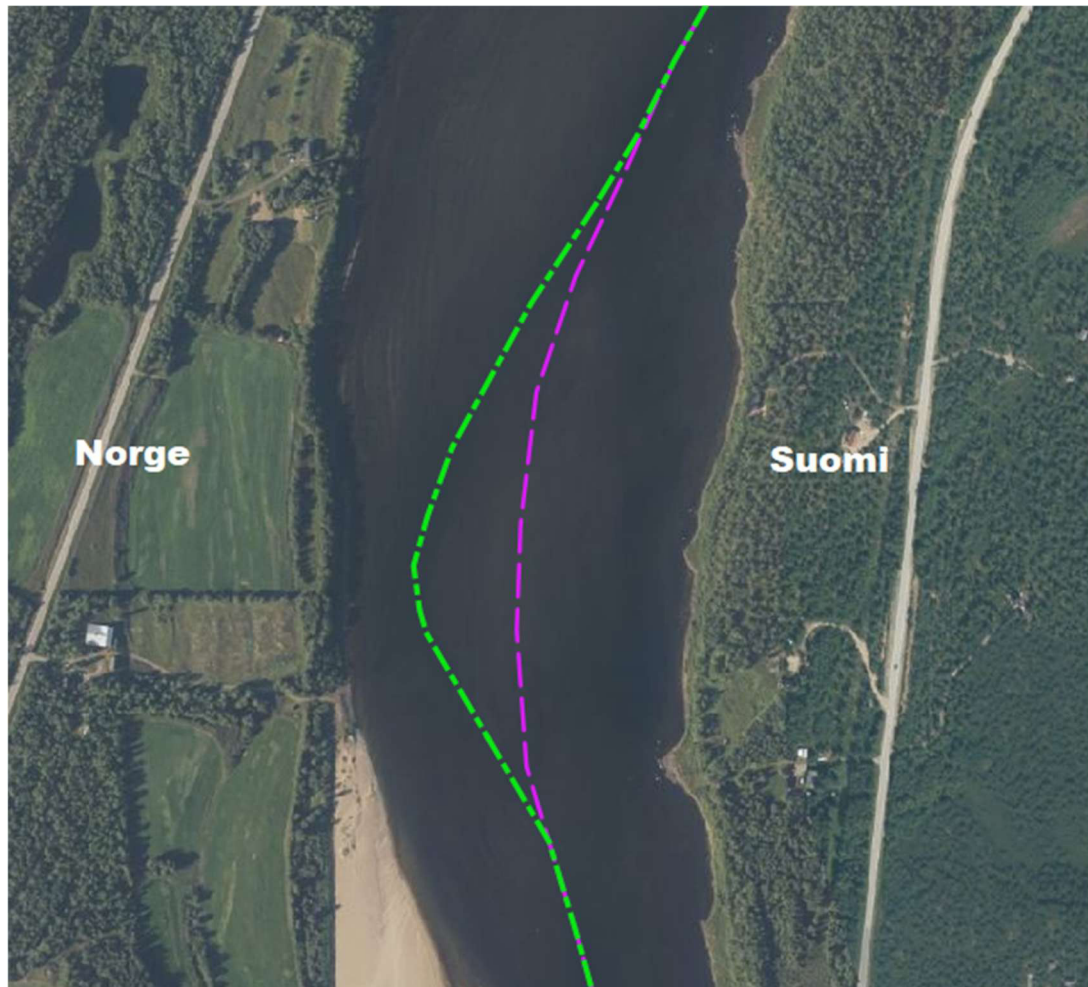
**Område 13 grensekartblad 30, Rohtoguoika, Sirma (UTM35 N
7768280, E 517260)**

Bilde 3.17: Område 13

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analyser som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt på Norges side av grunnen, mens den gamle grensa gikk på Finlands side. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

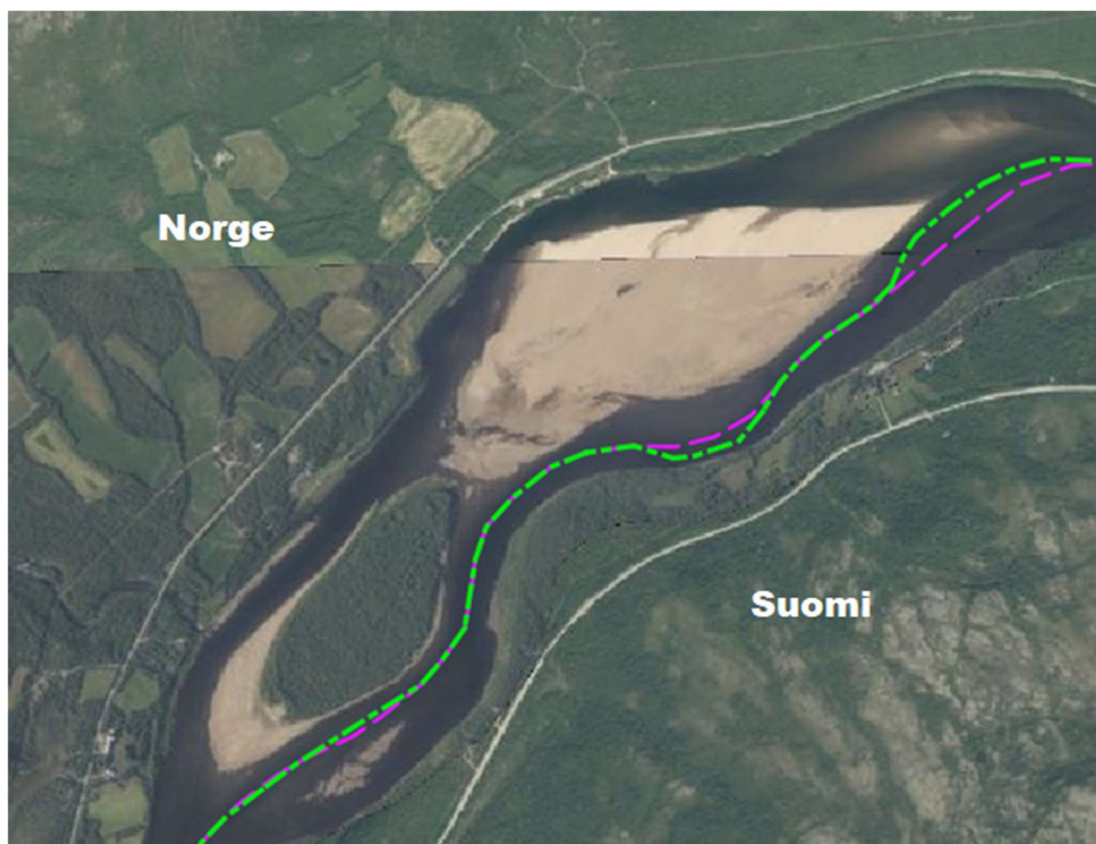
Område 14 grensekartblad 31, Palokoski, Vullejunsavu (UTM35 N 7770900, E 520570)

Bilde 3.18: Område 14

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analyser som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt på Norges side, mens den gamle grensa gikk midt i elva. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

Område 15 grensekart 31, Nivajoki, Fossholmen (UTM35 N 7773630, E 521850)

Bilde 3.19: Område 15

Området har to mulige djupåler ut fra fotogrammetrisk kartlegging fra flybilder. Analyser som ble gjort på grunnlag av ekkoloddinga, gjorde at djupålen ble kartlagt på Finlands side av holmen, og den gamle grensa gikk på samme side. Plasseringa av djupålen ble endra litt på grunnlag av måleresultata. Grensedelegasjonene vedtok plassering av grensa i samsvar med kartlagt djupål.

3.3.8. Treriksrøysene

Treriksrøysa mot Sverige (Treriksrøysa, Golddajávri)

I 2006 ble Treriksrøysa restaurert under oppgangen av riksgrensa mellom Sverige og Finland. 31. juli–2. august 2018 ble den norske hjertesteinen limet ihop av feltarbeidere fra Norge da den var brutt av, og den ble støpt ihop med de to øvrige hjertesteinene. I forbindelse med dette ble det også gjort en viss restaurering av røysas øvre del. 3.–4. august 2022 ble skader på røysa reparert med mørtel av feltarbeidere fra Sverige. Skadene på røysas nedre del var store. Røysa ble også gulmalt i forbindelse med reparasjonen, og totalt ble det brukt 260 kilogram mørtel og 5 liter maling. En inspeksjon av begge grensedelegasjonene sammen med den svenske grense-

kommisjonen ble gjennomført 18. august 2022 og Treriksrøysa ble funnet å være i god stand. Protokoll fra inspeksjonen ble skrevet i norsk, finsk og svensk språk, se avsnitt 3.2.2.

Treriksrøysa mot Russland (Treriksrøysa, Krokfjellet)

Vedlikeholdet av Treriksrøysa mot Russland er underlagt en spesiell avtale mellom de tre land, Protokoll av 7. februar 1953 om vedlikehold av grensemerket på Krokfjellet (Muotkavaara), hvor riksgrensen mellom Norge, Finland og Sovjetunionen møtes.

Røysa inspiseres årlig og blir om nødvendig reparert. Under grenseoppgangen Norge - Finland 2025 er således intet gjort med denne treriksrøysa.

3.3.9. Digital riksgrense som offisiell dokumentasjon av riksgrensa

Et markant skille mellom oppgangen 2025 og tidligere oppganger av riksgrensa mellom Norge og Finland er at den gjøres tilgjengelig i en offisiell digital versjon. Denne digitale versjonen av riksgrensa med all informasjon for hele riksgrensas strekning er en fil som er laget i formatet Geography Markup Language (gml). Den digitale riksgrensa som en gml-fil vil fram til neste oppgang om ca. 25 år, være den autoritative riksgrensa til offentlig bruk. I gml-fila oppgis de ulike grenseobjektene med sin respektive posisjonsnøyaktighet. Samtlige grensemerker (riksrøyser, sikringsbolter, retningsrøyser, utliggere og skilt) er nøyaktig målt inn under oppgangen 2025 og ved oppgangen 2000. Gml-fila er også grunnlaget for den øvrige dokumentasjonen som visualiserer den sentrale informasjonen i gml-fila, som grensebeskrivelse, kart over riksgrensas forløp i vann og vassdrag og grensemerkebeskrivelsene.

Den foreliggende dokumentasjonen med tekniske beskrivelser (bind 1– 3) inneholder imidlertid all nødvendig informasjon om riksgrensa, noe som betyr at også denne ved behov kan anvendes som offisielt grensedokument. Gml-fila kan ved slike behov da betraktes på samme lignende måte som et forarbeid til lover, men med noe ytterligere informasjon. Denne ytterligere informasjonen består hovedsakelig av koordinater for grensas forløp i Tanavassdraget, samt informasjon om posisjonsnøyaktighet til koordinatinformasjon.

Før den digitale riksgrensa ble etablert, utviklet landene i felleskap en tospråklig informasjonsmodell for riksgrensa, både i norsk og finsk språk. Informasjonsmodellen beskriver hvilken informasjon om riksgrensa som registreres digitalt og hvordan den digitale informasjonen struktureres. Den digitale versjonen av riksgrensa er en digital tvilling av den fysiske riksgrensa. Informasjonsmodellen og tilhørende dokumentasjon er arkivert hos Kartverket i Norge og Lantmäteriverket i Finland.

3.3.10. Historiske grensemerker

Av riksgrensebeskrivelsen fra den første grenseoppgangen i Tanavassdraget (1766) framgår det at det under grenseoppgangen på visse steder langs elva blei hogd inn de respektive kongemonogrammene på norsk og svensk (nå finsk) side, C7 på norsk og AF på finsk side. Inskripsjonene har årstallet 1766, dvs. årstallet for grenseoppgangen.

Ved grenseoppgangen 2025 blei alle åtte merker ettersett, fire på Finlands side og fire på Norges side. Merkene blei rensa og malt svarte, og bakgrunnen blei malt gul. I tillegg blei merkene bestemte med koordinater i UTM/Euref89-systemet, sone 35:

Monogram	Nord	Øst	Kartblad	Land
AF 1766	7 760 810	511 496	29	Finland
C7 1766	7 761 810	511 316	29	Norge
AF 1766	7 759 839	494 351	28, 27	Finland
C7 1766	7 760 398	494 613	28, 27	Norge
AF 1766	7 761 402	493 780	28, 27	Finland
C7 1766	7 761 295	491 494	27	Norge
AF 1766	7 706 039	454 295	20	Finland
C7 1766	7 707 470	454 956	20	Norge

Om formålet med disse inskripsjonene heter det i grensebeskrivelsen fra 1766 bl.a.:

«Hvad de før ommeldte uthugninger ved Elven angaar, da kunde der hænde at Almuen paa begge Sider om den kunde fatte samme begreb som om Røserne, hvorpaa de Kongl: Navn ligledes findes uthugne, neml: at imellem dem maatte forstaaes at være Linier, som determinerer Grændsen, ligesom imellem Røserne, hvilken uriktige begreb kunde i fremtiden foraarsaget Trætte om deres laxefiskerie og brug i Elven, saa skulde det ikke synes ufornöden her i beskrivelsen at betyde og tilkiendegive det imellem disse udhugninger ikke bør forstaaes nogen Grændse Linie at være dragen, hverken skraads over Elven saaledes, at en Linie fra et Kongl: Navn paa den svenske Side skulde give skraads ned igjennem Elven, til et saadant Kongl: Navn paa den norske Side, og saa videre. Ikke heller bør det forstaaes at imellem disse udhugninger Middelpuncter skulde være tagne i Elven, og imellem 2de eller flere deslige Middelpuncter Linier dragne, som skulde udgjøre Grændsens gang, om end og disse puncter og Linier forblive allene i Elven og ikke rørte Landet. – Men at disse udhugninger ere allene gjordte til Zirat og anseelse ved Elven og paa ingen Maade determinerer Grændsens gang, som allene forbliver ved det dybeste eller Hoved-Renden i Elven,

hvorfor de ikke heller hverken blant Rigs Røserne eller Rigmærkernes Numere optages, ikke heller for nogen af delene ansees.»

Grensedelegasjonene understreker at betydningen av disse merkene ikke er endret, og at de ved grenseoppgangen 2025 er vedlikeholdt og rensket på grunn av deres historiske verdi. Inskripsjonenes beliggenhet er avmerket også på grensekart.

3.3.11. Skjøtselsavtalen

Skjøtselsavtalen mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om skjøtselen av riksgrensa mellom de to land ble undertegnet 27. februar 2007 og trådte i kraft 20. juni 2007, se avsnitt 1.7.

Skjøtsel mellom de alminnelig grenseoppganger er i henhold til skjøtselsavtalens artikkel 3 fordelt slik at ansvar for skjøtsel i avsnittene byttes etter at den alminnelige grenseoppgangen er avsluttet.

Grensedelegasjonene foreslår at byttet skjer 1. januar 2026 slik at:

1. Finland tar ansvaret for avsnittet fra Treriksrøysa i Golddajávri/Koltajärvi, hvor Norges, Finlands og Sveriges grenser støter sammen, til Tanavassdraget (riksrøys 342A).
2. Norge tar ansvaret for avsnittet fra Tanaelva (riksrøys 343) til Treriksrøysa på Krokfjellet/Muotkavaara hvor Norges, Finlands og Russlands grenser støter sammen.

3.3.12. Grenseoppgangen 2025 oppsummert

Jamført med lengda på grensa ved grenseoppgangen i år 2000 er lengda økt fra 736 km til 737 km. Dette skyldes hovedsakelig at grunnlagsmaterialet for kartlegging er av bedre kvalitet i området der grensa går i elva Rádajohka, som er navnet på grensevassdragets øverste del.

På grunn av endringer i elvestrømmen gjennom tiden, og den teknologiske utviklingen de siste 25 årene, er det endringer i plasseringen av riksgrensa der den følger Tanavassdraget over en samlet lengde på om lag 80 kilometer. Totalt er det lite areal som skifter nasjonstilhørighet, og sammenlignet med grenseoppgangen år 2000 går arealendring i motsatt retning ved grenseoppgangen 2025. Det er ingen øyer eller holmer av betydning som skifter nasjonstilhørighet etter denne oppgangen.

I et langt tidsperspektiv over mange år og flere grenseoppganger, kan det ses som at arealendringene i grensevassdraget balanserer i null mellom nasjonene. Riksgrensa ser ikke ut til å systematisk flytte seg i en retning, slik at ingen av landene på lang sikt taper areal. Der riksgrensa følger

midtlinja i de sjøer som elva danner, har ikke riksgrensa endret seg ved grenseoppgangen 2025 sammenlignet med grenseoppgangen år 2000.

På land, der riksgrensa går i rette linjer mellom riksrøysene, er en riksrøys flyttet uten at areal mellom landene er endret. Riksrøys 295B ble flyttet 7,3 meter sørøstover langs riksgrenselinja, da dens opprinnelige plassering utgjorde en risiko for utrasing mot vegen E8 mellom Skibotn og Kilpisjärvi. I tillegg er det på Halti, riksrøys 303B og Finlands høyeste punkt med 1324 meter over havet, satt opp en ny hjertestein uten endring av riksgrensa, da den gamle hjertesteinen var ødelagt.

Nøyaktigheten til kartleggingen av riksgrensas plassering i Tanavassdraget er estimert til å være fra +/- 1,5 m til +/- 5 m, med best nøyaktighet øverst i vassdraget og dårligst nederst der grensevassdraget er på sitt bredeste. Nøyaktighet til riksgrensa på land er estimert til +/- 0,1 m.

Hvert grensemerke, både riksrøys, utliggere, retningsrøys, sikringsbolter og skilt (som er funnet) er posisjonsbestemt med koordinater i EUREF89 UTM-sone 35. Riksrøys og sikringsbolter ble koordinatbestemt ved tidligere grenseoppganger, og grenseoppgangen 2025 bruker koordinatene (nord- og østkoordinat) fra grenseoppgangen 2000 for disse. Høyder for riksrøys og sikringsbolter er ved grenseoppgangen 2025 beregnet eller transformert til NN2000 (norsk høydesystem)/N2000 (finsk høydesystem). NN2000 og N2000 anses som identiske i denne grenseoppgangen.

Et markant skille mellom oppgangen 2025 og tidligere oppganger av riksgrensa mellom Norge og Finland, er at den gjøres tilgjengelig i en offisiell digital versjon, se avsnitt 3.3.9. Grenseoppgangen Norge-Finland 2000 ble utgitt på en cd-plate med hoveddokument, grensemerkeprotokoll og grensekart.

Grensedelegasjonene foreslår at i teknisk instruks i neste grenseoppgang tas inn bestemmelse om at på riksrøys skal hjertesteinens kortsida peke i den retningen riksgrensa går mot neste riksrøys når man går fra Treriksrøysa i vest mot Treriksrøysa i øst. Dette er ikke gjennomført overalt under denne grenseoppgangen.